

Št. 66 (20.694) leto LXIX.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na klistri. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Gornji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

SREDA, 20. MARCA 2013

AlFeGO
ALU in PVC stavbno pohištvo
GSM: +386 41 70 30 82

okna, vrata, vetrolovi,
zimski vrtni, ograje,
zasteklitve balkonov,
senčila (rolete, polkna,
žaluzije, lamelne zavesa...)

Goran Obradović s.p.
Partizanska 123j
6210 Sežana

Tel.: +386 5 734 23 58
Fax: +386 5 730 00 08

E-mail: alfego.sp@iol.net
www.alfego.si

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI
Spedizione in abbonamento postale 45%
Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,20 €

9 771124 666007

Prevlada naj skupni interes

ALJOŠA GAŠPERLIN

Trst se vedno bolj potaplja v močvaro gospodarske krize. Brezposelnih oziroma delavcev v mobilnosti je vedno več, upokojenci s težavo plačujejo račune in še zdaleč ne pridejo do konca meseca, kupna moč ljudi neprestano upada.

Sicer je dogajanje v zadnjem času na prvi pogled pestro. Veliko je namreč govora o proizvodnem prestrukturiranju škedenjske železarne in o prizadevanjih za ponoven razmah starega pristanišča. Če je splošno mnenje glede prihodnosti železarne navidezno soglasno (stališče Pristaniške oblasti napoveduje vsekakor težke dneve), so pogledi na usodo starega pristanišča in tamkajšnje prostocarinске cone različni. Nedavni umik družbe Portocittà je bil hud udarec za zagovornike »odprtja« starega pristanišča, vendar zaenkrat še zdaleč ni padla zadnja beseda, saj nameravajo na obeh straneh vztrajati.

Vprašanje pa je, ali se v Trstu zares kaj premika. Javna srečanja, zasedanja, institucionalna omizja si sledijo drugo za drugim, a brez konkretnih rezultatov. Sindikat Cgil napoveduje vrsto pobud, katerih namen naj bo spodbuditi javne uprave oz. institucije ter delodajalske organizacije, da vendar kaj ukrepejo, ker je stanje nevzdržno. Temperatura se bo torej v tem volilnem obdobju še dvigala.

Tu ne bomo ponovno razglabljali o t.i. »no se pol«. Toda stvari se ne bodo zares spremenile, dokler se ne bo uveljavila zavest, da mora povsod prevladati skupni interes.

VATIKAN - Velika množica vernikov in državnikov na umestitvi poglavarja katoliške Cerkve

Papež Frančišek: Varujte vsa živa bitja in okolje

VATIKAN - Papež Frančišek je včeraj v Vatikanu daroval svojo umestitveno mašo in tako uradno začel pontifikat. Prejel je ključna simbola papeštva, palij in ribiški prstan. V pridigi je pozval k varovanju celotnega stvarstva in menil, da bi se moral papež posvetiti predvsem najšibkejšim. Maše se je udeležilo več sto tisoč vernikov in 132 vladnih delegacij. Papež se je okoli 9. ure najprej v odprtem vozilu popeljal med zbrano množico vernikov. Bilo naj bi jih najmanj 200.000, ki so ga navdušeno pozdravljali. Ob prihodu v baziliko svetega Petra se je ustavil ob grobu svetega Petra, ki leži pod glavnim oltarjem bazilike. Sledila je procesija proti oltarju pred baziliko, kamor so prinesli tudi ribiški prstan in palij.

Na 2. strani

TRST - Paritetni odbor določil kriterije za 8. člen zaščitnega zakona Špeterska šola, da ali ne?

Deželni odbornik De Anna pravi, da za obnovo poslopja ni ovir - Kmalu naj bi prišla sredstva za slovenske ustanove

TRST - Deželni odbornik za kulturo Elio De Anna je med avdicijo na seji paritetnega odbora dejal, da zakon za stabilizacijo javnih financ, ki ga omenja župan Tiziano Manzini, ne bi smel ovirati obnove poslopja dvojezične šole v Špetru. Poleg tega je napovedal, da bo država bržkone izplačala sredstva iz zaščitnega zakona še pred iztekom mandata sedanje deželne vlade. Paritetni odbor je včeraj določil kriterije za financiranje rabe slovenskega jezika v javnih upravah.

Na 3. strani

Zaprtje Odseka NŠK vzbuja skrb

Na 5. strani

Večer v DSI o vlogi primorskih padalcev

Na 8. strani

Proti novi elektrarni v Gorici že 280 podpisov

Na 12. strani

Lokostrelec je bil tokrat župan Arčon

Na 14. strani

TRST - Protest sindikata Cgil

Huda kriza

Ostre kritike na račun javnih institucij in delodajalcev

TRST - Tržaško gospodarstvo je v dramatičnem položaju. Podjetja so v krizi in odpuščajo ljudi ali uporabljajo socialne blažilce, vedno več ljudi je brez službe, šibkejši pa so že v zelo hudi stiski. Toda javne institucije ne ukrepajo, čeprav so jih na to že večkrat opozorile domala vse sindikalne organizacije. Pokrajinski sindikat Cgil bo zaradi tega izdal uraden dokument z analizo stanja in z vrsto predlogov, na osnovi katerih bi bil izhod iz krize mogoč. Že ta petek bodo razpravljali o problematiki dela na Tržaškem, že prihodnji teden pa naj bi stekle protestne pobude.

Na 4. strani

NAŠ POGOVOR

Trgovci se dušijo

TRST - O tem, kako se z ekonomsko krizo soočajo tržaški trgovci, smo se pogovorili z Ervinom Mezgecem, predsednikom sekcije trgovine na drobno SDGZ in lastnikom delikatese pod Sv. Justom.

Na 4. strani

NOVA GORICA - Prva ženska

Kip pesnice Ljubke Šorli na aleji s kipi osebnosti

NOVA GORICA - Novogoriški »aleji slavnih mož«, kot domačini radi poimenujejo eno najstarejših mestnih ulic, na kateri je postavljena vrsta doprnskih kipov primorskih in goriških osebnosti, se bo v kratkem pridružila tudi ženska. Na pobudo novogoriškega Slavističnega društva bo svoj doprnski kip na Erjavčevi ulici ob dvajseti obletnici smrti dobila pesnica in učiteljica Ljubka Šorli. Postavljen bo v neposredni bližini doprsnega kipa njenega moža Lojzeta Bratuža. Spomenik bo izdelala kipaarka Milena Braniselj iz Cerknice.

Na 13. strani

VATIKAN - 200.000 ljudi in preko 120 državnikov iz vsega sveta na umestitveni maši poglavarja katoliške Cerkve

Papež Frančišek pozval človeštvo k pomoči najšibkejšim in revnim

Na fotografiji levo papež Frančišek s predsednikom republike Giorgiom Napolitanom; desno: pogled na poln Trg sv. Petra

ANSA

VATIKAN - Papež Frančišek je včeraj v Vatikanu daroval svojo umestitveno mašo in tako uradno začel pontifikat. Prejel je ključna simbola papeštva, palij in ribiški prstan. V pridigi je pozval k varovanju celotnega stvarstva in menil, da bi se moral papež posvetiti predvsem najšibkejšim. Maše se je udeležilo več sto tisoč vernikov in 132 vladnih delegacij. Papež se je okoli 9. ure najprej v odprtem vozilu popeljal med zbrano množico vernikov. Bilo naj bi jih najmanj 200.000, ki so ga navdušeno pozdravljali. Ob prihodu v baziliko svetega Petra se je ustavil ob grobu svetega Petra, ki leži pod glavnim oltarjem bazilike. Sledila je procesija proti oltarju pred baziliko, kamor so prinesli tudi ribiški prstan in palij.

Palij je isti, kot ga je nosil že njegov predhodnik Benedikt XVI. Gre za volnen trak, ki se ga nosi prek ramen in ponazarja vlogo Jezusa kot dobrega pastirja. Pet rdečih križev na njem simbolizira rane križanega Kristusa. Ribiški prstan, izdelan iz pozlačenega srebra, nosi podobo svetega Petra, ki v rokah drži ključ - podoba ponazarja trenutek, ko je Peter dobil ključ do nebes. Prstan je v začetku služil tudi kot pečat, a danes ima papež ločen pečat. Pri oltarju je kardinal protodiakon Jean Louis Tauran na Frančiškova ramena položil palij, dekan kardinalskega zbora Angelo Sodano pa mu je nadel ribiški prstan.

Frančišek je šele zatem začel z darovanjem maše, pri kateri je somaševalo še okoli 180 duhovnikov, vključno s kardinali, patriarhi, nadškofi in Adolfo Nicolasom, vodjo reda jezuitov, kateremu pripada tudi Frančišek. V pridigi je papež pozval k varovanju celotnega stvarstva, vseh živih bitij in okolja. K temu je pozval tudi tiste na odgovornih položajih v politiki in gospodarstvu, za zgled pa postavil svetega Jožefa, ki goduje prav danes.

»Vse je zaupano v varstvo človeku. Ko človek ne izpolni svoje odgovornosti, ko ne skrbimo za stvarstvo in brate, svoje mesto najde uničenje,« je dejal in dodal, da ne smemo dopustiti, da bi »znamenja smrti in uničenja spremljala pot sveta«.

Žal se v vsakem obdobju najdejo ljudje, kot je bil Herod, ki »snujejo načrte smrti, uničijo in izmaličijo obraz človeka«, je dejal. Kot pa je dodal, mora človek, ki želi zaščititi svet, najprej očistiti svoje srce.

»Sovraštvo, zavist in napuh omdružujejo življenje,« je posvaril papež Frančišek.

Poleg tega pa je papež spomnil, da se človek ne sme bati »dobrote in nežnosti«. Tudi papež bi si moral pri opravljanju svoje službe za zgled vzeti »skromno in konkretno delo svetega Jožefa« in se predvsem posvetiti najšibkejšim in revnim, je menil. »Le kdor služi z ljubeznijo, lahko varuje,« je dejal.

Sveti Jožef, ki je zavetnik vesoljne Cerkve, je namreč po njegovih besedah primer človeka, ki je prevzel odgovornost za svojo družino in celotno stvarstvo. Kot je poudaril, umestitvena maša sovpada z godom njegovega predhodnika Josepha Ratzingerja, kateremu se je tudi zahvalil za njegovo službo v korist Cerkve.

Maše so se udeležili številni državni voditelji z vsega sveta. Papežev rodno Argentino je zastopala predsednica Cristina Fernandez de Kirchner, poleg nje pa so bili tam tudi drugi voditelji držav Latinske Amerike. V imenu ZDA je bil tam podpredsednik Joe Biden.

Papeža so na odgovorno pot pospremili tudi številni evropski voditelji, med drugim nemška kanclerka Angela Merkel in španski premier Mariano Rajoy. Tam sta bila tudi predsednik EU Herman Van Rompuy ter predsednik Evropske komisije Jose Manuel Barroso.

Slovenijo je v Vatikanu zastopal predsednik republike Borut Pahor, ki se je s papežem nato tudi rokoval. V imenu Slovenske škofovske konference (SSK) pa sta se slovesne maše udeležila ljubljanski nadškof metropolit in predsednik SSK Anton Stres ter mariborski nadškof metropolit in podpredsednik SSK Marjan Turnšek.

Papež je sicer po maši v baziliko svetega Petra sprejel vse vladne delegacije, številni pa so mu predali manjša darila. Prek ogromnih zaslonov so umestitveno mašo svojega kotjaka spremljali tudi na trgu pred katedralo v Buenos Airesu, kjer je kardinal Jorge Mario Bergoglio še kot buenosaireški nadškof daroval maše.

Dogodek je potekal ob močno poostrenih varnostnih ukrepih. Na delu je bilo več tisoč pripadnikov varnostnih sil, nad Rimom pa so veljale drastične omejitve zračnega prometa.

Več kot milijarda katoličanov je 266. papeža dobila minulo sredo, na drugi dan konklava in v petem krogu glasovanja. Kardinal Jorge Mario Bergoglio je postal prvi papež iz Latinske Amerike in prvi jezuit na tem položaju. Cerkve je začela novega voditelja iskati potem, ko je konec februarja s položaja odstopil Benedikt XVI. (STA)

RIM - Zgovorna poteza predsednikov obeh domov parlamenta

Boldrini in Grasso najprej sebi znižala plačo za 30 odstotkov

RIM - V Poslanski zbornici in senatu so se včeraj na prvih konferencah zbrali novoimenovani načelniki parlamentarnih skupin. Predsednika Laura Boldrini in Pietro Grasso sta nemudoma dala pobudo za razpravo o stroških parlamenta in s tem povezanih pravilnikih.

V večernih urah sta v povezavi s televizijsko oddajo Ballarò napovedala, da bosta najprej začela pri sebi in si dohodke skrčila za 30 odstotkov. Napovedala sta, da bo parlament deloval pet dni na sedem, to se pravi krepko več, kot doslej, znižanja dohodkov pa bodo deležni tudi vsi drugi uslužbenci senata in poslanske zbornice. Vse bo izpeljano v dogovoru s sindikati, sta poudarila predsednika.

Laura Boldrini je govorila o konstruktivnem odnosu na srečanju načelnikov skupin, poudarila je, da država potrebuje rast in veliko odgovorov na odprta vprašanja. Na vprašanje, ali bo mandatna doba trajala, je Boldrinijeva odgovorila, da je potrebno veliko zdrave pameti in zavesti, da si italijanska družba ne more privoščiti hitrega povratka na volitve. Izrazila je upanje, da bo mogoče dobiti vlado, ki bo trajala pet let, kajti to pričakujejo ljudje.

Pietro Grasso je odgovoril na Grillovo natančnejše, češ, da sta on in Boldrinijeva »figura lista«. Dejal je, da sta »hrasta«, ki sta se že lotila dela. Napovedal je, da bosta v obeh domovih parlamenta uvedla nove kriterije za povračilo stroškov, kajti sedanji so forfetarni. Na ta način bi parlament lahko prihranil od 30 do 50 odstotkov stroškov. Grasso in Boldrinijeva bosta svoje predloge takoj predstavila predsedstvu obeh domov parlamenta.

Včeraj je vodja skupine Gibanja pet zvezd v poslanski zbornici Laura Boldrini napovedala, da bo gibanje predlagalo svoje parlamentarce v vse komisije in druge organe parlamenta. O tem se sicer ne namerava pogovarjati z nobeno stranko. Predlagali bodo svoje ljudi in pričakujejo, da jih bodo tudi izvolili.

Predsednica poslanske zbornice Laura Boldrini in predsednik senata Pietro Grasso

ANSA

ODŠKODNINA Stotisoč dnevno je »preveč« tudi za Berlusconi

MILAN - Odvetniki Silvia Berlusconi so na milansko prizivno sodišče vložili rekurz proti prvostopenjski razsodbi v razvezi med Berlusconi in njegovo bivšo soprogo Veronica Lario. Kot je znano je razsodba o razvezi med drugim določila, da mora Berlusconi bivši soprogi plačevati dnevno 100 tisoč evro »preživnine«.

Cavaliere je prepričan, da je navedena vsota previsoka, tudi zanj, ki mu finančnih resursov gotovo ne manjka. Sedaj skuša spremeniti prvostopenjsko razsodbo na ta način, da ponuja Lariovi lastnino vile Macherio, obenam pa naj bi se njegova finančna odškodnina znižala na poldrug milijon evrov letno.

V pričakovanju na prizivno razsodbo so Berlusconijevi odvetniki vložili tudi prošnjo za začasni suspenz plačevanja navedenih 100 tisoč evrov dnevne preživnine.

ZBORNICA Roberto Natale glasnik Laure Boldrini

Roberto Natale

KROMA

RIM - Novinar Roberto Natale je od včeraj glasnik novoizvoljene predsednice poslanske zbornice Laure Boldirini. Rimski novinar, ki je več let vodil enotni novinarski sindikat Federazione nazionale della stampa, je na parlamentarnih volitvah prav tako kandidiral na Vendolovi listi Levica ekologija svoboda, a mu preboj v parlament ni uspel.

Natale je v vodstvu sindikata FNSI zavzeto zagovarjal potrebo po zaščiti manjšinskih medijev; pred leti je tudi obiskal tržaško uredništvo našega dnevnika.

PARITETNI ODBOR - Kriteriji za financiranje javnih uprav in odgovori deželnega odbornika Elia De Anne

V Špetru naj ne bi bilo ovir, spomladi denar iz zaščitnega zakona

TRST - Člani paritetnega odbora so večji del včerajšnje seje posvetili določanju kriterijev, po katerih bo Dežela FJK delila finančna sredstva za rabo slovenskega jezika v javnih upravah (po 8. členu zaščitnega zakona iz leta 2001). Včeraj pa je bil govor tudi o šolstvu. Deželne šolske ravnateljice Daniele Beltrame, ki naj bi odgovarjala na vprašanja o zapletih z uvedbo dvojezičnega šolstva v Terski dolini, ni bilo, deželni odbornik Elio De Anna pa je govoril o postopku za obnovo poslopja dvojezične šole v Špetru. Po njegovem mnenju ovir ne bi smelo biti, čeprav je špetrski župan drugačnega mnenja. De Anna je tudi prepričan, da bodo slovenske ustanove prejele sredstva iz 16. člena zaščitnega zakona še pred iztekom mandata sedanje deželne vlade. Ob tem je predlagal, da bi v stalno omizje za slovensko manjšino vključili še deželne svetnike.

Osmi člen zaščitnega zakona obravnava rabo slovenskega jezika v javnih upravah. Le-tem namenja finančna sredstva na osnovi posameznih projektov, »kar je po eni strani dobro, po drugi pa ne zagotavlja kontinuitete,« meni predsednica paritetnega odbora Jole Namor. Zakon določa tudi vsakoletni znesek za javne uprave - skoraj 2,4 milijona evrov. Včeraj so člani paritetnega odbora določili prioriteta področja in torej kriterije, po katerih naj se ta sredstva razdelijo. Na prvem mestu so projekti v zvezi z jezikovnimi okenci, na drugem in tretjem pa prevajanje uradnih dokumentov in tolmačenje na sejah izvoljenih organov. Po vrsti sledijo: izobraževanje uslužbencev jezikovnih uradov oz. izpostav (odbor se ogreva za začetniške in izpopolnjevalne tečaje z izpitom in zaključnim potrdilom), dvojezični napisi, spletne strani v slovenščini, institucionalne objave v medijih in sodelovanje z znanstvenimi osebki. Nove kriterije naj bi upoštevali že v prihodnjem razpisu, ki bo objavljen aprila letos, je po seji povedala Jole Namor.

Sredstev, ki jih država namenja javnim upravam za izvajanje 8. člena zaščitnega zakona, v resnici niso nikoli izčrpali, saj je povpraševanje vsako leto preskromno. Poleg tega pa ocenjevalci zavrnejo prošnje, ki niso v skladu s cilji zaščitnega zakona: poročali smo o prošnjah za financiranje pleskanja in popravil v javnih objektih, lani pa so recimo zavrnili tudi prošnjo, povezano z Evropskim združenjem za teritorialno sodelovanje - EZTS. Neizkoriščena sredstva ostanejo v Rimu in zaenkrat jih ni bilo mogoče preusmeriti v druge sklope zaščitnega zakona.

Špetrska dvojezična šola je zaradi težav s statiko že natanko tri leta prazna, postopek za njeno obnovo pa je ustavljen. Država je šoli že zdavnaj namenila sredstva, razpisa za dodelitev del pa še ni bilo, ker špetrski župan Tiziano Manzini ni odobril načrta. Sklicuje se na zakon o stabilizaciji javnih financ, ki naj bi oviral izvedbo načrta. Pred kratkim je bila v Špetru simbolna protestna akcija, De Anna pa je včeraj prejel tudi pismo staršev špetrskih učencev. Odbornik meni, da omenjeni načrt ne bi smel spadati pod okrilje zakona o stabilizaciji javnih financ in da bi ga župan torej lahko odobril. Namorjeva je dejala, da »župan nosi odgovornost v zapletenem postopku, pravih ovir pa očitno ne bi smelo biti«.

De Anna je napovedal, da bo država izplačala letošnje prispevke za slovensko manjšino še pred iztekom mandata sedanje deželne vlade. Skupni znesek je 7,6 milijona evrov, večji del tega (5,3 milijona) pričakujejo slovenske ustanove. Po njegovi oceni je to dokaz, da stalno omizje za slovensko manjšino v Rimu dobro deluje, predlagal pa je, da bi se ga v prihodnje udeleževali tudi deželni svetniki.

Deželna šolska ravnateljica Daniela Beltrame je pisno opravičila svojo odsotnost, paritetni odbor pa jo bo v prihodnje spet povabil. (af)

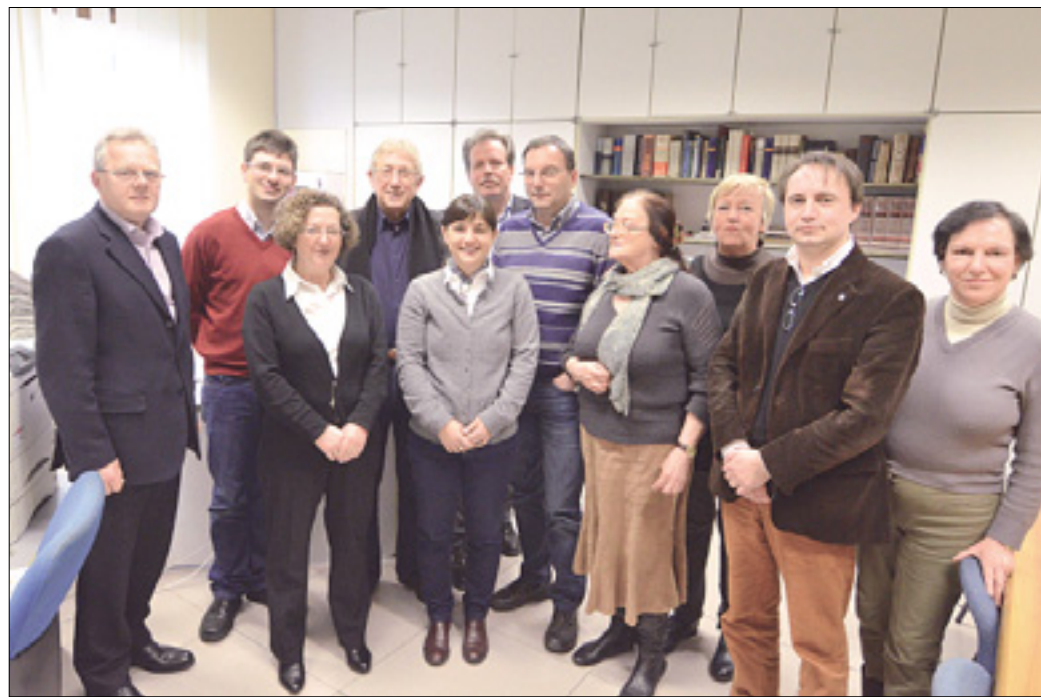
Včerajšnja seja
paritetnega
odbora

KROMA

TRST - Obisk kandidatke Demokratske stranke za predsednico dežele FJK

Serracchianijeva v uredništvu PD

Posnetek ob obisku Serracchianijeve

KROMA

TRST - Evropska poslanka in kandidatka za predsednico dežele Furlanije Julijske krajine na aprilskih volitvah Debora Serracchiani je včeraj obiskala uredništvo Primorskega dnevnika. Z njo so bili poslanka Tamara Blažina, deželni svetnik Igor Gabrovec, ki za Slovensko skupnost ponovno kandidira v deženi svet, občinski svetnik in kandidat Demokratske stranke na deželnih volitvah Stefano Ukmar ter pokrajinski svetnik Štefan Čok.

V ospredju srečanja je bil kritični položaj Primorskega dnevnika, ki so ga zastopali predsednik zadrage Jurij Kuferšin, odgovorni urednik Dušan Udovič in prokurist založniške hiše DZP-PRAE Paolo Mahorčič. Kot je znano, so javna sredstva dnevnika že drugo tekoče leto po težkih redukcijah zamrznjena zaradi postopka preverjanja, v katerem se je časopis znašel skupaj s številnimi drugimi dnevniki v Italiji, ki so deležni javnega financiranja. Položaj je postal za časopis povsem nevzdržen, predvsem pa ni sprejemljivo, da postopki preverjanja trajajo že poldrugo leto in več, medtem pa so finančne zmogljivosti časopisa že skoraj povsem izčrpane.

Debora Serracchiani je poudarila, da mora deželna uprava skrbeti za to, da podpira manjšinske medije kot stebre življenja narodnih skupnosti. Poleg tega je potrebno Primorskemu dnevniku zagotoviti trdno prihodnost s čim prejšnjim sprejetjem ustreznega posebnega zakona na področju založništva. Deželna uprava mora glede tega po oceni Serracchianije vsekakor odigrati aktivno vlogo.

DEŽELA - Sprejet popravek Gabrovca in Kocijančiča k zakonu Deželna komisija za slovensko manjšino aktivna tudi po koncu zakonodajne dobe

TRST - Deželna posvetovalna komisija za slovensko manjšino, ki je bila ustanovljena na osnovi 8. člena deželne zaščitnega zakona 26/2007, bo lahko nemoteno delovala tudi po zaključku zakonodajne dobe in to vse do formalne sestave nove komisije. Popravek k zakonu, ki sta ga vložila deželna svetnika Igor Gabrovec in Igor Kocijančič, je soglasno sprejela pristojna komisija in ga bo zato v prihodnjih dneh dokončno potrdil tudi deželni svet.

Na osnovi zakona 26/2007 je veljalo, da sta sestava in delovanje

komisije v celoti vezani na zakonodajno dobo. To bi pomenilo, da bi bila posvetovalna komisija čez mesec dni razpuščena in bi na sestavo in umestitev nove čakali več mesecev, morda celo do konca poletja. Postopek za imenovanje članov komisije predvideva namreč tudi sklic skupščine slovenskih izvoljenih javnih upraviteljev, ki se lahko zavleče dalj časa. Skupščino skliče novo imenovani predsednik deželne sveta, ki bo predvidoma izvoljen približno mesec dni po volitvah, se pravi v drugi polovici maja.

»Paradoksalno bil bilo, da bi se tudi porazdelitev in torej izplačevanje finančnih dotacij slovenskim organizacijam, ustanovam in javnim upravam zavleklo zaradi nastale vrzeli v sestavi komisije in to ravno v letu, ko je rimska vlada neverjetno zgodaj nakazala sredstva,« sta bila mnenja slovenska deželna svetnika Gabrovec in Kocijančič, ki sta z dragoceno podporo pristojnih deželnih uradov vrzel v zaščitnem zakonu »zamašila« dejansko z zadnjim zakonodajnim vlakom, saj so svetniki ta teden zbrani na zadnji seji deželne sveta.

V Furlaniji zasegli mladiče iz Madžarske

VIDEM - Prometna policija in finančna straža sta v Tavagnacu ustavila in zasegla dostavno vozilo, s katerim sta madžarska državljana prevažala 15 zelo mladih pasjih mladičev ter mucko. Zdravstveno stanje vseh kužkov različnih pasem (na sliki Ansa) in egipčanske gole mačke je bilo zaradi dolge vožnje v neprežračenem in temnem vozilu slabo. Najprej so jih predali

veterinarski službi iz Tolmeča, nato pa zaupali ljubiteljem živali, ki so jih začasno vzeli v rejo. Voznika in sopotnico (58-letnega Andrasa Keszthelyija in njegovo 35-letno hčer Diano Judit) so ovdarili.

SINDIKAT - V prihodnjih dneh vrsta protestnih pobud proti javnim institucijam

Cgil: Tržaško gospodarstvo je v dramatičnem položaju

Tržaško gospodarstvo je domala na psu. Podjetja so v krizi in odpuščajo ljudi ali uporabljajo socialne blažilce, vedno več ljudi je brez službe, šibkejši pa so že v zelo hudi stiski. Toda javne institucije ne ukrepajo, čeprav so jih na to že večkrat opozorile domala vse sindikalne organizacije.

Pokrajinski sindikat Cgil bo zaradi tega v kratkem izdal uraden dokument s podrobno analizo stanja, s podatki o tem, kar je bilo storjeno, obljubljen, uresničeno ali ne, in z vrsto predlogov, na osnovi katerih bi bil izhod iz krize po mnenju sindikata mogoč. Že ta petek se bodo sestali delegati, ki bodo razpravljali o problematiki dela na Tržaškem, prihodnji teden pa naj bi stekle razne protestne pobude.

Dejstvo je, da so bile javne institucije in delodajalske organizacije v zadnjih letih križem rok, ugotavlja sindikat. Tržaško ekonomijo že pet let pesti huda kriza. Industrija proizvaja na Tržaškem že manj kot 10 odstotkov skupnega bogastva, mesto pa ne more sloveti samo na terciarnem sektorju. Vprašanj, kot sta škedenjska železarna in staro pristanišče, še niso rešili, splošno stanje pa bi lahko privedlo do hudih posledic v družbi. Dovolj je pomisliti, da je več kot 1.500 ljudi v mobilnosti, skup-

Pogled na staro pristanišče

KROMA

no število ur dopolnilne blagajne je že naraslo na 3 tisoč, 5 tisoč ljudi pa ima od lani nižji dohodek. Vedno več je tudi ljudi, ki se zateka na Karitas.

Javne institucije in delodajalci morajo nujno kaj ukreniti, pravi sindikat. Bolj kot poziv ali bodrilo pa je to že napoved ostrih protestnih pobud. Ne

gre tu pozabiti skoraj 1000 delavcev in njihovih družin, ki so zaposleni v škedenjski železarni in povezanih dejavnostih. O njihovi usodi se bodo spet pogovarjali v začetku aprila, temačna bodočnost pa se piše tudi zaposlenim v vrsti drugih srednjih, malih in mikro podjetij, ki so jih zaprli ali so v hudih

težavah. Glavno vprašanje glede območja železarne je zdaj v tem, ali naj bo v prihodnosti pretežno v industrijske namene, kot to zahtevajo lokalne uprave in sindikati, ali v pristaniške namene, kot je to predlagala Pristaniška oblast. Vtis je, da je pred nami hud spor. **A.G.**

Pokrajina Trst proti deželnemu združenju UPI

Pokrajina Trst namerava zapustiti deželno predstavništvo italijanskega združenja pokrajin UPI, »ker ta organ ni bil sposoben primerno zaščititi vseh pokrajinskih uprav«. Tako piše v tiskovnem sporočilu predsednice Pokrajine Marie Terese Bassa Poropat, ki opozarja, da združenje ni pokazalo zanimanja za predlog o kriterijih za porazdelitev sredstev med krajevnimi upravami, ki ga je sama tržaška pokrajinska uprava bila poslala deželnemu odborništvu za finance. Predlog izpostavlja nekatere kriterije, na podlagi katerih oceniti posamezne pokrajine in jim nameniti primerna sredstva: finančno avtonomijo, gospodarsko ravnanje, strukturo in dolgeve. Deželni UPI svetuje, naj Dežela upošteva samo razmerje med ozemljem in prebivalstvom. Dežela bo krajevnim upravam namenila 90 milijonov evrov - 75 milijonov za občine in 15 milijonov za pokrajine. Dežela predlaga za Pokrajino Trst 6,4 milijona evrov, UPI pa samo 2,9 milijona (-3,5 milijona). S slednjim predlogom bi se okoristile vse ostale tri pokrajine: Videm bi pridobil 2,2 milijona, Pordenon 2,9 milijona, Gorica pa milijon evrov.

Prispevki za dijake

Dijaki višjih srednjih šol lahko zaprosijo za delno povračilo stroškov za nakup knjig ter za podporo za prevozne stroške. Pokrajina Trst obvešča, da je prispevek namenjen družinam z nižjimi dohodki (indeks ISEE pod 30.000 evri). Rok za vložitev prošnje za leto 2012/13 poteče 2. aprila, več informacij na spletni strani www.provincia.trieste.it.

TRGOVINE - Z Ervinom Mezgecem o gospodarski krizi

Ko nas stroški dušijo ...

O izginjanju srednjega sloja prebivalcev oz. kupcev in o spremembah življenjskega stila

»Pred štirimi meseci sem za slovenski radio povedal, da je situacija zelo huda, vam pa lahko potrdim, da se je do danes še celo poslabšala.« Predsednik sekcije trgovine na drobno pri Slovenskem deželnem gospodarskem združenju Ervin Mezgec včeraj ni skrival zaskrbljenosti, ko smo ga obiskali v njegovi trgovini z jestvinami pod gricem sv. Justa. »Vsi smo upali, da bo vsaj do velike noči nekaj več dela, pa kaže, da smo se ušтели.«

Da je današnja situacija huda, vedo povedati še stene: ljudje kupujejo le to, kar nujno potrebujejo, ostalemu pa se morajo odreči. To velja v glavnem za trgovine, ki ponujajo živila, v trgovinah z oblačili in obutvijo pa je stanje veliko slabše. »V časopisih sem bral, da je samo v januarju oz. februarju v Italiji zaprlo 10 tisoč podjetij, kar je sila vznemirljiv podatek. Stiska se v trgovinah namreč navadno pojavi nekje junija oz. decembra, zato me skrbi, kaj nas bo doletelo junija, ko bomo morali med drugim plačati davek IMU oziroma vse ostale davke ...« Dejansko smo na psu, meni Mezgec: 60 do 70 odstotkov trgovin obstaja danes le zaradi bančnih posojil, ko pa bo tudi tam zmanjkalo, se bomo morali soočiti s pravo katastrofo, ki bi lahko bila po razsežnostih podobna tisti na Cipru. Mezgec sicer ne verjame, da bi lahko Evropa dovolila, da bi Italijo doletela podobna usoda.

Kritično je ocenil današnje spremembe: še pred nedavnim so namreč stranke v trgovinah s prehrabnimi proizvodi odštele tudi do 35 odstotkov plače, danes pa nikakor ne sežejo više od 14 odstotkov. Kaj si dejansko lahko privoščijo upokojenec, ki ne prejema več kot 600 evrov mesečno? »Kupna moč plač in pokojnin stalno pada.

Ervin Mezgec

KROMA

Že pred desetimi leti sem opozarjal, da srednji sloj prebivalcev - to je tistih, ki navadno kupuje v trgovinah - izginja. Ostajajo pa le bogati in revni.« Spremenil se je dejansko življenjski stil: medtem ko so nekoč ljudje kuhali, se danes pred štedilnik spravijo vse redkeje; v službi prejemaajo bone za obed, zvečer gredo ven na pijačo in tam kaj »pozobajo«, mladi pa itak malo kuhajo. V njegovi trgovini gredo na primer najbolj v promet sendviči, se pravi hitra in relativno poceni hrana. »Medtem ko so nekoč gospe v trgovino zahajale vsak dan, se danes odpravljajo raje v supermarket in poskrbijo za hrano za ves teden.«

Mezgec meni, da nam je Monti zadal še poslednji udarec: izgubili smo

ogromno delovnih mest, davki so se znatno dvignili in podjetja so se znašla na kolenih. Glavni krivec za zapiranje podjetij so po njegovem mnenju zlasti znatni stroški, ki jih od vsakogar zahteva država, in posledično kritje bančnih posojil, plačevanje prispevkov skrbstvenemu zavodu Inps, plačevanje računov za elektriko, za smeti in podobno. V zadnjih desetih letih so se stroški dvignili celo za 400 odstotkov, pravi. »Ko smo imeli še liro, sem imel denimo dnevno 50 tisoč lir stroškov, danes so se ti dvignili na 100 evrov, kar je 4 krat več. Dela pa je vse manj ...« Stečaj grozi številnim uglednim podjetjem, ki se danes preživljajo le s pomočjo dobaviteljev, je ocenil.

Seveda se posledice krize odražajo tudi med članicami SDGZ, vendar niso po Mezgečevih besedah tako izrazite. »Naša so večinoma družinska podjetja in upam si trditi, da se nikoli nismo odločali za tvegane korake, kar se je izkazalo za uspešno. Sicer pa smo se pri SDGZ že pred nekaj leti prilagodili časom in se odločili za avtonomno delovanje, daleč torej od politike, ki bi bilo usmerjeno prvotno v naše člane.

V Trstu postopno zapirajo tovarne, kmalu bomo najbrž ob železarno in veliko delavcev se bo znašlo na cesti, je ugotavljal Mezgec. »Problem pa se bo postavil predvsem našim znanjem. Kot sem dejal, srednji sloj izginja oz. se spaja z revnejšimi, tako da bodo morali v prihodnje naši sinovi delati za 500 evrov mesečno - podnevi, ponoči in ob nedeljah. Male trgovine pa bodo v desetih letih najbrž povsem izginile, pod vse večjo težo velikih trgovskih centrov, ki so v rokah bogatih.«

Sara Sternad

DZP doo-PRAE srl 2013 © Vse pravice pridržane

REPEN - Argento vivo pri Križmanu

Kraške dobrote za tržaške ostarele

Glas harmonike je spremljal okusno pokušino

KROMA

Gostje tržaških domov za starejše občane so pretekli četrtek obiskali gostilno Križman v Repnu. To je bilo že drugo izmed srečanj, ki jih v okviru projekta *Argento vivo in provincia* (Živo srebro v pokrajini) prirejajo združenji A.M.I.C.O in Televita v sodelovanju s Pokrajino Trst in podporo Fundacije CRTrieste, katerim se je pridružilo tudi Slovensko deželno gospodarsko združenje.

Dobrodošlico je kakim 50 starejšim gostom izrekel najprej domači župan Marko Pisani, v imenu SDGZ pa jih je pozdravila predsednica gostinske sekcije Paola Živic. Gostitelj, gostilničar Elvis Guštin jim je predstavil kulinarčne do-

brote, s katerimi jih je nato pogostil. Zadel je z ovčjim sirom, ki ga pripravljajo na kmetiji Antonič iz Cerovelj. Anamarija Antonič, ki se je srečanja tudi udeležila, je poslušalcem nazorno predstavila vsakodnevna opravila na kmetiji in jim spregovorila o proizvodnji sira. Za njo pa je brežanski vinogradnik in oljkar Rado Kocijančič predstavil svoje proizvode, se pravi olje, ki so ga nato okusili z zgoraj omenjenim ovčjim sirom, in pa vino, s katerim jim je tudi postregel. Guštin je ob tem pripravil še nekaj okusnih predjed, ocvrto polento in zeleno ter poskrbel še za pokušino glavnih jedi. Ob hrani pa je zadonel tokrat tudi prijeten glas harmonike. (sas)

KRIZA NŠK - Po zaprtju zgodovinskega odseka v Petronijevi ulici

Unikatno bogastvo, rešitve pa nima nihče

Zaskrbljenost uporabnikov - Pavšič in Štoka naj bi se v kratkem sestala z vodstvom NŠK

Kdor je vsaj enkrat v življenju prestopil prag Odseka za zgodovino in etnologijo pri Narodni in študijski knjižnici, ve, kaj se skriva za njegovimi zidovi. Kdor se je vsaj enkrat v življenju posvetil odkrivanju kakega poglavja naše polpretekle zgodovine, preprosto ni mogel obiti natrpanih prostorov v Petronijevi ulici. Tam lahko namreč najdeš vsemogoče: od lesenih smuči, na katerih je nekoč stal Pino Tomažič, do kartoteke vseh primkov, ki jih je na Tržaškem poitalijančil fašizem, od fototeke Primorskega dnevnika do raznoraznega gradiva o Narodnoosvobodilnem boju, od številnih zapuščin znanih Slovencev (od Romana Pahorja do Ubalda Vrabca) do arhivov največjih manjšinskih organizacij.

Že bežen pogled spletne strani Narodne in študijske knjižnice, na kateri je najti tudi opis arhivske zbirke njenega Odseka za zgodovino in etnologijo, je dovolj zgovoren: bogastvo, ki mu daleč naokrog ni enakega. A tudi bogastvo, ki je, upamo začasno, javnosti nedostopno. Kot smo poročali v sobotni izdaji Primorskega dnevnika, je bil upravni svet NŠK prisiljen zapreti zgodovinski odsek, saj prostori ne ustrezajo protipožarnim pogojem. Številni zgodovinarji in raziskovalci so v preteklih mesecih, potem ko sta morala dva njegova uslužbenca v dopolnilno blagajno, že izrazili zaskrbljenost nad usodo zgodovinskega odseka. Včeraj so se oglasile borčevske or-

Odsek hrani tudi narodne noše in glasbene instrumente

KROMA

ganizacije (VZPI-ANPI, ANED, ANP-PIA), ki se od nekdaj poslužujejo bogatega arhiva odseka. Pismo je predsednici upravnega sveta Martini Strain poslal tudi Sklad Bubnič-Magajna; odsek hrani namreč večino fotografij, ki jih je v svoji bogati karieri posnel nepozabni Mario Magajna, ter dragoceno gradivo o Rižarni, ki ga je zbral Albin Bubnič.

NŠK je kot znano včlanjena v obe krovni organizaciji Slovencev v Italiji, za-

to smo njena predsednika vprašali, kakšne ukrepe nameravata sprejeti. Rudi Pavšič (SKGZ) in Drago Štoka (SSO) sta se strinjala, da hranijo na odseku unikatno bogastvo, ki ga je treba zaščititi. Štoka je prepričan, da se odseku ne smemo odpovedati, po drugi strani pa nam nelahki časi narekujejo previdnost in skrb (najbolj ga vsekakor skrbijo delovna mesta).

Pavšič je napovedal, da se bosta predsednika v prihodnjih dneh sestala s

predsednico NŠK, da bi slišala predloge upraviteljev. Po njegovem mnenju bi bilo treba za NŠK poiskati celovito rešitev, »v kakšni obliki pa najbolje vedo oni sami«. Knjižnica v Ul. sv. Frančiška se, kot znano, že dalj časa sooča s prostorsko stisko, dokumentacije o tem, ali njeni prostori ustrezajo varnostnim predpisom, pa upravitelji niso še prejeli.

Poljanka Dolhar

DZP doo-PRAE srl 2013 © Vse pravice pridržane

MIRAN HROVATIN

Minilo je 19 let

MIRAN HROVATIN

Danes mineva devetnajst let, kar je v Somaliji zločinska roka umorila novinarko tretje mreže Rai Ilario Alpi in tržaškega snemalca Mirana Hrovatina. V afriški državi sta se nahajala, da bi poročala o krvavih bojih, ki so sejali smrt med tamkajšnjim prebivalstvom, in vojaškem posegu ameriških vojakov, s katerimi so sodelovali tudi zavezniki iz raznih evropskih držav (med drugim tudi iz Italije).

Minilo je devetnajst let, resnica pa ostaja kljub raznim novinarskim reportažam, parlamentarnim preiskovalnim komisijam in procesom nejasna. Kot vztrajno ponavljajo predstavniki Združenja Ilaria Alpi, so preiskave dokazale marsikaj. Na primer to, da so Ilario in Mirana ubili, ker sta nletela na »žgočo temo« - predprodajo orožja in škodljivih odpadkov v režiji italijanskega organiziranega kriminala. Zato se bodo **jutri**, ob dnevu spomina na mafijske žrtve, spomnili tudi Ilarie Alpi in Mirana Hrovatina; njuni imeni bosta ob 17.30 odmevali tudi pod oboki tržaškega županstva.

DOLINA - Sedemdeset let po prisilni mobilizaciji

Fantje v posebnih bataljonih

Spomini domačinov, ki so se tudi letos poklonili žrtvam - Nekateri v Prekomorske brigade, drugi v nemška taborišča

Letos je sedemdeset let od prisilne mobilizacije primorskih fantov v posebne bataljone. Kot vsako leto, ob tokratni okrogli obletnici pa še bolj občuteno, so se v Dolini poklonili spominu na padle in preminule tovariše s polaganjem cvetja k spomeniku padlim v NOB in krajšim druženjem ter obujanjem spominov. Vrste nekdanjih mladeničev letnikov 1924, 1925 in 1926 so se razredčile, a spomin na težke dogodke ostaja vseskozi živ, saj jih je danje dogajanje zaznamovalo za celo življenje.

Fašistična oblast je tisto zimo načrtno in množično odganjala mladoletne, za vojsko še negodne slovenske in hrvaške fante, da bi jim preprečila odhod v partizane in sodelovanje z NOV. Šlo je za prave pogrome, ki sta jih vojska in policija izvajali po vaseh Primorske in Istre po enakem postopku: v zgodnjih jutranjih urah so po domovih zajemali mladoletne fante ter jih deportirali v posebna vojaška taborišča v srednji in južni Italiji, znana kot »battaglioni speciali«, kjer so jih kot neoborožene vojake podvrgli prisilnemu delu. Ta usoda je breške vasi doletela v noči na 9. marec 1943 in zbirno mesto je bilo v Dolini na Gorici.

Takrat šetnajstipolletni Duilio Štranj se spominja, kako ga je zgodaj zjutraj prišel iskat karabinjer in kako so jih nato s kamioni odpeljali v Trst, na nabor k sv. Justu. Fante so nato prepeljali v rojansko kasarno, tako pripoveduje Pepi Lovriha in Drago Slavec, Duilia in številne druge pa so strpali kar v skladišča železniške postaje. Naslednje jutro je transport naših fantov krenil proti Abrucum v L'Aquilo. Drago in Duilio sta se po padcu fašizma priključila partizanskim enotam v Apuliji, kjer so se snovale Prekomorske brigade, Pepija pa je med povratkom domov zajela nacistična vojska in ga odvedla na prisilno delo v nemška taborišča. Le redkim je uspelo se vrniti v domače kraje, kjer so se priključili slovenskim enotam NOV. Mnogi se niso več vrnili in prav njih se preživeli vsako leto spominjo s skromnim, a občutenim poklonom. (as)

Z leve
Duilio Štranj,
Drago Slavec
in
Pepi Lovriha
med
polaganjem
cvetja
k spomeniku
padlim v NOB
v Dolini

Iz Mark poklon miljskim borcem

V ponedeljek so se v Miljah mudili gostje iz Mark. Delegacija organizacije iz Ancone, ki združuje borčevske in antifašistične organizacije ter inštitute za zgodovino jadranskih in jonskih mest, je položila vence na partizansko pokopališče, in sicer na groba partizana in dolgoletnega predsednika VZPI-ANPI Giorgia Marzija ter Maria Depangherja – Miljčana, ki je v Markah organiziral bataljon Mario s 1100 borci. Depangher je bil tudi prvi povojni župan Občine San Severino Marche, kjer se ga njegovi občani, soborci in antifašisti še vedno hvaležno spominjajo. Delegacijo so sestavljali novoizvoljeni predsednik organizacije Leonardo Animali, tajnik Gianpaolo Luccarini in podpredsednik Sergio Bernich iz Umaga. Goste so pričakali delegacija VZPI-ANPI iz Milj in Doline in Depangherjevi sorodniki, pozdravila pa sta jih miljska podžupanja Laura Marzi (hči Giorgia Marzija) in v imenu pokrajinskega predsedstva Jurij Vodopivec. Vsi so izrazili potrebo po ohranjanju vrednot odpornosti in narodnoosvobodilnega boja ter posredovanju le-teh mlajšim generacijam. Delegacija je nadaljevala spominsko pot po Sloveniji in Hrvaški do Albanije.

Zdravila za potrebne

Tako kot vsako leto je tudi letos neprofитno združenje Banco Farmaceutico 9. februarja priredilo vsedržavno zbiranje zdravil za najbolj potrebne občane. Tokrat so na državni ravni zbrali 350 tisoč konfekcij zdravil v 85 pokrajinah oziroma v 3200 lekarnah, ki so sodelovale pri pobudi. V naši deželi so zdravila porazdelili 24.220 ljudem v stiski, samo na Tržaškem pa je 35 sodelujočih tržaških lekarn, prispevalo zdravila 2600 osebkom v finančni stiski oz. zavodom, ki skrbijo zanje - od Rdečega križa do škofijske Karitas, med njimi pa je letos bil tudi tržaški zapor. Zbrana zdravila so včeraj virtualno porazdelili med potrebne. Deželno združenje lekarnarjev Federfarma hkrati vabi danes v dvorano Oceania Pomorske postaje od 9.45 do 12.30 na srečanje s kandidati za predsednika Dežele FJK. Beseda bo seveda tekla o pomenu lekarn v gospodarskem oz. socio-zdravstvenem sistemu naše dežele, v kolikšni meri so lekarne dodana vrednost in koliko vplivajo na raven zaposlovanja. Na srečanju bodo prisotni tudi državni strokovnjaki farmacevtskega sektorja, ki se bodo soočili z občinstvom. Moderator bo namestnik direktorja mreže La7 Andrea Pancani.

Usoda univerz v naši deželi

Študenti, ki obiskujejo univerze v naši deželi predstavljajo kar 70 odstotkov celotnega prebivalstva med 20. in 24. letom, vsaka deseta družina ima v svoji sredi študenta in vsi trije deželni univerzitetni poli se lahko ponašajo zaradi didaktične in raziskovalne kakovosti. Strahovito krčenje prispevkov za raziskovanje oz. za univerzo nasploh pa je hudo ohromilo pravico do študija, saj si je univerzo lahko privoščil le tisti, ki je imel dovolj finančne podlage. Ravno glede tega vprašanja bo danes ob 15.30 v veliki dvorani Narodnega doma potekalo srečanje, ki se ga bodo udeležili predstavniki študentov in pa državni generalni sekretar FLC-CGIL Domenico Pantaleo ter deželni sekretar CGIL FJK Franco Belci.

Ali bo znanost rešila svet?

V veliki dvorani mednarodne visoke šole Sissa bo danes ob 14.30 javno srečanje o kvantni mehaniki, ki je dokazala, kako so velike znanstvene revolucije spremenile vlogo človeka v naravi. Gost bo Sergio Doplicher.

Na večerjo z Marcom Polom

Nadaljuje se niz srečanj »Na večerjo z Marcom Polom« oz. kulinarike po poti svile, ki jih prireja šola Sissa. Drevo bo v prostorih lokalca Bacio sul canale (Ul. Bellini 5) mogoče pokusiti Lagman, se pravi posebne, sveže testenine iz Kirgizistana in Xinjianga. To in še marsikaj bo predstavila antropologinja Nicole Rodda.

Vsi v Volčji grad!

V knjigarni Minerva (Ul. San Nicolò 20) bodo danes ob 17.30 predstavili knjigo Tutti a Volcigrad! (Vsi v Volčji grad) tržaške pisateljice Fabie Trotta.

Zgodovina podmornic

V prostorih hidrodinamične centrale v starem pristanišču bo danes ob 16. uri odprtje fotografske razstave z naslovom »Navigare sott'acqua« (Pluti pod vodo). Razstava obravnava zgodovino in razvoj italijanskih podmornic, začenši s prvimi primerki, ki jih je v začetku 20. stoletja načrtovala kraljeva mornarica. Fotografije bodo na ogled vsak dan od 9.30 do 13. ure (vstopnica stane tri evre), uredil jo je Diego Guerini. Prireditelji hočejo v prihodnje pripeljati v staro pristanišče celo podmornico Fecia di Cossato (iz leta 1979), ki bo obogatila mestno muzejsko ponudbo.

DOLINA - Mednarodni dan žena je aktualen

Občuteno in pestro praznovanje 8. marca

V Dolini je poleg majence zakoreninjeno tudi praznovanje 8. marca. Čeprav je minilo že preko sto let od razglasitve mednarodnega dneva žena in so si pri nas ženske priborile pravice in enakopravnost, jim gospodarska in družbena kriza jemlje že pridobljene pravice in postavlja pred žensko nove diskriminacijske izzive.

Osmi marec je še aktualen!

V nedeljo, 10. marca, so Dolinčanke priredile praznovanje 8. marca, na katerem je bil poleg družabnosti na sporedu zanimiv kulturni program. Na začetku je Nerina Zeriali, predsednica sekcije ANPI-VZPI za Dolino, Mačkole in Prebeneg, pozdravila v imenu združenja in predložila probleme današnje ženske. Poudarila je, da ne smemo pozabiti na preteklost in da se morajo nove generacije žensk še vedno boriti za pravice v novih oblikah. Prisotne je pozdravila še Klara Vodopivec, predsednica SKD Valentin Vodnik, in predstavila

novoizvoljeno županjo Majence Johano Pečar.

V kratkem govoru je Pečarjeva poudarila razliko med ženskami pri nas in v svetu in poudarila, da se dekleta v vasi čutijo enkopravne, saj že trideset let izvolijo za Majenco poleg župana tudi županjo, ki skupaj pripravi karto na Gorico.

Program je nato popestrila Marjetka Popovski s svojo kitaro (**na sliki**), ko je zapela nekaj narodnih in partizanskih pesmi, vmes še zrecitala nekaj svojih poezij. Naslednja gostja večera je bila Slavka Zetin Čufar, zbirateljica narodnega blaga, ki je izdala že nekaj knjig z zgodbami iz starih časov in je dve od teh tudi prebrala. Nato je nastopila skupina domačih žensk, ki vsako leto pripravijo veseli del programa. Letos so s pomočjo mladih sodelavk prikazale, kako so se neveste pripravljale na poroko pred sto leti in kako se pripravljajo danes. Praznovanje se je zaključilo z družabnostjo in loterijo.

SDD Jaka Štoka

vabi

na predstavitev knjige

**Floriane Stefani
in
Danila Sedmaka**

**JADRANSKA
OAZA**

**NOCOJ, 20. marca, ob 20.30
v Soščevi hiši na Proseku**

KOPER - PLANET TUŠ - 16.30 »Ernest in Celestina«; 17.00, 19.40 »Mogočni Oz«; 18.05 »Mogočni Oz 3D«; 15.50 »Nesrečniki«; 16.35 »Podkupljeno mesto«; 18.55, 20.55 »Polnih 21«; 18.50, 21.00 »Prvo leto po poroki«; 16.40 »Razbijač Ralph 3D«; 18.55, 21.10 »Tatica identitete«; 18.20, 20.30 »Umri pokončno: Dober dan za smrt«; 15.30, 20.40 »Za dežjem posije sonce«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30 »Il grande e potente Oz 3D«; 18.30, 20.20, 22.15 »Dead man down - Il sapore della vendetta«; Dvorana 2: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Educazione siberiana«; Dvorana 3: 16.30, 18.45, 21.00 »Anna Karenina«; Dvorana 4: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Buongiorno papà«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.30, 19.50, 22.10 »Il grande e potente Oz«; Dvorana 2: 17.30, 20.00, 22.00 »Buongiorno papà«; Dvorana 3: 17.15 »Il grande e potente Oz 3D«; 19.50 »Argo«; 22.10 »Educazione siberiana«; Dvorana 4: 17.45, 20.00, 22.10 »Dead man down - Il sapore della vendetta«; Dvorana 5: 17.30, 19.50, 22.10 »Il lato positivo - Silver Linings Playbook«.

Šolske vesti

SINDIKAT SLOVENSKE ŠOLE organizira srečanje na Južnotirolskem s predstavniki krajevnega šolstva namenjeno učnemu in neučnemu osebju šol s slovenskim učnim jezikom v Gorici in Trstu 11. in 12. aprila; prijave po elektronski pošti na sledeči naslov: sss.gor@gmail.com. Okvirni program na spletni strani sindikata www.sindikati.it.

SLOVENSKI DIJAŠKI DOM S. KOSOVEL Trst - Ul. Ginnastica 72, sprejema vpise v otroške jasi za š.l. 2013/14 (pon. - pet. 8.00 - 16.00, tel. 040-573141, urad@dijski.it, www.dijaski.it).

DNEVI POMLADI SKLADA FAI - dijaki ciceroni zavodov Prešeren in Zois s svojimi mentorji vabijo na ogled Železniške postaje pri Sv. Andreju z Železniškim muzejem in Hidrodinamične centrale v Starem pristanišču. Voden ogledi v slovenščini bodo - na obeh lokacijah - v soboto, 23. marca, in v nedeljo, 24. marca, ob 15.30 in ob 17. uri. Vsak ogled traja okrog 45 minut. Otpaje pri Nabrežju Oktavijana Avgusta peljeta avtobusa št. 8 ali 9. Dostop v Pristanišče je na trgu Santos za Silosom ali pa pri odcepu na Miramarskem drevoredu, v bližini mosta kopališča »Ferroviario« - avtobusa št. 6 ali 36. Centrala je, z obeh strani, nekaj sto metrov daleč.

13. GLASBENA REVUJA Sv. Ciril in Metod bo potekala od 16. do 18. aprila v sedežu šole (Ul. Caravaggio 4 - Sv. Ivan). Vabljeni vsi dijaki osnovnih in nižjih srednjih šol, ki igrajo glasbeni instrument. Rok za vpis je 27. marca, udeležba je brezplačna. Razpis in obrazec za vpis lahko dobite na spletni strani www.icbartol.it ali po mailu glasbena.revija@libero.it

Čestitke

Dobrodošel JAN! Mamici Alenki, očku Igorju in nonotom iskreno čestitamo Adriana, David, Miriam, Carlo, Tanja, Luka in Niko.

V nedeljo je s cvetjem pomladnih vej na svet prikorakal mali MATEJ. Dragi Eva, Marino in Maša prejmite iskrena voščila naša! Vsi na Ul. S. Francesco 20

Navihana Eva že poje doma uspavanke malemu MATEJU. Srečni mamici Maši in očku Marinotu iskreno čestitajo Jasna, Živa, Maksi in Rosana.

V soboto sta s sklepno izpitno preizkušnjo postala trenerja 1. stopnje za gorsko kolesarstvo naša kolesarja TOMAŽ LEGIŠA in PETER SOSSI. Iskrene čestitke in uspešno nadaljnje delo v okviru društvenega delovanja. SK Devin

Mali oglasi

IŠČEM DELO - z lastno kosilnico in motorno žago kosim travo ter obrezujem tako drevesa kot živo mejo. Tel. 333-2892869.

GOSPA SREDNJIH LET išče delo kot hišna pomočnica in nudi pomoč pri likanju. Klicati ob večernih urah na tel. št 331-7467805.

IZKUŠENA GOSPA išče delo za nego starejših oseb in pomoč v gospodinjstvu. Tel. 00386-51852892.

IZKUŠENA IN ZANESLJIVA GOSPA išče delo kot hišna pomočnica ali za nego ostarelih oseb. Tel. 329-0287649 izključno od 17.30 dalje.

IŠČEM KATEROKOLI DELO: čiščenje stanovanjskih prostorov, varuška otrok, pomoč starejšim osebam; imam veliko izkušenj. Tel. št.: 040-327251.

NA RAZPOLAGO imam ženske noše, naglavne in naramne rute za Kraško ohcet. Tel. št.: 040-299820.

NUDIM POMOČ pri vrtnih opravilih. Pokličite tel. št.: 320-0265573.

PRODAM renault laguna sport tour, 2.0 dci 150, letnik 2011, 43.000 km, navigacija, full optional, registriran v Sloveniji, ugodna cena. Tel. št.: 338-2105138.

PRODAM GORILNIK (bruciatore) na plin znamke unigas cib, malo uporabljen, po ugodni ceni - tel. 338-2105138.

PRODAM HIŠO na Krmenki, 90 kv.m, klet in dvorišče 500 kv.m.. Tel. št.: 040-228908 - ob uri kosila.

PRODAM STANOVANJE v Trstu (Ul. Rivalto), 3. nadstropje, 60 kv.m., 2 spalni sobi, kuhinja in kopalnica, sončna lega, pogled na občinski vrt, cena po dogovoru. Tel. št.: 040-764682.

PRODAM VOZIČEK, štirikolesni, velika napihljiva kolesa, skupaj s torbo za prenašanje dojenčka, ki se spremeni v zimsko vrečo, vse po zelo ugodni ceni - tel. 338-2105138.

PRODAM avto mitsubishi colt, cz3 1.100, tri vrata, rdeče barve, letnik 2007, 35.500 prevoženih kilometrov, lepo držan, zimske gume vključene v ceno: 3.500 evrov, tel. 040-214412.

PRODAM avto seat ibiza, sive barve, letnik 1999, po ugodni ceni. Tel. 040-44631.

PRODAM stanovanje, 60 kv. m., pri sv. Jakobu. Za informacije pokličite na tel. št. 348-0401884.

RESNA IN ZANESLJIVA GOSPA z izkušnjami išče delo kot hišna pomočnica ali za likanje, 1x na teden, 4-5 ur. Tel. 331-7659986.

V BOLJUNCU daje se v najem stanovanje: dnevna soba, kuhinja, dve spalnici, kopalnica in velika terasa (50 kv.m.) s pogledom na Glinščico. Tel. št.: 348-3667765.

ZANESLJIVA GOSPA z dolgoletnimi izkušnjami, veselega značaja, išče delo kot kuhinjska pomočnica, negovalka starejših oseb ali kot pomočnica pri raznih hišnih opravilih. Pokličite tel. št.: 00386-57345459.

Rodil se je

Jan Gregori

Voščimo mu trdnega zdravja in veliko zadoščenj v življenju. Mami Alenki Hrovatin in očetu Igorju Gregoriju čestitamo in se z njima veselimo!

Odbor ZCPZ - Trst

Privokal je na oder

Jan

in osrečil mamico Alenko in očka Igorja.

Veseli se

cela družina
Radijskega odra

*Dobrodošel med nami,
dragi*

Jan

*Da bi te v življenju spremljala
predvsem dobra volja,
ti želimo*

prijatelji
tvojih presrečnih staršev

*Na fakulteti za politične vede
turinske univerze je diplomiral iz
upravnih znanosti*

Paolo Canattaro

*Novopečenemu doktorju,
največjemu italijanskemu lovcu
na tihotapce z ljudmi, čestitata in
želita še polno življenjskih
uspehov*

Marileti in Marjan

Turistične kmetije

AGRITURIZEM ŠTOLFA
SALEŽ 46 je odprt do 24. marca.

Tel. 040-229439

Osmice

COLJA JOŽKO IN LJUBA vabita na osmico v Samatorco 21. Tel. 040-229326.

DRUŽINA DEBELIS je odprla osmico na Kolonkovcu, Ul. Ventura 31/1. Tel. št.: 347-3648603. Vabljeni.

JADRAN je odprl osmico v Ricmanjih 175. Tel. 040-820223.

KRISTINA IN MARINO BESEDNJAK sta odprla osmico v Repniču 63. Tel. 040-2296083.

OSMICO je odprl Zidarič, Praprot 23. **OSMICO** je v Mavhinjah 58/A odprla družina Pipan - Klarič. Toplo vabljeni! Tel. 040-2907049.

OSMICO sta odprla Corrado in Roberta na cesti za Slivno. Tel. 338-3515876.

SERGIO GIOVANNINI je odprl osmico v Ul. Modiano 2 (Strada di Fiume). Toplo vabljeni. Tel.št.: 335-6045771

V MEDJIVASI sta odprla osmico Nadja in Walter. Vabljeni! Tel. 040-208451.

V PREČNIKU je odprl osmico Šemec. Tel. 040-200613.

V ZGONIKU je odprl osmico Janko Kocman. Tel. 040-229211.

prej do novice

www.primorski.eu

Včeraj danes

Danes, SREDA, 20. marca 2013

SREČKO

Sonce vzide ob 6.08 in zatone ob 18.17 - Dolžina dneva 12.09 - Luna vzide ob 11.21 in zatone ob 1.52

Jutri, ČETRTEK, 21. marca 2013

BENEDIKT

VREME VČERAJ: temperatura zraka 9 stopinj C, zračni tlak 998,6 mb ustaljen, vlaga 70-odstotna, veter 9 km/h jugo, nebo rahlo oblačno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 9,5 stopinj C.

Lekarne

Od ponedeljka, 18., do sobote, 23. marca 2013

Običajni urnik lekarn:

od 8.30 do 13.00

in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi

od 13.00 do 16.00

Ul. Roma 15 - 040 639042, Ul. Piccardi 16 - 040 633050, Milje - Lungomare Venezia 3 - 040 274998, Nabrežina - 040 200121 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Roma 15, Ul. Piccardi 16, Ul. S. Giusto 1, Milje - Lungomare Venezia 3, Nabrežina - 040 200121 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. S. Giusto 1 - 040 308982.

www.farmacititrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaskih bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 17.30, 20.00, 22.15 »Il grande e potente Oz«.

ARISTON - 16.30, 18.45, 21.00 »La cuoca del presidente«.

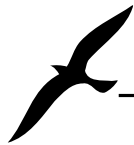
CINECITY - 19.10 »Educazione siberiana«; 19.00 »Upside down«; 16.40 »Il grande e potente Oz«; 16.20, 19.00, 21.40 »Il grande e potente Oz 3D«; 16.30, 21.30 »Il lato positivo«; 16.30, 20.00, 22.15 »La frode«; 16.30, 20.00, 22.15 »Buongiorno papà«; 16.30, 19.50, 22.15 »Dead man down - Il sapore della vendetta«; 16.30, 21.40 »Sinister«; 20.15, 22.10 »Giuseppe Tornatore - Ogni film un'opera prima«.

FELLINI - 17.00, 20.30 »Ci vuole un gran fisico«; 18.40, 22.10 »Amiche da morire«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Il lato positivo«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.20, 20.20, 22.15 »La frode«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »La scelta di Barbara«.

Izleti

POPOTNIKI IZ GABROVCA se odpravljajo z avtobusom na Slovaško v Bratislavo in njeno okolico ter s katamaranom po Donavi do Dunaja. Odhod v petek, 14., povratek v nedeljo, 16. junija. Informacije in vpisovanja do 31. marca po tel. 340-2741920 (Mirela).

KLEKLJARSKA SEKCIJA SKD Lipa iz Bazovice vabi na dvodnevni izlet v Rapallo in Genovo, ki bo 20. in 21. aprila. Podrobnejše informacije, program izleta in vpisovanje potekajo na sedežu društva v Bazovskem domu, vsak torek od 17.00 do 20.00. Toplo vabljeni, ne bo vam žal!

Obvestila

DRUŠTVO MARIJ KOGOJ vabi otroke danes, 20. marca, v prostore zavoda šolskih sester pri Sv. Ivanu na delavnico - pripravo oljčnih vejic za cvetno nedeljo. Vodi gospa Boži Kocjančič.

DRUŠTVO ZA UMETNOST KONS sklicuje danes, 20. marca, ob 19.30 v prvem in ob 20.00 v drugem sklicanju, redni letni občni zbor, v prostorih Gregorčičeve dvorane v ulici Sv. Frančiška 20.

SLOVENSKO PROSVETNO DRUŠTVO MAČKOLJE vabi na praktični prikaz pomladnega reza oljke pod mentorstvom agronomke Nataše Riggi. Zberemo se danes, 20. marca, ob 12. uri pri cerkvi v Mačkoljah.

PIHALNI ORKESTER RICMANJE vabi člane na redni občni zbor v četrtek, 21. marca, ob 20.00, v društvenem sedežu v Babni hiši, Ricmanje 64.

ZDRUŽENJE PROSTOVOLJCEV Hospice Adria Onlus vabi na predavanje »Caregive in oskrba težkega bolnika na domu« v četrtek, 21. marca, ob 17.30 v dvorano Baroncini, Ul. Trento 8, v Trstu. Predaval bo dr. Gianluca Borotto, odgovorni za Hospice »Pina del Carso« v Nabrežini.

ZKB obvešča cenjene člane, da zaradi tehničnih razlogov odpade območno srečanje v četrtek, 21. marca, v Domju. Ostane potrjeno srečanje v petek, 22. marca, ob 20. uri v razstavnih dvorani ZKB na Opčinah. Iz organizacijskih razlogov so člani naprošeni, da prijavijo udeležbo Uradu za člane in teritorij - tel. št. 040-2149278/263, v vaši podružnici ali po elektronski pošti na naslov clanisoci@bcccacarso.it.

ANTROPOZOFSKO ZDRUŽENJE Skupina Fortunato Paviš, Ul. Mazzini 30, organizira na sedežu v Trstu dve konferenci na temo: »Poglobitev biografske zavesti«. Prvo srečanje bo v petek,

22. marca, ob 20. uri, drugo pa v soboto, 23. marca, ob 17.30. Predaval bo priznani psihiater Leonardo Marchiori, ki na konferencah in v knjižni obliki raziskuje psihološko in psihiatrično stanje človeka z antropozofskega stališča.

FOTOVIDEO TRST80 obvešča, da zaključni večer Video natečaja Ota Hrovatin bo 29. marca, ne pa 22. marca, kot je bilo v programu.

SPDT TRST vabi člane in prijatelje na 59. redni občni zbor, ki bo v petek, 22. marca, ob 19. uri ob prvem in ob 19.45 v drugem sklicanju v Gregorčičevi dvorani v Ul. sv. Frančiška 20 v Trstu. Pred začetkom Občnega zbora, ob 19.30 bo v Gregorčičevi dvorani otvoritev razstave, ki nosi naslov Nova razstava 120 let SPD/PZS, ki sta jo čisto na novo pripravila Planinska zveza Slovenije in Slovenski planinski muzej ob 120. obletnici društva.

ŠTUDIJSKI PSIHOLOŠKI CENTER vabi na predavanje dr. Ingrid Bersenda, ki bo potekalo v petek, 22. marca, ob 17.30 in ima naslov Zdravo telo v vselem človeku. Med predavanjem bo govora o dobrem počutju, pozitivnem odnosu s samim sabo, s svojim telesom in drugimi. Toplo vabljeni! Za morebitne dodatne informacije in obvezen vpis na brezplačno predavanje (glede na to, da je število mest omejeno): 320-7431637, bersenda.it@gmail.com ali www.psicologo.trieste.it/sl.

KD PRIMAVERA POMLAD vabi na delavnico »Barve in čopiči za dobro počutje-spomladanski ekvinocij«, ki bo v soboto, 23. marca, od 15.00 do 19.00 ure v prostorih SKD Igo Gruden v Nabrežini 89. Delavnico bo vodila psihologinja in psihoterapevtka dr. Lucia Lorenzi. Za podrobnejše informacije in prijave lahko pokličete tel. št. 347-4437922 ali 334-7520208.

SOCIALNA SLUŽBA občin Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor, ter Zadruga La Quercia organizirata za predšolske in osnovnošolske otroke bivačice v treh občinah, v soboto, 23. marca, od 15.00 do 18.00 dve delavnici: »velikonočna jajca« (otroci naj prinesejo odrezke blaga, trakove, okraskes...) v Briščikih, št.77 (Občina Zgonik), v prostorih Krd Doma Briščiki, ter »pisane majčke« (otroci naj s seboj prinesejo majčko brez napisov) v Naselju Sv. Mavra, 124, v Sesljanu. Prost vstop.

SKD GRAD od Banov vabi na občni zbor v nedeljo, 24. marca, ob 10.30 v društvene prostore.

SKD TABOR - OPČINE vabi člane, prijatelje in simpatizerje na 45. redni občni zbor, ki bo v mali dvorani Prosvetnega doma na Opčinah v nedeljo, 24. marca, ob 11. uri v prvem in v sredo, 27. marca, ob 20.30 v drugem sklicanju.

SPDT TRST v sodelovanju s Komisijo za topografijo pri Narodni in študijski knjižnici prireja v nedeljo, 24. marca, Arheološki pohod po poteh L.K. Moserja. Zbirališče ob 8.30 na parkirišču pri nabrežinskem pokopališču. Pohod je nenaporen, primeren za vsakogar; s postanki pri jamah in kratkimi prikazi Moserjevih raziskav bo trajal približno 5 ur.

SKD F. PREŠEREN - BOLJUNEC vabi vse odbornike in člane na redni občni zbor, ki bo v ponedeljek, 25. marca, ob 19.30 v prvem, ob 20.30 v drugem sklicanju, v društveni dvorani občinskega gledališča v Boljuncu.

VZPI-ANPI DEVIN-NABREŽINA vabi v ponedeljek, 25. marca, ob 18. uri v gostilno v Mavhinjah na praznik včlanjevanja 2013.

DRUŠTVO MARIJ KOGOJ sklicuje v torek, 26. marca, redni občni zbor v prostorih Marijinega doma v Ul. Brandesia. Prvo sklicanje je ob 19.30, drugo pa ob 20.00. Vabljeni vsi stari in novi člani.

SRENJA DOLINA sklicuje redni občni zbor v torek, 26. marca, ob 16. uri v prvem in ob 18. uri v drugem sklicanju, v dvorani SKD Valentin Vodnik. Na dnevnem redu so poročilo o stanju, spremembe registra članov in volitve upravnega sveta. Vabljeni člani in članice!

ZDRUŽENJE PROSTOVOLJCEV Hospice Adria Onlus vabi člane in prijatelje v torek, 26. marca, na redni občni zbor ob 16. uri v prvem in ob 17.

uri v drugem sklicanju na sedež, Ul. Mazzini 46, v Trstu.

SKD LONJER-KATINARA sklicuje redni občni zbor, ki bo v sredo, 27. marca, ob 8. uri v prvem sklicu in v četrtek, 28. marca, ob 20.30 v drugem sklicu v prostorih ŠKC v Lonjerju.

SKD VIGRED vabi v sredo, 27. marca, ob 18. uri v Štalco v Šempolaju na mesečno srečanje s strokovnjakinjo za zdravo prehrano Marijo Merljak na temo: »Ženske in moške težave v srednjih in zrelih letih, ženski in moški hormoni, kako lahko dobimo zdravje tudi v velikonočnih jedeh«.

TELOVADBA ZA PRAVILNO DRŽO - vodi fizioterapevtka pri Skladu Mitja Čuk. Prvo srečanje bo v sredo, 27. marca, ob 18.30 v Večnamenskem središču - Repentabska ul. 66 - Opčine. Vpisi in info: 040-212289.

LETNIKI 1968 POZOR! Vabljeni na skupno večerjo, ki bo v soboto, 6. aprila, v znani gostilni na Krasu. Informacije in prijave na tel.: 347-6849308 (Igor); 339-2241221 (Tamara); 347-0741740 (Ervin).

BIVŠI USLUŽBENCI »IRET« so vabljeni na skupno kosilo, ki bo v soboto, 6. aprila, v gostilni v Trstu, Ul. Malaspina 4. Prijavite se do četrтка, 4. aprila, po tel. št.: 040-820158 ali 339-3659198.

TEČAJ SLOVENSKEGA JEZIKA za nadaljevalce pri Skladu Mitja Čuk. Prvo srečanje bo v torek, 9. aprila, ob 19.00 v Večnamenskem središču - Repentabska ul. 66 - Opčine. Vpisi in info: 040-212289.

Prireditve

SDD JAKA ŠTOKA Prosek - Kontovel vabi na predstavitev knjige Floriane Stefani in Danila Sedmaka »Jadranska oaza« danes, 20. marca, ob 20.30 v Soščevi hiši na Proseku. Knjigo bo predstavila prof. Majda Cibic, sodeluje ŽPZ Prosek - Kontovel.

TRŽAŠKA KNJIGARNA, MLADIKA IN ZTT v sodelovanju z Zdrujenjem Salaam - Otroci oljke in ISM iz Vidma vabijo danes, 20. marca, ob 10. uri v Tržaško knjigarno na kavo z razstavo slik iz Palestine - Spoznavanje neznanca. Spregovorila bo Odinea Zupin.

FILMSKO USTVARJANJE Aljoše Žerjale: »Od 8-milimetrske do digitalne kamere« - predstavitev knjige in nekaterih filmov v četrtek, 21. marca, ob 20. uri v kamnarski hiši »Igo Gruden« v Nabrežini, v organizaciji Društva Noè s pokroviteljstvom in v sodelovanju Občine Devin - Nabrežina. Info: tel. 349-8419497, e-mail: noeinfo@ yahoo.it

OB SVETOVNEM DNEVU POEZIJE vabita Knjižnica Komen in založba Mladika na večer z naslovom Barve poezije. Na srečanju s pesnico Majdo Artac, avtorico knjige Mozaik v kovčku, in slikarko Jasno Merku, ki je knjigo opremila z ilustracijami, bo govor o barvah, o njihovem psihološkem in družbenem pomenu in o pesniški besedi. Srečanje bo v četrtek, 21. marca, ob 19.00 pri Davidu in Martinu na Volčjem Gradu 54.

OTROŠKE URICE v NŠK, Ul. Sv. Frančiška 20, ob 17. uri v četrtek, 21. marca, »Hiša čarovnic«. Pripoveduje Biserka Cesar. Vabljeni otroci od 3. do 7. leta!

OBČINI DOLINA IN HRPELJE KOZINA v sodelovanju s SKD Slovenec organizirata pobudo »Odpirna meja v novem času«. Petek, 22. marca, občinsko gledališče F. Prešeren v Boljuncu: zjutraj srečanje šol obseh občin, ob 19.30 bo predstavitev hišk za netopirje ob priliki »Leta netopirja« v sodelovanju s Tržaškim Naravoslovnim muzejem. Ob 20.00 pa bo sporedu krstna uprizoritev mladinske igre Žarka Petana »Cirkus z divjega zahoda« v izvedbi mladinske dramske skupine BREG v režiji Bože Hrvatič. Sobota, 23. marca: pohod ob Boljuncu do Beke, zbirališče ob 10.30, pri Sprejemnem Centru v Boljuncu, ob 11.15 bo v Botaču pozdrav županov in nastop pihalnega orkestra BREG, ob 12.30 na Beki krajši kulturni spored.

POTOVATI V VIŠINE IN GLOBINE: v petek, 22. marca, bo ob 18.00 v Peterlinovi dvorani, Ul. Donizetti 3, s.

Snežna Večko uvedla večer z naslovom Prihodnost človeštva in ženska v Sv. Pismu. Vabljeni mladi.

SEKCIJA VZPI - ANPI Naselje Sv. Sergija, Sv. Ana, Kolonkovec vabi v petek, 22. marca, ob 18. uri v Naselje Sv. Sergija (Ljudski dom P. Togliattija - Ul. Di Peco 7) na predstavitev knjige Draga Slavca »Zgodbe mojega življenja - Storie di una vita«. Ob prisotnosti avtorja bo knjigo predstavil sen. Stojan Spetič.

MLADINSKO ZDRUŽENJE LONJER IN KATINARA vabi na krajšo slovesnost ob obletnici napada na lonjerski bunker, ki bo v soboto, 23. marca, ob 17. uri pri spomeniku padlim v NOB v Lonjerju.

PREŠERNO SKUPAJ 2013 - KD Kraški dom, SKD Krasno Polje, SKD Skala, SKD Slovan, SKD Primorec, SKD Lipa, SKD Tabor, SKD Grad: sobota, 23. marca, ob 20.30 v Prosvetnem domu na Opčinah Primorska poje.

RAZSTAVA ŽENSKI LIK dijakov 3.A in 3.B razreda nižje srednje šole S. Kosovel z Opčin ter 3.A in 3.B razreda nižje srednje šole F. Levstik - s Proseka je na ogled v Prosvetnem domu na Opčinah do 23. marca, ob ponedeljku do petka med 16. in 19. uro ter ob prireditvah.

ZSKD IN SLOVENSKI KLUB vabita na matinejo ob svetovnem dnevu poezije, ki bo letos posvečena Marku Kravosu, v Ljudskem vrtu De Tommasini v Trstu v soboto, 23. marca, ob 10.30. Ob 11.00 bo na Ul. S. Francesco 20 Pomlad odprtih vrat - dan odprtih vrat slovenskih ustanov, ki tam delujejo: TK, NŠK, ZSKD, SKGZ, SPDT. Ogled prostorov, razstave, otroška urica v sodelovanju z ZTT, akcijske cene, glasbene točke in še marsikaj.

ZSKD vabi na niz koncertov Primorske poje 2013. Prosvetni dom na Opčinah v soboto, 23. marca, ob 20.30 - v sodelovanju z vzhodno - kraškimi društvi. Kulturni center Anton Ukmar - Miro pri Domju v petek, 12. aprila, ob 20.30 - v sodelovanju z društvi dolinske občine. V društvenih prostorih KRD Dom Briščiki v Briščikih v nedeljo, 14. aprila, ob 17. uri - v sodelovanju s KRD Dom Briščiki. V Cerkvi sv. Florijana v Zavarhu v nedeljo, 28. aprila, ob 15.30 - v soorganizaciji s Centrom za kulturne raziskave Bardo. V Cerkvi sv. Roka v Nabrežini v nedeljo, 28. aprila, ob 17. uri - v soorganizaciji SKD Igo Gruden.

GLEDALIŠKI VRTILJAK obvešča, da bo v nedeljo, 24. marca, na sporedu predstava »Jurček« v izvedbi Slovenskega odra iz Trsta. Prva predstava bo ob 16.00 (red Vila), druga ob 17.30 (red Škrat). V dvorani Marijinega doma pri Sv. Ivanu, Ul. Brandesia 27.

SKD VIGRED IN KD RDEČA ZVEZDA vabita na dobrodelno prireditev »Vsi smo prijatelji« v nedeljo, 24. marca, ob 18. uri v telovadnici v Nabrežini.

SKD VIGRED vabi v Štalco v Šempolaju na ogled razstave lesenih izdelkov Franca Armanija, butar in pisanic, slik članov Krut-a, košar Emila Žvaba in prodajnega sejma velikonočnih pirhov ter ročnih del. Razstava bo na ogled do 28. marca, od 15.45 do 18.30; v nedeljo, 24. marca od 9.40 do 13.00.

ZADRUGA KULTURNI DOM PROSEK KONTOVEL vabi na ogled kabaretnih točk Tatjane Malalan in Irene Pahor v nedeljo, 24. marca, ob 18. uri v kulturnem domu na Proseku.

GLASBENA MATICA vabi v ponedeljek, 25. marca, ob 20.30 v baziliko Sv. Silvestra na koncert »Hommage à Verdi« v sklopu koncertne sezone Glasbeni spleti. Nastopali bodo člani opernega zbora gledališča Giuseppe Verdi: Miriam Spano, Silvia Bonesso, Francesco Cortese in Damjan Locatelli. Pri klavirju bo spremljala Tamara Ražem Locatelli.

OŠ ALOJZA GRADNIKA IN KD KRAŠKI DOM vabita na ogled gledališke igrice »Časovni stroj«. Tekst in režija Julija Berdon. Prireditve bo v kulturnem domu na Colu v torek, 26. marca, s pričetkom ob 20. uri.

KD VESNA IN AŠD MLADINA v sodelovanju s Kraškimi gadi iz Gorjanskega vabita v sredo, 27. marca, ob 20.30 v dvorano ljudskega doma v Križu na predvajanje filma »Od morja do Tri-

glava«. Domačina Alessandro Tretiac - Bibc in Giorgio Ruzzier bosta spregovorila o 7-dnevnem pohodu v duhu prijateljstva na obeh straneh meje.

ZSKD IN DIJAŠKI DOM S. KOSOVEL vabita na koncert Novomeškega simfoničnega orkestra v četrtek, 28. marca, ob 20. uri v Občinskem gledališču Giuseppe Verdi v Miljah.

FOTOVIDEO TS80 v sodelovanju s Kraškim pustom obvešča, da so na ogled do 29. marca v piceriji Veto na Opčinah najlepše fotografije Foto extempore 2013 Kraškega pusta. Zaprto ob torkih. Vabljeni!

ZSKD v sodelovanju z ARCI servizio civile (projekt Dialogarte), društvom Kons, Tržaško knjigarno in NŠK vabi na otvoritev razstave zamejskih študentk ljubljanske umetnostne akademije, ki bo v petek, 5. aprila, ob 17.30 v Narodnem Domu v Trstu. Razstavljajo Taddea Druscovich, Elena Guglielmotti, Sanja Mikac in Nikol Kerpan. Razstava bo odprta vsak delavnik do 24. aprila s sledečim urnikom: 17.00 - 19.00, z izjemo 9., 10. in 19. aprila, ko bo odprta od 10.00 do 12.00.

TPPZ PINKO TOMAŽIČ prireja v soboto, 27. aprila, ob 18. uri v dvorani Stožice v Ljubljani koncert ob Dnevu upora in ob 72. obletnici ustanovitve OF - za svobodo, za kruh. Predprodaja vstopnic na ZSKD Trst-Gorica-Videm, bencinski servisi Petrola, Kompasove poslovalnice, supermarketi Merkator in poslovalnice Pošte Slovenije, internetna prodaja: www.eventim.si.

Prispevki

V spomin na Livia Albija darujeta brat Attilio in sestra Mili 120,00 evrov za MoPZ Vasilij Mirk.

V hvaležen spomin na gospo Sternad Vido daruje družin Grgič (Padriče) 50,00 evrov za Sklad Mitja Čuk.

V spomin na dragega Stankota Racmana daruje Paolo Raseni z družino 20,00 evrov za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Gročani.

V spomin na Stankota Racmana darujeta Drago in Sandra Slavec 20,00 evrov za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Gročani.

Namesto cvetja na grob Stankota Racmana in Marije Raseni vd. Grahonja darujeta Jordan in Marija Capponi 25,00 evrov za kapelico v Gročani.

Ob smrti drage Liljane Gornik - Počkaj darujejo Ema, Dora in Nada z družinama 60,00 evrov za Sklad Mitja Čuk. V spomin na Milko Žagar darujeta Danica in Bruno 25,00 evrov za KD Slovan.

V spomin na Milko (Škabčev) darujejo K'ptanovi 25,00 evrov za KD Slovan. V spomin na tov. Milko Žagar daruje Stanka Hrovatin 30,00 evrov za vzdrževanje spomenika padlim v NOB na Padričah.

Ob 6. obletnici smrti dragega Rudija Rasenija darujeta Bogdan in Branka 30,00 evrov za Sklad Luchetta, Ota, D'Angelo, Hrovatin.

Namesto cvetja na grob Vide Strnad por. Ban in Ade Bani por. Pro daruje Gulič Giuliana por. Vidali 30,00 evrov za SKD Grad od Banov.

Popravek: V spomin na Parida Sossija daruje Marica Dolenc 20,00 evrov za OŠ A. Gradnika na Repentabru.

✝ Prezgodaj nas je zapustil

Janko Emili

Žalostno vest sporočajo

žena Ondina, otroka Andrea in Alessandra s Francom, vnuka Gabriele in Natasha, sestra Marta in vsi sorodniki

Pogreb bo v petek, 22.3., ob 13.00 iz mrtvašnice v ulici Costalunga v cerkev v Zgoniku.

Zgonik, 20. marca 2013
Pogrebno podjetje Alabarda

ZGODOVINA - Večer v DSI ob 70-letnici njihovega prvega spusta

Vloga primorskih padalcev

Anton Božnar, Venceslav Ferjančič in Bojan Kolar so prvi trije padalci, ki so jih zavezniki poslali k slovenskim četnikom, da bi raziskovali razmere na terenu. V noči od 17. na 18. marec 1943 so pristali v Smrečju pri Šentjoštu v Dolomitih. Usoda vseh treh je zanimiva: prvi se je potikal po raznih krajih Slovenije, dokler ga niso ujeli partizani in ga zaslišali; Ferjančič je po koncu druge svetovne vojne šel v Gorico, kjer so ga zasliševali, ga odpeljali v Ljubljano, zaprli in spet zasliševali, naposled je z ženo emigriral v Argentino, v Buenos Aires, kjer je 8. novembra 2010 umrl. Pri njemu je zanimivo prav to, da je delal s četniki, a so ga izpustili. Kolar se je odločil, da pristopi k partizanom in so ga četniki leta 1943 ubili.

Medtem ko je bila prva skupina organizirana, se je samo pol ure kasneje pri Paljevem nad Desklami na slepo spustila še druga skupina treh fantov: Radoslav Semolič, Miroslav Križmančič in Nikolaj Sever. Nihče jih ni čakal, pač pa so dobili stik s partizani. Semolič in Sever sta izginila brez sledu, medtem ko je Križmančič preživel in umrl v šestdesetih letih. Vsi ti fantje so pripadali ofenzivni obveščevalni službi M16. Režim je zelo kruto obračunal z angleškimi padalci, medtem ko so se ameriški rešili.

Ob 70-letnici prihoda prvih primorskih padalcev so v Peterlinovi dvorani v Trstu Društvo slovenskih izobražencev, Knjižnica Dušana Černeti in Mohorjeva založba Celovec priredili predstavitev monografije Prikriti odpor: Ameriška obveščevalna služba na Slovenskem med drugo svetovno vojno mladega tolminskega zgodovinarja dr. Blaža Torkarja, ki je zaposlen v vojaškem muzeju Slovenske vojske v Mariboru. Leta 2004 je diplomiral na FF in FDV-ju v Ljubljani o urjenju v britanski službi SOE in za njo prejel študentsko Prešernovo nagrado. Njegova doktorska disertacija pa je osnova pričujoče knjige, ki je zelo berljivo znanstveno delo.

Pri okrogli mizi so sodelovali novinar Ivo Jevnikar, avtor knjige Blaž Torkar in zgodovinar Gorazd

Z leve Ivo Jevnikar, dr. Blaž Torkar in dr. Gorazd Bajc

Bajc. Britanci in Američani so med drugo svetovno vojno poslali v Slovenijo skupno 39 padalcev. Število je pomembno zaradi njihove naloge, saj so jih sem poslale obveščevalne službe, da bi bili v pomoč oficirjem kot radiotelegrafisti in izkušeni glede na teren. Po zasedbi Jugoslavije je bilo namreč pomembno dobiti stik s Titovimi partizani in Mihajlovičevimi četniki ter razumeti, kaj se tam dogaja. Slovenski člani misij so služili predvsem kot izvidniki.

Knjiga sama ponuja splošen uvod s predvojno politiko ZDA in Kraljevine Jugoslavije. Iz OSS, Urada za strateške službe, je general Donovan januarja 1941 po-

šiljal poročila Roosveltu. Ker Američani niso bili tako organizirani, so začeli ustanavljati prvo obveščevalno službo, pri kateri so jim pomagali izurjeni Britanci, a kmalu je prišlo do velike konkurence. V knjigi imamo več nivojev: slovenske padalce, ameriške Slovence, npr. Louisa Adamiča, ki že leta 1941 začne podpirati Tita in slovenske politike v emigraciji. Zahodni zavezniki so dobivali pomembne informacije o vojaški moči, razporedu sil osi, vremenskih razmerah in pošiljanju pomoči partizanom v Sloveniji. V debato se je vključil tudi Američan hrvaškega rodu Bob Plan, pripadnik ameriške misije, ki je poznal slovenske padalce (met).

FINŽGARJEV DOM Robert Friškovec jutri o aktualnosti krščanskih vrednot

Jutri bo Finžgarjev dom na Opčinah gostil predavatelja, ki navadno prikljuje v dvorane množice ljudi. To gre pripisati dejstvu, da je Robert Friškovec, duhovnik in koordinator za duhovno oskrbo kaznjencev, v Sloveniji izredno popularen, lahko bi rekli prava zvezda. Pogosto ga kličejo v televizijske in radijske oddaje. Mladim in manj mladim je všeč, ker se zna spontano in neobremenjeno približati človeku. Že njegov zunanji videz je po svoje nenavaden: gre namreč za mladega dolgolasega duhovnika s prstani na rokah. To pa dokazuje, da hoče biti vedno zvest samemu sebi. Nenavadna zunanost lahko prikljuje pozornost, ne more pa biti odločilna za njegovo priljubljenost. Ta sloni predvsem na dejstvu, da zna prepričati s svojo iskrenostjo. Vsak teden z avtom prevozi 2000 km, da obišče vse zapore Slovenije, kjer nudi svojo duhovno pomoč kaznjencem. Ti pa so v njem začutili popolno avtentičnost in njegovo iskreno vero v vsakega človeka.

Zanimiva je tudi njegova življenjska pot, saj je moral, preden je dobil svoj življenjski smisel, skozi več preizkušenj. Zato bo verjetno zelo zanimivo njegovo izvajanje, ko bo razvil temo, ki mu jo je društvo Finžgarjev dom predlagalo, namreč to, da bi s svojega vidika predstavil pomen krščanskih vrednot, oziroma razvil svoje misli o tem, ali so krščanske vrednote še aktualne in ali lahko kaj storimo, da bi se ljudje ne oddaljili od vere. Vsi, ki se bodo srečanja udeležili, bodo imeli torej edinstveno priložnost, da ga poslušajo v živo; predstavniki vseh generacij (tudi mladostniki) so torej vabljeni, da pridejo poslušati in mu zastavijo tudi svoja vprašanja.

A. P.

MATARSKI KRAS - Šolska ekskurzija dijakov geometrskega oddelka Žiga Zoisa

Od drznih Kraljevih fresk do skrivnostne jame Dimnice

Lepo zimsko jutro na Matarskem podolju. Pokrajina, ki se v svojem krasu še ostreje izrisuje, saj so v osojnih legah še ostanki snežnih zametov ...

Ustavimo se na razgledni točki in pred nami se razprostira pokrajina s kraškimi pojavi, ki si jih skušamo zapomniti in jih označiti na delovnih listih. Pestra zbirka kraških dolin in konicastih vrhov ... Vas Slivje je s svojo rahlo meglico poiskala zavetje pred burjo. Sodelavec ČSOD g. Franci Malečkar nas spetno in večje usmerja v spoznavanje posebnosti naših krajev.

Zunanost baročne cerkve sv. Martina v Slivju še malo ne izdaja notranjosti, ki jo je poslikal ekspresionist Tone Kralj v svojem narodoljubnem navdihu. V obdobju totalitarnih režimov si je slikar upal upodobiti simbole in osebe iz časa, v katerem so bili Slovenci najbolj zatirani. Iz fresk poudarjeno sijajo rdeča, bela in modra barva slovanstva. Kralj se je v cerkvi izrazil tudi s svojimi kiparskimi umetninami – s križevim potom iz mavca, na katerem Hitler in Musolini križata Kristusa, s podobo Matere božje, ki tepta hudiča – D'Annunzia.

O jami Dimnice nedaleč od vasi pripovedujejo, da v njej hudič prekajuje suho meso, ker se iz nje pozimi kadi. Preden ugledamo njeno vrtočljivo globino, se ustavimo ob brezno, ki je neposredno povezano z jamo. Tu s teorijo prostega pada poskusimo izmeriti globino.

Po ozki zasneženi potki se spustimo v Dimnice ...

V jami vladata tema in vlaga. Preizkusimo se v merjenju jame. Vodič nam razloži, kako naj uporabljamo razne merilne naprave. Opremljeni smo s čeladami in svetili, nad nami je le okroglo okno vhoda v jamo – svetloba se odbija od snežne beline, a je ni dovolj, da bi razsvetlila notranjost.

Počasi stopamo po ozkih potkah iz dvorane v dvorano: vsaka ima presenečenje ... Drugi največji kapnik – jamski stebel na svetu ...

Na dnu jame je reka. Ker je toplejša od podzemlja, se temperatura na dnu jame dviga, od tod torej meglica, ki v zimskem času puhti iz brezna ... Na stenah visijo netopirji.

Eden izmed njih, težak nekaj gramov, je kraj za svoje zimsko spanje poiskal le meter od tal. Tu visi, ovit v svoja kožna krilca ... Vodič nam pokaže že druge jamske živali, nekaterim žuželkam je uspelo, da v teh razmerah preživijo. Sami poskusimo zaznati popolno temo. Ugasnemo luči in se v tišini potopimo v popolnoma novo zaznavanje ... Meduza?

V osrednjo, »plesno dvorano«, se vračamo po drugem rovu. Povzpemo se po ledeni poti in zapustimo jamo. Tedaj pa se prične dijaško veselje: bojni kriki in kepanje. To je prava snežna bitka ...

Po lepem doživetju smo res zadovoljni in tudi malce utrujeni. Na ekskurziji smo obogatili naše znanje in se v družbi zdravo sprostili.

V temo smo vnesli svetlobo ...

Besedilo so prispevali dijaki 2. in 3. G oddelka DTZ Žiga Zoisa, fotografije pa Jasmina Gruden, Matia Leghissa, Franci Malečkar

Zasnežena pokrajina in jama Dimnice

21. MAREC - Muzej Schmidl Tudi v Trstu bodo obeležili Evropski dan stare glasbe

V Evropi se je rodil nov praznični dan! Jutri, na prvi pomladni dan, bo REMA (Evropska mreža za staro glasbo) prvič predstavila Evropski dan stare glasbe. K programu se priključuje tudi tržaški Gledališki muzej Carlo Schmidl, ki bo v sodelovanju z nekaterimi regionalnimi glasbenimi združenji pripravil pester repertoar dogodkov.

Več informacij o dogodku in programu je na včerajšnji novinarski konferenci povedal direktor gledališkega muzeja Stefano Bianchi, ki je dejal, da bodo v okviru Evropskega dne stare glasbe postregli z dvema koncertoma, konferenco in razstavo. Tovrstne prireditve se bodo hkrati dogajale po vsej celini, ta dan pa bo predstavljal živ spomenik evropski dediščini stare glasbe in bo tovrstno glasbo skušal približati širokemu občinstvu, so povedali na včerajšnji predstavitvi.

Slišali smo, da se bo v Trstu jutrišnje dogajanje odvijalo v prostorih Gledališkega muzeja Carlo Schmidl (palača Gopčević), program pa se bo začel ob 11. uri, ko bo na sporedu okrogla miza, na kateri bodo strokovnjaki različnih poklicnih profilov govorili o življenjski sili stare glasbe. Ob tej priložnosti bodo v muzeju odprli tudi razstavo starih glasbil, ki jo je pripravilo združenje Dramsam. Njegova predstavnica Alessandra Cossi je včeraj razložila, da so razstavo naslovlili Theatrum Instrumentorum, ob Evropskem dnevu stare glasbe pa bodo pripravili tri vodene ogleda (ob 12.30, 17.30 in 19.30).

Pestro bo tudi v popoldanskih urah, ko bo mogoče prisluhniti koncertu z naslovom Flores Aquileiae, na katerem bodo glasbeniki obudili glasbeno tradicijo oglejskega patriarhata. Evropski dan stare glasbe pa se bo zaključil s koncertom Musa Indiani, in sicer v dvorani Bazzen (začetek ob 20.30). Glasbeno obarvan prvi pomladanski dan, ko se bodo akterji prireditve spomnili tudi rojstnega dne velikega Johanna Sebastiana Bacha, pa bo "v dialogu" tudi z drugimi dogodki, ki bodo v različnih evropskih mestih, je včeraj še izpostavil direktor Gledališkega muzeja Stefano Bianchi in dodal, da bosta koncerta in konferenca neposredno predvajana na svetovnem spletu.

Prvo izvedbo Evropskega dne stare glasbe, ki sicer obsega več kot tisoč let glasbe, ki se je ohranila bodisi v zapisih ali prek ustnega izročila, od srednjega veka do konca 19. stoletja, bodo v Trstu realizirali pod pokroviteljstvom Pokrajine Trst, Pokrajine Gorica, Dežele FJK, Evropske komisije, mreže REMA in drugih. Naj še dodamo, da bosta konferenca in večerni koncert vstopnine prosta, za ogled razstave in popoldanski koncert pa bo potreben nakup muzejskih vstopnic. (sč)

LJUBLJANA - Danes v DZ že o potrditvi nove vlade

Zelena luč za vse ministrske kandidate

Pukšič: Tina Komel naj bo kot ministrica uspešna kot Tina Maze

LJUBLJANA - Pred pristojnimi delovnimi telesi DZ se je danes predstavilo še preostalih pet kandidatov in kandidatke za ministrske položaje. Vsa so njihove predstavitve ocenila kot primerne. Največ zanimanja je bilo za predstavitve kandidata za finančnega ministra Uroša Čuferja. Pred delovnimi telesi so se danes predstavili kandidat za finančnega ministra Uroš Čufer, ob njem pa še kandidati za zunanjega ministra Karl Erjavec, za ministra za infrastrukturo in prostor Igor Maher, za ministrico za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti Anja Kopač Mrak ter za ministrico brez resorja Tina Komel.

Predstavitve kandidatov za ministre, ki jih je za svojo ekipo izbrala mandatarka Alenka Bratušek, so tako končane. Že v ponedeljek se je namreč predstavilo osem kandidatov. Vsi so za svoje predstavitve v pristojnih odborih dobili pozitivne ocene.

Najbolj pričakovano zaslisanje dneva je bila predstavitve kandidata za ministra za finance Čuferja. Ta je po več kot triurnem zaslisanju uspešno prestopal preizkus na parlamentarnem odboru za finance in monetarno politiko. Njegovo predstavitve je kot primerno ocenilo devet članov odbora, drugačnega mnenja pa jih je bilo pet. Čufer, ki je skoraj 15 let deloval v bančnem sistemu, kot glavni in enakovredni prioriteti napoveduje zagon gospodarstva in nadaljevanje konsolidacije javnih financ. Zagon gospodarstva želi doseči preko prestrukturiranja prezadolženih podjetij in sanacije razmer v bančnem sistemu. Glede projekta slabe banke je dejal, da ta ni odpisan, ga je pa treba dodelati. Pri tem je opozoril, da se od slabe banke bistveno preveč pričakuje.

Predstavitve kandidata za zunanjega ministra Erjavca je kot ustrezno ocenilo 12 članov odbora DZ za zunanjo politiko, negativni glas pa mu je namenilo pet poslancev. Erjavec se tako očitno vrača na čelo zunanjega ministrstva, kjer je bil že tudi minulo leto. Erjavčevi predstavitvi je sledila precej umirjena razprava, ki je trajala slabi dve uri in v kateri poslanci do ministra niso izrazili hujših kritik - niti glede njegovega dosedanjega vodenja MZZ niti glede njegovih pogledov na prihodnost.

Kandidat za ministra za infrastrukturo in prostor Maher je v predstavitvi pred matičnim odborom DZ - kot uspešno jo je ocenilo devet poslancev, medtem ko so štirje menili, da ni ustrezna - med drugim izpostavil določitev prioritet pri infrastrukturnih projektih, odpravo administrativnih ovir, pospešitev črpanja evropskih sredstev, reševanje stanovanjske problematike, pa tudi medresorsko sodelovanje.

Predstavitve pred matičnim odborom je uspešno prestala tudi kandidatka za ministrico za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti Anja Kopač Mrak. Njeno predstavitve je kot ustrezno ocenilo devet članov odbora, pet pa jih je glasovalo proti.

Komisija DZ za Slovence v zamejstvu in po svetu je zaslislala kandidatko za ministrico za Slo-

vence v zamejstvu in po svetu Tino Komel. Po zaslisanju je komisija z devetimi glasovi za in tremi proti sprejela mnenje, da je bila njena predstavitve ustrezna. Predsednik komisije Franc Pukšič pa je po glasovanju dejal, da Tina Komel kot ministrici želi, da bo »uspešna kot Tina Maze«.

Komelova je izpostavila, da se bo kot ministrica za Slovence v zamejstvu in po svetu zavzemala za medgeneracijsko sodelovanje, ukinitve ideoloških razlik ter enakopraven odnos vseh v zamejstvu in po svetu ter povezovanje in ohranjanje stikov na področju kulture, jezika, znanosti, kulture, izobraževanja, športa, gospodarstva in drugih področij slovenske družbe.

Posebno pozornost namerava nameniti sodelovanju z mladimi izven meja Slovenije ter temu, kako pritegniti slovenske strokovnjake iz tujine za vrnitev v Slovenijo.

Državni zbor bo na izredni seji že danes odločal o listi kandidatov za ministre v vladi Alenke Bratušek.

Tina Komel uspešno prestala zaslisanje v komisiji DZ

SODIŠČE

Upravno sodišče zavrnilo pritožbo Janeza Janše zoper poročilo KPK

LJUBLJANA - Upravno sodišče je zavrnilo tožbo premierja, ki opravlja tekoče posle, Janeza Janše zoper poročilo Komisije za preprečevanje korupcije zaradi posega v človekove pravice in temeljne svoboščine. Upravno sodišče je sodbo, ki so jo izdali 11. marca, v obliki informacije javnega značaja objavilo na svoji spletni strani. Tako Janša, ki ga zastopa odvetnik Franci Matoz, kot Komisija za preprečevanje korupcije (KPK) imata možnost pritožbe na vrhovno sodišče v 15 dneh od prejete sodbe. Matoz je že napovedal pritožbo.

Obema strankama je bila sodba vročena včeraj, je v sporočilu za javnost še pojasnila predsednica sodišča Jasna Šegan. Ob tem dodaja tudi, da sodišče nadaljuje z obravnavo tožbe ljubljanskega župana Zorana Jankovića. S sprejeto odločitvijo bodo prav tako seznanili medije in jo objavili na spletni strani.

Janša je sicer preko svojega odvetnika vložil tudi predlog za zadržanje zaključnega poročila protikorupcijske komisije o premoženjskem stanju predsednikov strank, v katerem ugotavljajo njegovo kršitev protikorupcijske zakonodaje. Upravno sodišče je Janšev predlog zavrnilo, odločitev pa je po Janševi pritožbi potrdilo tudi vrhovno sodišče.

Ocenili so, da v konkretnem primeru niso podani ne postopkovni ne vsebinski pogoji za izdajo začasne odredbe, saj tožnik ni izkazal ne zadostne verjetnosti, da je komisija posegla v njegove človekove pravice, ne nepopravljive škode na osebnih pravicah, so takrat sporočili iz Komisije za preprečevanje korupcije.

EU - Ratifikacija

Odbor DZ danes o hrvaški pristopni pogodbi

LJUBLJANA - Odbor državnega zbora za zunanjo politiko bo danes obravnaval predlog zakona o ratifikaciji pristopne pogodbe Hrvaške z EU. Slovenska vlada je hrvaško pristopno pogodbo potrdila prejšnji teden, potem ko sta premiera Slovenije in Hrvaške, Janez Janša in Zoran Milanović, podpisala memorandum o reševanju vprašanja nekdanje Ljubljanske banke. Po potrditvi v odboru mora pogodbo ratificirati državni zbor, kar naj bi se predvidoma zgodilo še ta mesec. Ratifikacijo podpirajo vse parlamentarne stranke.

Slovenija je zadnja država članica EU, ki je začela postopek ratifikacije. Hrvaško pristopno pogodbo je doslej ratificiralo 22 članic EU, postopka pa poleg Slovenije še niso zaključile Belgija, Nizozemska, Danska in Nemčija. Vstop Hrvaške v EU je predviden za 1. julij.

FJK: popust za bencin podaljšan do 30. junija

TRST - Četrta komisija deželnega sveta je soglasno podprla sklep deželnega odbora o podaljšanju veljavnosti popustov za nakup naftnih derivatov v Furlaniji-Juljski krajini do 30. junija letos. Tako v območju ob meji s Slovenijo in Avstrijo popust za nakup neosvinčenega bencina še naprej znaša 21 centov pri litru, za dizelsko gorivo pa 14 centov pri litru. V 2. območju znaša popust 14 centov za nakup bencina in 9 centov za nakup dizelskega goriva.

Cenejše smučanje ob koncu sezone v FJK

VIDEM - Kot so sporočili iz agencije Promotur, ki upravlja z deželnimi smučarskimi središči, bo letošnja smučarska sezona trajala do vključno 1. aprila. Za konec sezone so pripravili tudi posebne popuste pri ceni dnevnih vozovnic. Do 22. marca je popust 30-odstoten, od 23. marca pa do konca sezone pa 50-odstoten.

V petek pa zvečer od 19. ure do 22.45 vozila tudi kabinska žičnica na Višarje, vendar samo za izletnike brez smučarske opreme, ki si bodo lahko privoščili večerjo »pod zvezdami« (vremenska napoved je ugodna) v enem od lokalov na Višarjah. V soboto pa bo na Višarjah že osmi Lussarissimo, najdaljši paralelni veslesalom v Evropi. Tekma se bo začela ob 9. uri. Zato v soboto seveda ne bo mogoče smučanje na progi Di Prampero.

Šrot in Bavčar zanikala očitana kazniva dejanja

LJUBLJANA - Nekdanji predsednik uprave Pivovarne Laško Boško Šrot in nekdanji predsednik uprave Istrabenz za Igor Bavčar sta v včerajšnjem zagovoru zanikala očitana kazniva dejanja. »Od prodaje delnic Istrabenz, ki so bile v lasti Pivovarne Laško, nisem imel nobene koristi, je pa imela dobiček pivovarna,« je na ljubljanskem okrožnem sodišču dejal Šrot, Bavčar pa je zanikal, da bi Šrota napeljeval h kaznivemu dejanju. V nadaljevanju obravnave so očitana kazniva dejanja zanikali tudi preostali obtoženi, in sicer nekdanji predsednik uprave Maksime Holdinga Nastja Sušinski, nekdanji svetovalec za finance v Istrabenzu Kristjan Sušinski, lastnik Sportine Bahtijar Bajrovič, kranjski odvetnik Branko Lipovec in družba Sportina Bled.

DEŽELNE VOLITVE

Jutri v Vidmu prvo soočenje treh favoritov

VIDEM - Jutri ob 18. uri bo v kinu Visionario v Vidmu prvo soočenje treh favoritov, ki se bodo na deželnih volitvah 21. in 22. aprila potegovali za položaj predsednika Furlanije-Juljske krajine. Debora Serracchiani, kandidatka leve sredine, Saverio Galluccio, kandidat Gibanja 5 zvezd, in sedanji predsednik dežele in kandidat desne sredine Renzo Tondo bodo na predstavitvi knjige novinarja Beniamina Pagliara »Furlanija-Juljska krajina - kriza petdesetih let« (Friuli Venezia Giulia, crisi dei cinquant'anni) razpravljali o knjigi in njeni vsebini, ki govori o petdesetih letih deželne avtonomije. Na soočenju bo govor tudi o gospodarski krizi, težavah, ki jih imajo stranke z razumevanjem sodobne družbe, preiskavi o neupravičeni uporabi sredstev za reprezentančne stroške, naraščanju volilne abstinence in vse večji popularnosti Grillovega Gibanja 5 zvezd. Srečanje bo vodil odgovorni urednik Messaggera Veneta Omar Monestier.

TRST - Na podlagi konvencije Glasbene Matice z videmskim konservatorijem

Izpiti mladih v zimskem roku

Na prvi stopnji uspešni štirje mladi pianisti in kitarist - Pianist Davide Tomasetig opravil tudi zaključni diplomski izpit

TRST - Konvencija, ki jo je Glasbena matica podpisala z videmskim konservatorijem, se obrestuje kot trajni institucionalni dosežek, ki daje učencem šole s slovenskim učnim jezikom (iz prve stopnje) enake pravice, kot jih imajo učenci na državnih glasbenih inštitucijah, šoli pa priznanje za kakovostno delo. V prejšnjih dneh so nekateri učenci opravili izpite zimskega roka pred komisijo, ki so jo sestavljali profesorji Glasbene matice in zunanji član z videmskega konservatorija. Izpite iz prve stopnje so opravili štirje pianisti: Samuel Creps iz razreda prof. Tamare Ražem, Mitja di Giovanna iz goriške Glasbene matice (prof. Erika Zavadlav), Vida Gallo, ki študira s prof. Beatrice Zonta in Jan Loredan, katerega mentor je Jana Zupancič. Kitarist Jacopo Caucig iz razreda prof. Franke Reje pa je izpit opravil na sedežu videmskega konservatorija, kjer je zaključni diplomski izpit opravil tudi pianist Davide Tomasetig iz razreda prof. Davida Clodiga (Gm Špeter). Zaradi reforme je Tomasetig tudi zadnji učenec Glasbene matice višje stopnje, ki je lahko zaključil študij glasbe kot »privatist« na državni inštituciji. (ROP)

Na posnetku štirje mladi pianisti, ki so podali izpite na Glasbeni Matici

TRST - Predstavitev knjige Petra Kovačiča Peršina »Duh inkvizicije: slovenski katolicizem med restavracijo in prenovo«

Kritično o Slovenski katoliški cerkvi

Cerkev se mora zamisliti nad seboj, pravi Peter Kovačič Peršin v knjigi »Duh inkvizicije: slovenski katolicizem med restavracijo in prenovo«, ki je izšla letos pri Društvu 2000 in so jo v petek popoldne na pobudo Slovenskega kluba predstavili v tržaškem Narodnem domu. O teologu in publicistu ter njegovem delu je po pozdravnem nagovoru Darje Betocchi na srečanju izčrpno spregovoril zgodovinar Jože Pirjevec, katerega je izid knjige »zelo razveselil«, saj naj bi leta zapolnjevala vrzel v javnosti glede refleksije o vlogi slovenske cerkve in njeni »popolnoma zgrešeni politiki, ki jo izvaja v zadnjih 20 letih«. Peršina, ki je vrsto let urejal Revijo 2000, je predstavil kot najboljšega predstavnika slovenskega modernega in odprtega katolicizma.

Avtor je v nadaljevanju obrazložil razloge, ki so botrovali nastanku knjige. Z delom, ki vsebuje vrsto delovanjem negativno vplivala na slovensko družbo.

Analizo dogajanja začenja Peršin sredi 19. stoletja, ko je Skc vnovično pridobila moč v družbi. Od časa do ča-

Na predstavitvi knjige Petra Kovačiča Peršina (desno) je sodeloval zgodovinar Jože Pirjevec

KROMA

sa so se pozneje znotraj nje pojavljale progresistične težnje: pomenljiva in premalo cenjena je, denimo, vloga politika in sociologa, Andreja Gosarja, ki je zagovarjal idejo o sodelovanju delavcev pri upravljanju podjetij. Med obema vojnoma je Skc krenila na pot

konservatizma: škof Rožman je v ljubljanski škofiji uveljavil klerikalni in totalitarni katolicizem, ki je odločno odbijal sodelovanje z naprednimi silami. Med vojno so v osrednji Sloveniji preslišali sporočilo Vatikana, ki ni nasprotoval zavezništvu s komunisti v

boju zoper nacizem. Enačenje katolicizma in slovenstva je predstavljalo temelj organiziranega belogardizma. Krivdo za pobjo domobrancev imata po Peršinovem mnenju obe strani. Delo obravnava tudi povojno dogajanje. Zaustavlja se pri delovanju papeža

Pavla VI., ki je iskal dialog s socialisti in komunisti in bil v kontaktu tudi s Titom. Škof Vekoslav Grmič, ki je izhajal iz francoskega personalizma, je postal papežev predstavnik v Sloveniji, za katero je bilo predvideno da postane evropski laboratorij glede sodelovanja med Cerkvijo in državami, v katerih je vladal socializem. Poizkus se je izjalovil že v Italiji z umorom Alda Mora. Pirjevec je v svoji predstavitvi med drugim izpostavil, da je po osamosvojitvi Skc krenila na pot rekatalizacije slovenskega prostora in pridobivanja politične in gospodarske moči. S pogrevanjem vojnega in predvojnega sovraštva in finančnim škandalom je Skc izgubila moralno avtoriteto in veliko število vernikov. Po Peršinovem mnenju so Slovenci še vedno ujetniki izključujoče ideološke paradigme (»le katoliki oz. proletarci so pravi predstavniki naroda«), ki naj bi še predvsem bila izrazita na podeželju. »Pot do notranje osvoboditve in deblokade nacionalne subjektivitete ter sprave mora nujno prek avtorefleksije, priznanja lastne krivde in odpuščanja nasprotniku.« Dejstvo, da je Ljubljana še vedno pretirano pozorna na to, kar bo rekel Bruselj oz. Vatikan, je odraz pomanjkanja nacionalne subjektivitete,« je sklenil svoja izvajanja Peršin. (Mch)

RAZSTAVA - V Petit Palais od 18. aprila do 13. julija

Slovenski impresionisti kmalu na ogled v Parizu

Narodna galerija, ki je zaradi prenove lansko jesen zaprla vrata za obiskovalce, bo z deli slovenskih impresionistov gostovala v Parizu. Razstava Slovenski impresionisti in njihov čas 1890-1920 bo na ogled v muzeju Petit Palais, vanjo pa bodo poleg del slovenskih impresionistov vključena tudi dela drugih vidnih likovnih umetnikov tistega časa.

Skoraj 200 del, od tega 81 slik, 20 skulptur in 36 ilustracij oziroma karikatur bo v francoski prestolnici vabilo ljubitelje umetnosti od 18. aprila do 13. julija. Kot je za STA povedala direktorica Narodne galerije Barbara Jaki, so ob kanonično četverico slikarjev - Riharda Jakopiča, Ivana Groharja, Mateja Sterna in Matija Jamo - v Narodni galeriji že leta 2008 postavili fotografa Avgusta Bertholda, ki je ustvarjal skupaj z njimi. Na razstavo bodo uvrstili njihova najbolj znana dela iz slovenske stalne zbirke Narodne galerije ter umetnine iz nekaterih drugih javnih in zasebnih zbirk.

"Groharjev Macesen in Pomlad, Sternenov Rdeči parazol, Jakopičeve Krizanke in druge ikone slovenskega slikarstva bodo tri mesece na ogled v eni od svetovnih umetnostnih prestolnic," je poudarila Jakijeva in dodala, da se bodo umetninam impresionistov pridružila dela nekaterih njihovih predhodnikov, denimo Ivane Kobilice, Jurija Šubica, Antona Azbeter ter sodobnikov - kiparjev Alojza Gangla, Ivana Zajca, Frana Bernekerja in Lojzeta Dolinarja.

Med sodobnike sodijo tudi slikarji Peter Žmitek, Ivan Varpotič, Henrika Šantel, Gvidon Birolla, Maksim Gaspari in karikaturist Hinko Smrekar. Ker so likovni umetniki na prehodu iz 19. v 20. stoletje ustvarjali v tesni povezavi z literati, bodo na razstavo uvrstili tudi knjižno opremo njihovih del.

Začetke slovenske filmske ustvarjalnosti bodo predstavili s tremi kratkimi filmi Karola Grossmana, arhitekturo pa z video posnetki stavb Cirila Metoda Kocaha, Maksa Fabianija, Josipa Vancaša in Jožeta Plečnika. Slednjega so v izbor uvrstili z njegovimi dunajskimi projekti, saj se je v Ljubljano vrnil šele leta 1921.

Izbir umetnikov in del za razstavo so po besedah Jakijeve v galeriji oprli na razstavo Slovenski impresionisti in njihov čas 1890-1920, ki je bila v Narodni galeriji na ogled leta 2008 in ki jo je videlo več kot 113.000 obiskovalcev. Katalog omenjene razstave pa danes velja za referenčno publikacijo za umetnost tega obdobja. Prvi izbor so pripravili kustosi Narodne galerije in ga po več korakih uskladili s francoskimi kolegi, pod vodstvom vodje kustosov muzeja Petit Palais Sylvaina Lecombrada.

Razstavo bo pospremil katalog, ki bo na 160 straneh prinesel 70 reprodukcij in strokovna besedila. Kot

nosilni motiv plakatov in drugih komunikacijskih sredstev so Francozi izbrali detajl iz Groharjeve slike Grabljice, ki, kot pojasnjuje Jakijeva, z dinamično kompozicijsko zasnovno in živahno fakturo aludira na dinamično časa, v katerem so ta dela nastajala.

Umetnine bodo v Francijo prepeljali v posebej za to priložnost izdelanih klimatskih transportnih zabojih, njihov prevoz pa bosta spremljala dva strokovnjaka Narodne galerije, ki bosta v razstavnih prostorih Petit Palais sodelovala pri odpiranju zabojev in postavitvi razstave, ki jo je zasnoval francoski arhitekt.

Na pariški razstavi se bo Narodna galerija prvič predstavila v tujini v tako velikem obsegu in v tako pomembnem muzeju. Kot je še povedala Jakijeva, so pogovori o gostovanju že pred štirimi leti stekli z več uglednimi evropskimi muzeji, vendar je nekaj spodbudnih obetov za razstavo ustavila gospodarska kriza in z njo povezano omejevanje sredstev za kulturo po vsej Evropi.

Slovenska veleposlanica v Parizu Veronika Stabej je za STA povedala, da sežejo začetki dogajanja za razstavo v Petit Palais v leto 2011, ko se je na delovnem obisku v francoski prestolnici mudila tedanja ministrica za kulturo Majda Širca. Tedaj sta si skupaj z ministrico ogledali Petit Palais, pozneje pa so pripravo razstave prepustili strokovnjakom iz obeh sodelujočih institucij.

Kot je še povedala Stabejeva, je bilo pri dogovarjanju najtežje Francoze prepričati, da ob francoskih obstajajo tudi slovenski impresionisti, saj se jim je ta ideja zdela skorajda bogokletna. Kar se tiče promocije razstave, so imeli po njenih besedah sicer veliko idej, a so jih na neke načrte zaustavile tiske. Kljub temu o razstavi obveščajo predstavnike finance, kljub opozarjanju na uradnih srečanjih in drugih dogodkih. Ob tem, kot je poudarila, skušajo promovirati ne le razstavo, ki je največja predstavitev Slovenije v tujini, odkar imamo samostojno državo, ampak Slovenijo širše.

Petit Palais velja za enega najpomembnejših pariških muzejev, ki že ves čas priteguje številne obiskovalce. Na razstavo slovenskih impresionistov pa vabijo tudi plakati, zato Stabejeva meni, da bo zavzela vidno mesto v pariškem kulturnem življenju. Če bodo na njej našli okrog 100.000 obiskovalcev, bo to že lep uspeh, je dodala. Sicer pa nameravajo v času razstave pripraviti tudi vrsto dogodkov. Ker si Slovenija prizadeva za vpis dediščine Jožeta Plečnika na seznam Unesca, pa bi za prihodnost lahko bil eden od vidnejših projektov predstavitev dediščine tega pomembnega slovenskega arhitekta v francoski prestolnici, je še dejala Stabejeva.

Tatjana Zemljč (STA)

KONCERT - V tržiškem občinskem gledališču

FVG Mitteleuropa orchestra pod taktiko čelista Bronzija

Umetniški vodja glasbene sezone tržiškega Občinskega gledališča Filippo Juvarra skuša vsako leto ovrédnotiti tudi domače talente in koncert, ki je bil na sporedu 15. marca, nam je dal priložnost, da smo poslušali deželni orkester, sestav, ki se s težavo, a vztrajno prebija skozi krizna obdobja, spreminja vodstvo in ime, a sloni pretežno na mladih profesionalcih iz naše dežele.

FVG Mitteleuropa Orchestra nima dovolj sredstev, da bi delovala skozi celo leto, zato občasno pripravi sklope koncertov, s katerimi gostuje tudi izven naše dežele. Zaradi finančnih težav je število orkestrašev znatno skrčeno, skoraj do komorne dimenzije, ki je bila za prvo točko programa primerna, za ostale pa manj. Dirigiral je Enrico Bronzi, izvrsten in mednarodno cenjen čelist, ki se je najprej uveljavil s Triom iz Parme, nato kot solist, v zadnjih letih pa tudi kot dirigent. Ob 200-letnici Wagnerjevega rojstva se je Bronzi poklonil velikemu komponistu s prelepo skladbo Siegfried-Idyll, ki jo je mojster spisal kot dvojno darilo ženi Cosimi Liszt in novorojenemu sinčku. Veliko nežnosti in lepote je Wagner vлил v partituro, ki sploh ne stremi po mogočnosti, temveč razvija nekatere teme iz Tetralogije z ljubeznivostjo in rahločutnostjo. Pod Bronzijevim vodstvom je orkester začel previdno, le proti koncu skladbe bolj prepričljivo, pohvaliti pa gre posamezne soliste med pihalci - flavtistko Fosco Briante, oboista Enrica Cossia in klarinetista Davida Argentiera - za občutljivo muziciranje.

Bronzi je potrdil svoj visoki nivo kot solist v Koncertu št. 1 v a-molu op. 33, ki ga je Camille Saint-Saëns posvetil zlahtnemu glasbilu: elegantno, tankočutno in virtuosno neoporečno je odigral glavno vlogo, obenem skušal usklajati orkester, kar mu je uspelo še kar zadovoljivo, čeprav bi partitura potrebovala dirigenta, ki bi ne bil obremenjen tudi z igro. Odlična izvedba je če-

Čelist-dirigent Enrico Bronzi

listu navrgla navdušene aplavze ter iztržila pretnano darilo iz Bachove Suite v C-Duru, drugi del koncerta pa je bil posvečen Beethovnu s Četrto simfonijo v B-Duru op. 60. Partitura, ki je umeščena med dvema velikima tragičnima simfonijama, je enkratni primer klasičnega sloga, obenem briljantnega ter intelektualno izredno tehtnega, v katerem se glasbene misli razvijajo v prekrasnem, a nikoli predvidljivem, še manj pa banalnem zaporedju. Veliko zagona, pri katerem je imela pomembno vlogo odlična tolkalca Barbara Tomasina, pa tudi zvočnosti razgovorja, ki ga je Bronzi lepo uravnaval, zraven tudi lepi dialogi med pihalci so pričali o vestnem delu orkestra in dirigenta. Kot se dogaja pri mnogih solistih, ki se radi preizkušajo v dirigiranju, ima tudi Bronzi včasih težave z anticipiranimi kretnjami - dirigent mora namreč vedno stopati pred orkestrom, medtem ko mora solist igrati sinhrono. V simfoniji smo hudo pogrešali bolj sočno zvočnost, ki bi jo lahko dobili od bolj številnega ansambla: samo dva kontrabasa in štirje violončeli so bili res premalo in to dokazuje, kako so lahko boleči in škodljivi rezi na kulturnem področju. Vsekakor je ansambel v muziciranje vložil veliko dobre volje in si zato prislužil tople aplavze dokaj številnega občinstva.

Katja Kralj

NIKOZIJA - Predlog Evroskupine opredeljen kot »izsiljevanje«

Ciprski parlament odločno zavrnil dogovor o pomoči

NIKOZIJA - Ciprski parlament je včeraj brez glasu za zavrnil predlog dogovora za prejetje evropske finančne pomoči, ki vključuje uvedbo spornega davka na bančne vloge. Jezni poslanci so ga označili kot izsiljevanje. Po poročanju medijev bodo zdaj verjetno sledila nova pogajanja o pogojih pomoči med ciprsko vlado in trojko posojilodajalcev (EU, ECB in IMF). Proti evropski finančni pomoči je glasovalo 36 od 56 poslancev, 19 se jih je glasovanja vzdržalo, ena pa je bila odsotna. Vladajoča stranka Disy je že pred začetkom obravnave predloga v parlamentu napovedala, da se bo pri glasovanju vzdržala, poslanci drugih strank pa so glasovali proti.

Poslanci so bili v razpravi ogorčeni zaradi ostrih pogojev za pridobitev evropske finančne pomoči pred bankrotom. Predsednik parlamenta Janakis Omiru iz socialistične stranke Edek jih je tudi odkrito pozval, naj se uprejo »izsiljevanju« evroskupine in obenem terjajo nova pogajanja o dogovoru.

Proti predlogu je poslance pred parlamentom glasno pozivalo tudi več tisoč demonstrantov. Cesto pred parlamentom je policija zaprla, protestniki pa so med drugim vihteli transparente z napisi, kot je »Ciper pripada svojim državljanom«.

Evropska centralna banka (ECB) je po odločitvi ciprskega parlamenta sporočila, da bo še naprej zagotavljala likvidnost ciprskim bankam »v okviru obstoječih pravil«. Evropski uradniki so pred tem namigovali, da bi lahko ECB v primeru zavrnitve pogojev pomoči umaknila svojo podporo ciprskim bankam, kar bi vodilo v popolni kolaps tamkajšnjega finančnega sistema.

Iz evroskupine pa so sporočili, da zdaj čakajo na nov predlog Cipra in da je za dogovor o programu pomoči še čas. Obenem so izpostavili, da mora nov predlog, ki bo prišel iz Nikozije, predstavljati »enakovredno ponudbo«

Proti predlogu je poslance pred parlamentom glasno pozivalo tudi več tisoč demonstrantov.

Cesto pred parlamentom je policija zaprla, protestniki pa so med drugim vihteli transparente z napisi, kot je »Ciper pripada svojim državljanom«.

ANSA

oziroma da mora še vedno vsebovati zavezo, da bodo na otoku v zameno za deset milijard evrov pomoči zbrali 5,8 milijarde evrov.

Ciprske banke medtem ostajajo zaprte do četrтка. Do takrat je zato trgovanje zaustavila tudi ciprska borza. So pa na otoku včeraj napolnili bankomate, a možnost dviga gotovine na bankomatih ostaja omejena na 800 evrov dnevno.

V luči najnovejše krize so glavne evropske borze danes vse po vrsti pristale v rdečih številkah, vrednost evra nasproti tujim valutam pa je padla na najnižjo raven od novembra lani. Ciper se je zaradi velike izpostavljenosti predimenzioniranega bančnega sektorja in gospodarstva do obubožane Grčije znašel na robu bankrota. Države z evrom so otoski državi po maratonskem zasedanju v soboto zgodaj jutraj odobrile 10 milijard evrov pomoči, v zameno pa bi morali na otoku zbrati 5,8 milijarde evrov s pomočjo davka na bančne vloge.

Osnutek zakonodaje, o katerem je včeraj glasoval parlament, je predvideval ničelno davčno stopnjo za vloge do 20.000 evrov, 6,75-odstotno davčno stopnjo za vsote med 20.000 in 100.000 evrov ter 9,9-odstotno stopnjo za vloge nad to vrednostjo. Predlog ob tem ni opredeljeval, ali bi na takšen način dejansko zbrali potrebne 5,8 milijarde evrov.

ATENE / MADRID - Ciprska kriza

Nobenih posledic za Španijo in Grčijo

ATENE / MADRID - Španija in Grčija sta včeraj kljub novemu zaostrovanju dolžniške krize v območju evra zaradi reševanja Cipra uspešno zbrali svež denar na finančnih trgih. Madrid se je zadolžil za štiri milijarde evrov, Atene pa za 1,3 milijarde evrov, poroča francoska tiskovna agencija AFP. Španija se je včeraj zadolžila za izdajo kratkoročnih dolžniških papirjev. Izdala je namreč tri - in devetmesečne zakladne menice. Pri prvih je morala pristati na zahtevano donosnost 0,285 odstotka, kar je manj od 0,421 odstotka v zadnji podobni izdaji z 19. februarja. Pri devetmesečnih menicah pa se je zahtevana donosnost znižala z 1,144 odstotka na 1,007 odstotka. Španska zakladnica je nameravala zbrati med tri in štiri milijarde evrov, ob ugodnih pogojih pa se je odločila za zgornjo mejo.

Grčija pa je včeraj izdala trimesečne zakladne menice po obrestni meri 4,05 odstotka. V primerjavi z zadnjo podobno izdajo se zahtevana donosnost praktično ni spremenila. Grčija je vse od prejema finančne pomoči držav z evrom in Mednarodnega denarnega sklada (IMF) praktično odrezana od mednarodnih finančnih trgov. Z izdajami zakladnih menic na njih vzdržuje le minimalno prisotnost.

V ospredje evropske dolžniške krize je sicer v zadnjih dneh vstopil Ciper. Države z evrom so Cipru odobrile 10 milijard evrov pomoči, a pod pogojem, da država preostale potrebne 5,8 milijarde evrov zbere s posebnim davkom na bančne vloge. Državljanin in menda tudi poslanci se temu zaenkrat upirajo, kar pomeni, da se Ciper približuje bankrotu in zlo mu bančnega sektorja. Obresti na obveznice ranljivih držav z evrom, tudi Španije, pa so se posledično precej zvišale. (STA)

BAGDAD - Mineva deset let od začetka ameriške invazije na Irak

Najmanj 810 milijard dolarjev draga Busheva avantura

BAGDAD - To noč je minilo deset let od začetka ameriške invazije na Irak. Vojna je od začetka leta 2003 do ameriškega umika leta 2011 zahtevala življenja najmanj 190.000 ljudi. Padlo je 4800 zavznih vojakov, večinoma ameriških. Irak pa tudi po umiku Američanov ostaja ena najnevarnejših in najbolj nestabilnih držav na svetu. Invazija na Irak se je začela 20. marca 2003 pod vodstvom ameriških in britanskih sil, ki so vodile t.i. »koalicijo voljnih« držav. Vojaška zmaga proti silam iraškega diktatorja Sadama Huseina je bila dosežena hitro; že po dveh mesecih je tedanji ameriški predsednik George Bush triumfalno oznanil konec večjih vojaških operacij v državi.

A vojna se je takrat šele dobro začela - najprej v obliki upora proti ameriški oz. tuji okupaciji, nato pa so se spopadi razrasli še v državljansko vojno med suniti in šiiti. Ti še danes niso povsem pomirjeni in Irak je še vedno ena najbolj nestabilnih in nevarnih držav na svetu, kjer v napadih skrajnežev in eksplozijah podstavljenih eksplozivnih naprav ljudje umirajo vsak dan.

Glede na izračune ameriške univerze Brown je bilo v osmih letih ameriške navzočnosti v Iraku ubitih najmanj 190.000 ljudi, med njimi najmanj 134.000 iraških civilistov. Ubitih je bilo tudi 4805 koalijskih vojakov, od tega 4488 ameriških. Ranjenih je bilo več kot 32.000 ljudi. V vojni je med delom umrlo tudi rekordno število novinarjev in njihovih sodelavcev. Po podatkih odbora za zaščito novinarjev (CPJ) je umrlo najmanj 150 novinarjev in 54 njihovih sodelavcev, kot so šoferji, prevajalci. Kot poudarjajo v odboru, je med drugo svetovno vojno umrlo 66 novinarjev, med vietnamsko vojno pa 68. Pomembna razlika je tudi v tem, da je bilo najmanj 92 novinarjev ubitih v načrtih napadih in ne med spopadi.

Skupno je ZDA avantura v Iraku stala najmanj 810 milijard dolarjev (625 milijard evrov), čeprav je Bush ob začetku ocenjeval, da bo zadostovalo od 50 do 60 milijard dolarjev. A na univerzi Brown ocenjujejo, da bodo skupni stroški vojne Američane stali najmanj 2200 milijard dolarjev, predvsem na račun oskrbe veteranov in plačevanja stroškov za tiste, ki so bili v Iraku ranjeni. Končna številka bi lahko dosegla celo 3000 milijard dolarjev, opozarjajo.

Invazija je imela prolog v ameriških in britanskih obtožbah, da Sadam

V Iraku je bilo ubitih najmanj 190.000 ljudi, med njimi najmanj 134.000 iraških civilistov. Ubitih je bilo tudi 4805 koalijskih vojakov, od tega 4488 ameriških

ANSA

Husein razvija orožje za množično uničenje in da ga ima velike količine. Tedanji ameriški državni sekretar Colin Powell je tudi v Varnostnem svetu ZN dokazoval, da je preventivni napad na Irak nujen, saj da je grožnja Iraka pod vodstvom Sadama Huseina za svetovni mir in varnost prevelika.

VS ZN je od Iraka zahteval, da dokaže, da orožja za množično uničenje nima. Iskali so ga tudi inšpektorji ZN, a ga niso našli. Po invaziji na Irak so se trditve o tem orožju izkazale za neresnične.

Nekateri visoki predstavniki ameriške administracije so že kmalu Sadama Huseina povezali tudi s teroristično mrežo Al Kaida, kar se je kasneje prav tako izkazalo za neresnično. Je pa Al Kaida v Irak prišla med okupacijo in z velikimi napadi sejala strah in trepet predvsem med Iranci.

VS ZN kljub vsem »dokazom«, ki so jih predstavile ZDA in Velika Britanija, ni odobril napada na Irak. A ZDA so nato oblikovale »koalicijo voljnih«, ki so napad vseeno podprli. Med njimi je bila tudi Slovenija, ki je nato sicer v Iraku sodelovala le v okviru misije zveze Nato za urjenje iraških vojakov, ne pa tudi v bojnih operacijah okupacijskih sil.

Vojaška invazija na Irak je bila silovita. Ameriška in britanska letala, manevrirne rakete in kopenska vojska z okoli 300.000 vojakov so iraško vojsko dobesedno zradirali. V prvih mesecih spopadov sta bila ubita tudi sinova Sadama Huseina, Udaj in Kusaj, iraškega samoderžca pa so kmalu našli v skrivališču pri njegovem rojstnem kraju Tikrit na severu države.

Sirska opozicija ima začasnega premiera

CARIGRAD - Sirska opozicija je v ponedeljek zvečer v Carigradu za začasnega premiera sirskih ozemelj, ki so v rokah upornikov, izvolila Ghasana Hita, poročajo tuje tiskovne agencije. Hito je direktor visokotehnološkega podjetja in je dolgo časa živel v ZDA. V Carigradu so se v ponedeljek sešli člani narodne koalicije sirske opozicije, ki so začasnega premiera izvolili po 14 urah pogajanj. Hito velja za kompromisnega kandidata, ki je zadovoljil tako islamiste kot predstavnike liberalnega dela sirske opozicije.

Kljub temu pa se več članov koalicije glasovanja ni udeležilo, kar po pisanju francoske tiskovne agencije AFP priča o tem, da razlike znotraj sirske opozicije ne izginejo. Hito je med predstavnike opozicije prišel tik po glasovanju, pozdravil pa so ga z aplavzom. »Z vami smo in če bo Bog dal, bomo zmagali,« je v nagovoru Sircem dejal novičasni premier opozicije. Napovedal je še, da bo kmalu predstavil program svoje vlade.

Nove iraške oblasti so mu kasneje sodile in ga usmrtili z obešenjem.

Ameriške okupacijske oblasti so že takoj po prevzemu nadzora razpustile vladajočo stranko Baas in celoten državni aparat, kar se je kasneje izkazalo za napako, ki je zgolj pospešila razpad države in povečala kaos in nasilje. A Američani so si zadali projekt demokratizacije Iraka, ki naj bi postal »svetilnik svobode« na Bliznjem vzhodu.

Leta 2005 so v Iraku izvedli prve svobodne volitve in dobili prvo demokratično vladno pod vodstvom šiita Nuri-ja al Malikija. Toda demokracija ni prinesla stabilnosti, ki jo je Irak nujno potreboval - politični boji so postajali vse bolj sektaški spopadi, se razširili tudi na ulice in razrasli v hude razpade med šiiti in suniti.

Razmere so se začele umirjati šele leta 2008, novi ameriški predsednik Barack Obama pa je napovedal umik iz Iraka še med svojim prvim mandatom.

Zavezniki so pospešili urjenje iraških varnostnih sil, da bi Iranci lahko sami prevzeli odgovornost za zagotavljanje varnosti v državi. To se je izkazalo za učinkovito strategijo, ki so jo nato izvozili tudi v Afganistan.

Obama je obljubo izpolnil in ameriške vojske umaknil s koncem leta 2011.

Tedanji ameriški obrambni minister Leon Panetta je vojno tudi uradno »končal« 15. decembra tega leta s spu- stom zastave v glavnem ameriškem oporišču v Bagdadu. Zadnji ameriški vojak je iraško ozemlje zapustil 18. decembra 2011. Osem let, osem mesecev in tri tedne po invaziji.

GORICA - Po razsodbi o nedopustnosti pritožbe zoper ukinitev rajonskih svetov

SSk kritična do sodišča in napoveduje pritožbo

»Zoper razsodbo deželnega upravnega sodišča se bomo zelo verjetno pritožili na državni svet. Če bi ta razsodba obveljala, bi namreč pomenilo, da je zaščitni zakon dobesedno zanič. Po mnenju upravnega sodišča FJK zakon 38/2001 ničesar ne štiti na področju odločanja o lokalnih samoupravah, kar pa je v resnici eden izmed ključnih problemov manjšine.« Deželni tajnik stranke Slovenske skupnosti (SSk), odvetnik Damijan Terpin, je kritičen do razsodbe deželnega upravnega sodišča, ki je ocenilo, da je pritožba zoper ukinitev rajonskih svetov v Gorici »nedopustna« in »nelegitima«. Pri SSK so upali, da bodo tržaški sodniki zadevo poslali v presojo ustavnemu sodišču, kar pa se ni zgodilo.

Razočaranje nad vsebino razsodbe je izrazil odvetnik Peter Močnik, ki je skupaj s Terpinom in Robertom Louvinom, nekdanjim predsednikom dežele Dolina Aosta ter izvedencem na področju manjšinskih pravic, pripravil besedilo pritožbe. »Razsodba ne seže do bistva. Po moji oceni je nekoliko površno obšla problem,« pravi Močnik, ki se mu zdi sporno že to, da se sodni svet sklicuje le na zaščitni zakon št. 38/2001, čeprav »zaščita izhaja iz cele vrste norm, mednarodnih dogovorov in pravnih načel.« Dalje sodniki ocenjujejo, da je občina Gorica izbrala eno od možnih opcij. V redu, sodišče pa mora preveriti, ali je ta opcija, ki jo predvideva deželni zakon št. 1/2011, v skladu z zakoni. Če so že prišli do zaključka, da občinska uprava ni opustila nobene dolžnosti, bi morali analizirati izvor njenega ravnanja, to je deželni zakon, ki bi ga morali poslati v presojo ustavnemu sodišču. V resnici pa so problem neustavnosti deželnega zakona obšli,« pravi Močnik, ki ne soglaša niti s tem, da bi se zaradi kršitve manjšinskih pravic pritožniki morali obrniti na civilno sodišče: »Tudi to je zelo vprašljivo. Če se pritožim proti upravnemu aktu, ki krši neko pravico, se pač pritožim na upravno sodišče!« Močnik pravi, da se bodo pred morebitno pritožbo na državni svet, po kateri bi se lahko obrnili tudi na Evropsko sodišče za človekove pravice, morali sestati in pogovoriti z Louvinom, že na prvi pogled pa se mu zdi, da imajo argumente za pritožbo na višji sodni organ.

»V razsodbi je kar nekaj stvari, ki me ne prepričajo. Sodišče recimo ocenjuje, da občina ni kršila zakona s tem, da ni sprejela odločitev o rajonih. To naj bi pomenilo, da jih je hotela ukiniti, kar pa ne drži; uprava je pripravila predlog reorganizacije, ki pa ni bil izglasovan,« izpostavlja pokrajinski tajnik SSK Julijan Čavdek, ki se mu zdi, da sodišče ni upoštevalo člena št. 21 zaščitnega zakona, kjer je govor o upravnih ureditvah in zaščiti manjšine. »Občutek imam, da se sodišče ni dovolj poglobilo v zaščitno zakonodajo. Razsodba vsekakor dokazuje, da je zaščitni zakon št. 38 precej ohlapen. Vprašanje predstavnosti v izvoljenih telesih je na primer slabo opredeljeno, tu bi bilo treba ukrepati,« pravi Čavdek, ki meni, da bi bila pritožba na državni svet umestna. (Ale)

D. Terpin

P. Močnik

GORIŠKA - EZTS brez predsednika

Frattinijev odstop »velika izguba« Predsednik izraz italijanske strani

Trije župani se bodo sestali v sredo - Arčon in Turk: Čim prej imenovanje direktorja

»Frattinijev odstop je bil nekoliko pričakovan. To je sicer za EZTS GO velika izguba glede na funkcije, ki jih je imel v preteklosti, in na njegova poznanstva,« je glede odstopa Franca Frattinija z mesta predsednika skupščine EZTS včeraj povedal novogoriški župan Matej Arčon. Tako kot njegov kolega, župan občine Šempeter-Vrtojba, Milan Turk, Arčon meni, da je treba poskrbeti za to, da bo skupščina čim prej dobila novega predsednika, EZTS pa novega direktorja. Dosedanjemu vršilcu dolžnosti Marjanu Pintarju je namreč mandat potekel konec lanskega leta.

»Nujno je, da se župani čim prej sestanemo, da se dogovorimo o nadaljnjih korakih. Sam pa ocenjujem, da je delovna odbora in komisij znotraj EZTS po-

tekalo dobro, izvedenih je bilo že precej naborov projektov. Sedaj je treba torej v čim krajšem času imenovati te organe. Bolj pomemben se mi zdi sicer direktor kot predsednik skupščine, ki bo operativno gibal projekt naprej. Je pa res, da ne gre od EZTS tako hitro pričakovati uspehov, ker je to projekt na daljši rok,« je povedal Arčon in dodal upanje, da lahko vseeno še računajo na Frattinijevo pomoč in poznanstva v mednarodnih krogih. »Težko komentiram, ker ne poznam toliko razmer v italijanski politiki. Franco Frattini je gotovo eminenten italijanski politik, ki si lahko izbira svoje delo in svoje zadolžitve,« je dejal Turk in še nakazal, da je tretji iz trojke županov občin, vključenih v EZTS GO, Ettore Romoli sestanek vseh treh napovedal za naslednjo sredo.

»Imenovanje Frattinijevega naslednika je v pristojnosti italijanske strani, a je vsekakor dogovorjeno s slovenskima županoma,« nam je včeraj potrdil Romoli in dodal: »Tudi zame je bila Frattinijeva odpoved mrzla prha. Odstopno pismo sem prejel v ponedeljek zjutraj. Vživel se je v EZTS, a moral se je očitno vrniti na delovno mesto v sodstvu, ki ga je bil zamrznil zaradi političnih zadolžitve. Ne bo enostavno dobiti osebe s primerljivim ugledom, ki bi bil po vrhu pripravljen - tako kot Frattini - opravljati predsedniško nalogo brezplačno. Danes še ne morem napovedati, kdaj bo prišlo do zamenjave. Upam, da bo čim prej. Tudi novi predsednik bo moral biti ugleden, vključen v evropske kroge in seveda nam na razpolago.« (km, ide)

GORICA - Prihodnji teden odločitev v občinskem svetu

Proti termoelektrarni 280 podpisov, župan nima slabih novic o Pipistrelu

Preko 280 ljudi je že podpisalo petico proti dvema termoelektrarnama, ki ju nameravajo zgraditi v Tržaški ulici v Gorici. Podpise so občinski svetnik SSK Walter Bandelj in drugi občani začeli zbirati prejšnji teden, nadaljevali pa bodo vsaj do naslednje seje občinskega sveta, ki bo 25. marca razpravljala o dovoljenju za gradnjo enega izmed dveh omenjenih obratov na območju med restavracijo McDonald's in kasarno. Ta točka je bila že vključena v dnevni red ponedeljkove seje občinskega sveta, zaradi številnih svetniških vprašanj in županovih poročil pa ni prišla na vrsto.

»Problema prostorskega načrtovanja se ni v Gorici nihče nikdar lotil na poglobljen način. Usodne napake so bile storjene že dolgo od tega, ko se je - morda načrtno -, postavilo industrijsko cono v Štandrež. Prepričan sem, da je čas kratkovidnih dejanj, ki so naperjene proti enemu ali drugemu delu mesta, dokončno mimo in da razmišljamo danes v dobrobit vseh občanov,« pravi svetnik DS David Peterin, ki napoveduje glas proti gradnji centrale.

V uvodnem delu zadnje seje so člani občinskega sveta odobrili sklep o nadomestitvi preiskovanega svetnika Ljudstva svobode Gaetana Valentija, ki ga bo nadomestil Giovanni Bressan. Občinski svet bosta kot napovedano zapustila tudi Ligaš Franco Zotti, ki bi rad kandidiral za deželni svet, in svetnik SKP Roberto Criscitiello, ki odstopa iz službenih razlogov. Med temami ponedeljkovega občinskega sveta je bila gradnja Pipistrelve hale na Rojah. Svetnika SSK Božidarja Tabaja je zanimalo, ali so govorice o tem, da je projekt propadel, utemeljene. »Slabih novic zaenkrat nimam,« je povedal župan Ettore Romoli, ki bo Tabaju prihodnji teden poročal tudi o neresenem problemu novega krožišča pred štandredsko telovadnico.

Zemljišče, namenjeno centrali, je tik ob goriški McDonald'sovi restavraciji BUMBACA

Svetnik Walter Bandelj je ponovno spregovoril o problemu občinske krajinjske komisije, v katero niso imenovali Slovencev, čeprav je to v nasprotju z zaščitnim zakonom. Bandelju je odbornik Pettarin v ponedeljek zagotovil, da bodo problem rešili: krovni organizaciji bosta prejeli pisno zahtevo po imenovanju slovenskega člana komisije, ki ga bosta izbrali skupaj. Bandelj je dalje postavil problem vrtca v Pev-

mi, ki še čaka na razširitev pločnika in videofon (občina naj bi za oboje poskrbela vzporedno z deli za izboljšanje izolacije stavbe), ter problem jaškov za odvajanje deževnice v Grojni. Svetnica Ssk Marilka Koršič je postavila problem varnosti, pomanjkanja cestnih znakov in vzdrževanja cest v Ločniku, točneje na območju med Trgom San Giorgio, Ulico Sartorio, Ulico Torquato Tasso in Ulici Chiese antiche.

TRŽIČ - Občina

Poletna zaposlitev

Za mlade med 16. in 25. letom

Občina Trzin je pripravila tri projekte, zato da bi mladini ponudila začasno zaposlitev v poletnem času. Tudi to je način ublaževanja posledic krize, saj bodo mladi, ki bodo prejeli dohodek, v oporo družinam. Projekti, ki predvidevajo izplačevanje skupnega zneska 10 tisočih evrov po vavčerskem sistemu, so namenjeni mladim med 16. in 25. letom z bivališčem v Trzinu. Njihov cilj jim je omogočiti, da vzpostavijo stik z delovnimi okolji, da opravijo izkušnjo in da so finančno vsaj deloma samostojni. Mlade, ki se bodo prijavili, bodo zaposlili v dejavnostih, ki potekajo pod občinskim okriljem: v poletnih središčih (200 ur), za promocijo abonmajske kampanje občinskega gledališča (100 ur) in pri vzdrževanju javnih zelenic v mestu (594 ur). Ponudili jim bodo pogodbe za občasno sodelovanje, plačila pa bodo potekala prek vavčerjev; takšno delovno razmerje predvideva usposabljanje (za vzdrževanje zelenic in poletna središča) ter zavarovanje zavodov INPS in INAIL. Letni dohodek bo znašal do 2 tisoč evrov.

Občina napoveduje, da bodo projekti vključeni v proračun, ki bo odobren predvidoma do konca maja. Zatem bodo objavili razpis in sprejemali prijave; selekcijo bo opravila služba za osebe. Odbornik za mladinske politike in finance Francesco Martini je glede tega dejal: »Problema zaposlovanja si ne morejo nalagati krajevne uprave, je pa tudi res, da, kar zmoremo, moramo narediti, zato da priskočimo na pomoč ljudem v težavah in mladini.«

DEMOKRATSKA STRANKA Predvsem poštenost

»Dogajanje v deželnem svetu, kar zadeva nezakonito trošenje strankam namenjenega denarja, je zaskrbljujoče, zato je treba zagotoviti diskontinuiteto in spremembe,« pravi kandidatka Demokratske stranke na deželnih volitvah Sara Vito in pritrjuje predsedniški kandidatki Debori Serracchiani, ki zahteva »čiste« liste, in predlaga, naj vsi kandidati predložijo sodni dokument, iz katerega naj izhaja, da zoper nje ne poteka noben sodni postopek. »Ničesar ne skrivamo. Nasprotno, želimo obelodaniti našo poštenost,« trdi Sara Vito.

LEVICA

Vraščeni v teritorij

Stranka komunistične prenovе in Italijanski komunisti iz goriške pokrajine, ki so se povezali v listo »Sinistra«, so predložili vso potrebno dokumentacijo s podpisi vred, zato da bodo lahko nastopili na aprilskih deželnih volitvah. »Po zaslugi našega predsedniškega kandidata Marina Andoline so se nam približale številne osebe, ki so nam priskočile na pomoč tudi pri zbiranju podpisov za vložitev liste,« pravi Emiliano Zotti iz SKP in dodaja, da to kaže na vraščenost leve v goriški prostor.

DEMOKRATSKA STRANKA

Na strani delavcev

»Podpiram zahtevo pristaniških delavcev v Trzinu: odsloviti je treba odgovorne za izvedbo del v pristanišču, tehničnega direktorja, odgovornega za načrt ali predsednika pristaniškega podjetja, v kolikor so med svojim mandatom in s svojim delom dokazali nesposobnost in neodgovornost.« Tako je izjavil trziški podžupan in hkrati kandidat Demokratske stranke na deželnih volitvah Omar Greco ob novici, da je novi privez v trziškem pristanišču, ki je stal devet milijonov evrov, še neuporabljen, ker je zaradi prenizkega dna nevaren za ladje.

NOVA GORICA - Doprnsni kip bo v neposredni bližini moževega

Pesnica Ljubka Šorli prva ženska v aleji slavnih mož

Novogoriški »aleji slavnih mož«, kot domačini radi poimenujejo eno najstarejših mestnih ulic, na kateri je postavljena vrsta doprnskih kipov primorskih in goriških osebnosti, se bo v kratkem končno pridružila tudi ženska. Na pobudo novogoriškega Slavističnega društva bo svoj doprnski kip na Erjavčevi ulici ob dvajseti obletnici smrti dobila pesnica in učiteljica Ljubka Šorli. Postavljen bo v neposredni bližini doprnskega kipa njenega moža Lojzeta Bratuža.

»Najprej smo s pobudo o postavitvi spomenika Ljubki Šorli stopili do mestne občine in župana Mateja Arčona. Veseli smo bili, da nam je prisluhnil, kar je potem vodilo v sestavo pripravljalnega odbora za postavitev spomenika,« pojasnjuje predsednica novogoriškega Slavističnega društva Ernesta Dejak Furlan. Pripravljalni odbor poleg nje sestavljajo še predstavniki občine in novogoriške krajevnne skupnosti, ki sta pristopili k organizaciji, ter drugi posamezniki: občino kot častni član zastopa župan, ob njem pa še načelnik na občinskem oddelku za okolje, prostor in infrastrukturo, Niko Jurca, v odboru so še Melanija Kerševan iz Krajevnne skupnosti Nova Gorica, zgodovinar Branko Marušič, Zoltan Jan kot tedanji državni svetnik, ter občinska svetnica stranke Slovenske skupnosti Marilka Koršič iz Gorice.

Sledil je izbor avtorja kipa. »Na našo pobudo je prišlo več predlogov, med

njimi smo s pomočjo članov družine Ljubke Šorli - hčerke Lojzke Bratuž in nečaka Igorja Tutte - izbrali kiparko Mileno Braniselj iz Cerknice,« nadaljuje Dejak Furlanova. Doprnski kip Ljubke Šorli bodo slovesno odkrili 26. aprila, postavljen bo v neposredni bližini doprnskega kipa njenemu soprogu Lojzetu Bratužu, na slovesnosti bo zapel mešani pevski zbor iz Gorice, ki nosi njegovo ime. Aleji slavnih mož se bo tako pridružila prva ženska. »Na dan odkritja spomenika Ljubki Šorli bomo v prostorih Krajevnne skupnosti odprli še razstavo o njenem življenju in delu,« dodaja Melanija Kerševan. Tudi ta dogodek nastaja v tesnem sodelovanju s hčerko in njeno družino, ki je ponudila material za razstavo. Poleg bo na ogled še razstava o nastanku doprnskega kipa.

»S tem dogodkom želimo obeležiti dvajseto obletnico smrti Šorlijeve, ki bo konec aprila. Gre pa predvsem za oddolžitev pesnici, ki je bila prezrta, učiteljici, borki in na neki način tudi žrtvi fašizma. Ob tem naj poudarim popolno pripravljenost njene družine pri iskanju poti do uresničenja te zamisli. Pomembno se mi zdi izpostaviti tudi to, da je lik Šorlijeve dvajset let po smrti še močnejši kot takrat,« dodaja predsednica novogoriškega Slavističnega društva, ki je sicer že dalo tudi pobudo za postavitev spomenika Cirilu Kosmaču, a ni naletela na zeleni odziv, medtem ko so se jim pri iskanju podpore za postavitev spomenika Ljubki Šorli odpirala ena vrata za drugimi. »Včasih smo bili še sami presenečeni, kako stvari tečejo. Očitno je bil pravi trenutek in pa pravi ljudje na pravih mestih,« zadovoljno ugotavlja Dejak Furlanova.

Ljubka Šorli in Milena Braniselj; spomenik bo stal štiri metre stran od spomenika Lojzetu Bratužu

FOTO KS-NG, K.M.

Erjavčeva ulica je ena prvih novogoriških ulic. Nastajajoče mesto je povezovala z železniško postajo. Poleg aleje

slavnih mož je njena značilnost tudi ta, da jo je dobesedno presekala meja, na italijanski strani pa se nadaljuje kot Škabrijelova ulica. Po decembru 2007, ko se je širitvijo schengenskega območja meja odprla, dobiva ulica povezovalni pomen za sosednji mesti, Gorico in Novo Gorico.

Katja Munih

GORICA - èStoria

Prihajajo »Banditi«

Med 24. in 26. majem bo v goriškem mestnem središču ponovno potekal mednarodni festival zgodovine èStoria, ki se bo po cesarstvih, revolucijah, herojih, domovinah, vojnah, prerokih in drugih zanimivih temah letos posvetil banditom. V času gospodarske krize in korenitih sprememb bo goriški festival obravnaval vprašanja, kot so meja med legalnostjo in ilegalnostjo, oblast in nasprotovanje oblasti, pravica in odstopanje od splošnih pravil in vrednot. Publika bo lahko med tridnevno kulturno prireditvijo prisluhnila zgodbam o ljudeh, ki so se upirali zakonom ali so jih kršili, ter o drugih ženskah in moških, ki jih je družba po krivici izločila. Govor bo o banditih kot kriminalcih, pa tudi o banditih kot ljudeh, ki so se upirali krivicam, napovedujejo organizatorji iz združenja èStoria, ki računajo na množičen obisk ljudi od blizu in daleč.

V treh dneh bo majski festival, ki bo letos potekal že devetič, ponudil okrog šestdeset srečanj, predstavitev knjig, spektaklov in drugih spreminjajočih dogodkov. Kakor v zadnjih letih bodo organizirali t.i. zajtrk z zgodovino, na voljo pa bo tudi nekaj ekskurzij z èStoriabusom. Organizatorji so tudi tokrat povabili k sodelovanju ugledne zgodovinarje, novinarje, komentatorje in poznavalce teme iz naslova z vsega sveta. Med gosti letošnjega festivala bodo Lucy Riall, Alessandro Barbero, Giordano Bruno Guerri, Irene Fosi, Massimo Carlotto, Enzo Cicone, Mimmo Franzinelli, Nicola Tranfaglia, Stephen Turnbull in Barry Strauss, napovedujejo pa tudi presenečenja. Med vprašanji, o katerih bodo razpravljali, bodo razbojništvo v Italiji, piratstvo, mafija, terorizem in še marsikaj.

Veli*Q*i pomladni nakupi

Sestavite si svoj šopek izjemnih iQ cen in prihranite!

Vabljeni v deželo ugodnejših velikonočnih nakupov. Poiščite znižane iQ izdelke v vašem nakupovalnem centru v Novi Gorici, na spletni strani ali v časopisu dežele Qlandia in si sestavite svoj šopek ugodnosti.

www.qlandia.si

GORICA - Župan Matej Arčon o Novi Gorici in čezmejnih »basnih«

Le avtobus in Qlandia, ostalo je »ploska črta«

Goriški lok je v ponedeljek spet izstrelil nekaj miselnih pušic v obliki informacij, vprašanj in razmišljanj. Glavni »lo-kostrelec« je bil novogoriški župan Matej Arčon, s katerim se je pogovarjal Livio Semolič, goriški predsednik SKGZ, ki mu je postavil vrsto živobarvnih tarč. Prve so bile postavljene od Livade do Ajševce, od Solkana do Šempetra. Katere so najzanimivejše postavke, ki se že razvijajo, ali jih načrtujejo? Župan je, sebi primerno, umirjeno naštel vrsto posegov, ki bi druge upravitelje govorniško razvnele. Tudi petnajst prisotnih udeležencev je bilo takšne vrste, da jih čezmejna dogajanja težko spravijo s tira, saj je kar nekaj ljudi v naši skupnosti, ki pozna in drobovje celotno stanje.

Kljub temu je bilo nizanje podatkov presenetljivo. Na novogoriškem županstvu so po upravnih volitvah izvedli funkcionalno reorganizacijo. Nova Gorica se je med 200 slovenskim občinami uvrstila na četrto mesto. Dolgo pričakovana čistilna naprava ima vsa dovoljenja. Maja bodo objavili razpis v vrednosti 30 milijonov evrov. Trinajst sosednjih občin se dogovarja za skupno zbiranje odpadkov z glavno in z dvema manjšima postajama v Braniku in Čepovanu. Odboren je denar za kanalizacijo in vodovod. Šolske stavbe se obnavljajo na Ledinah, v Prvačini in na Cankarjevi, v Solkanu in Šempasu ter pod Grčno, predvidena je telovadnica v Dornberku. Več kot milijon evropskih sredstev je namenjenih mestnemu središču za vodovodno omrežje, ki je dotrajano, saj je iz časa gradnje Nove Gorice. Tu je še skate park za mlade, garažna hiša in še kaj. V mestnem središču bodo povsem obnovili javno razsvetljavo in prihranili na energiji. Končno je država prenesla na občino pristojnosti glede gradu v Rihemberku. Za Laščakovo vilo na Pristavi se zanima tudi egiptovsko veleposlaništvo, če bi tam oblikovali središče orientalskih kultur ...

Glede usklajevanja prostorskih načrtov med somestoma je Arčon dejal, da se je potrebno izogibati dvojnikom. Vse našteto, razen čistilne naprave, se tiče izključno Nove Gorice. Nekateri so razmišljali o športni hali, a župan meni, da je podgorska dosegljiva tudi za njegovo mesto. Spraševalec je nadaljeval z zanimanjem o medmestnih načrtih, gost pa je ostajal na svojem ozemlju: tako glede ohranjanja delovnih mest kot glede namembnosti novih 155 hektarjev za stanovanjske in proizvodne dejavnosti. Novogoriško področje tke stike z Azerbajdžanom, Kosovom in preko veleposlaništev z drugimi državami, pridobiva brezobrestna posojila in evropska sredstva. Čezmejno naj bi načrtovali kulturo in turizem. Stare basni, ker je preveč vrtičkarstva in priseganja na vinarstvo ter na posamezne točke brez povezav. Nihče ne zna stikati neke »zgodbek«, ki bi očarala. Vsi se obračajo na javne uprave, zasebnega podjetništva ni nikjer. Lahko bi zasebile Lokve kot pred desetletji, a tega ne more prevzeti občina. Ta nudi komunalne storitve in prometnice, dejavnosti mora snovati zasebna pobuda. Občine pač nimajo več zasedanja funkcije, a v ljudeh je pač ostala zavest družbene pobude.

Potem je tu goriški EZTS. Predsednik skupščine Franco Frattini je dal odpoved, direktorju je zapadla pogodba (400 evrov mesečno, kot za delo v klicnih centrih!). Vse se spreminja v debatni klub, čeprav so komisije nekaj časa živahno delale. Vodilna goriška občina nima sredstev in čaka na Evropsko unijo, pa tudi nima širine in vizije. Nasprotno, kar nekaj potez kaže na ustvarjanje fizične barikade, kot če bi se vrnili v čase urbanista Piccinata. O povezanem zdravstvu in univerzi se stalno veliko govori, premakne pa se nič. Ostajata čezmejni avtobus in Qlandia ... Ostalo je resnično ploska črta kot posledica nekakšne lobotomije.

Aldo Rupel

Župan Matej Arčon in občinstvo v Tumovi dvorani BUMBACA

MOŠ - Železnice

Deželna delegacija bo obiskala postajo

Občinska uprava nasprotuje njeni ukinitvi

Delegacija dežele Furlanije-Juljske krajine si bo danes ogledala železniško postajo v občini Moš. Na obisk je deželne tehnike in upravitelje, med katerimi bosta tudi odbornik Riccardo Riccardi in svetnik Severne lige Federco Razzini, povabila občinska uprava, ki se zavzema za spremembo deželnega prevoznega načrta. Dokument namreč uvršča železniško postajo v Mošu med tiste, ki tvegajo ukinitve, ker so dotrajane in potrebne naložbe v infrastrukturo. »Naša postaja pa je bila obnovljena pred kratkim,« opozarja županja iz Moša Elisabetta Feresin, ki meni, da bi z ohranitvijo postaje dežela Furlanija-Juljska krajina ne imela velikih stroškov. Feresinova meni, da bi ukinitve železniške postaje ne oškodovale le študentov in tistih, ki se z vlakom vozijo v službo. Oškodovala bi tudi občinsko gospodarstvo, saj bi bil Moš iz logističnega vidika brez železniške postaje manj zanimiv.

Železniška postaja v Mošu BUMBACA

SOVODNJE - Danes

Shod komornih skupin Glasbene matice in gostov

Kulturni dom v Sovodnjah bo že šesto leto sedež pomladanskega srečanja glasbenikov, ki najraje iščejo magična sozvočja igranja v skupini. Srečanje komornih skupin Glasbene matice je nastalo, da bi ovrednotilo lepoto muziciranja v duu, triu ali večji zasedbi. S to dejavnostjo se učenci ukvarjajo na vseh sedežih šole, ki so zastopani na tej reviji s svojimi predstavniki, letos pa bo obseg udeležencev še širši z nastopom in sodelovanjem italijanske in slovenske glasbene šole, saj bodo prisotni tudi gostujoči učenci šole Istituto di musica iz Gorice in Glasbene šole Nova Gorica. Emblem delovanja v skupini je zborovska dejavnost, zato se bo koncert začel z nastopom mešanega mladinskega zbora Neokortex in instrumentalne skupine. Sledil bo kalejdoskop različnih zvočnih vtisov, od klavirja štiriročno, do dua kitar, flavt ali harmonik, kvarteta trobil, godalnih skupin. Srečanje komornih skupin Glasbene matice bo danes ob 18. uri. (rop)

Nagradili bodo Glas ženske

V palači Attems Petzenstein v Gorici bo jutri nagrajevanje udeleženk letošnjega literarnega natečaja Glas ženske, ki ga je priredila goriška pokrajina v sodelovanju s slovenskimi partnerji. Nagrajevanje se bo začelo ob 16. uri.

Bolzan namesto Brandolina

Deželni svet Furlanije-Juljske krajine je včeraj vzel na znanje odstop svetnika Demokratske stranke Giorgia Brandolina, ki je bil izvoljen v poslansko zbornico. Na njegovem mestu bo do zaključka mandata strankarski somišljenik Mirio Bolzan.

Prostovoljstvo na spletu

Goriški občinski svetnik Riccardo Stasi se je v minulih dneh srečal s predstavniki goriških združenj prostovoljcev, katerim je prikazal novo pobudo »Associazionismo sociale on line«. Cilj projekta, v okviru katerega bodo na spletni strani občine Gorica uredili stran z naslovi in opisi dejavnosti posameznih prostovoljskih združenj, je zblíževanje med občani in svetom prostovoljstva. Udeleženci so predlagali tudi tiskanje informativnih letakov, ki bi jih delili po mestu. V teku srečanja je tekla beseda o raznih težavah, s katerimi se soočajo prostovoljska združenja, med katerimi je generacijska zamenjava. Prisotni so zato izrazili željo, da bi združenja in občina sodelovali pri pobudah, s katerimi bi kulturo prostovoljstva širili med mladimi.

Korejski violinistki v Gorici

V goriškem Kulturnem domu bosta jutri nastopili mladi in perspektivni južnokorejski violinistki, ki sta lani na mednarodnem natečaju Rodolfo Lipizer osvojili drugo nagrado. 19-letno Jaewon Kim in 21-letno Jae Hyeon Lee bo spremljal ruski pianist Evgueni Sinaiski, ki poučuje na dunajski akademiji in na konservatoriju v Sankt Peterburgu. Koncert v priredbi združenja Lipizer se bo začel ob 20.45.

Filmforum v Kinemaxu

V okviru FilmForuma, ki ga prireja Videmska univerza, bodo drevi ob 21. uri v goriškem Kinemaxu predstavili dela dveh skupin neodvisnih avtorjev - Flatform in Zimmerfrei. Na ogled bodo kratki filmi in dokumentarci.

TRŽIČ - Zanj odšteli devet milijonov evrov

Privez je nevaren, podjetja v pristanišču na bojni nogi

Podjetja, ki delajo v tržiškem pristanišču, so na bojni nogi. V minulih dneh so namreč ugotovili, da je najnovejši privez, v katerega je bilo vloženih devet milijonov evrov in ki so ga urejali okrog sedem let, nevaren. Na privezu ne more pristati nobena večja ladja, saj je globina ob njem v nekaterih točkah le okrog 5,8 metra, medtem ko bi morala dosegati okrog 7 metrov. Ob tem, da bi ladja nasleda, bi tvegala tudi potop. Ponekod se namreč pod vodo skrivajo štrleče skale, ki bi lahko marsikatero plovilo razbile.

Da je nov privez brez dodatnih del neuporaben, je nedavno ugotovila luška kapitanija. Pristaniška podjetja so namreč zaradi zasedbe vseh ostalih privezov zaprosila za uporabo novega, ali pitavanja. Ugotovila je, da ni, zato je na pomorsko direkcijo, skrbništvo za javna dela in podjetje za upravljanje pristanišča 11. marca naslovila pismo, v katerem je opozorila na problem. Ob težavah, ki jih že povzročajo neučinkovitost novega deželnega zakona, negotovost v zvezi s poglobitvijo kanala in neuporabnost nekaterih pristajališč, je ta novica še dodaten udarec za pristaniške operaterje, ki zahtevajo glavo odgovornih.

»Zadnje novice o tržiškem pristanišču, ki ostaja v primežu neuresničenih projektov in neizpolnjenih upanj, žal ne presenečajo. Na probleme pristanišča, o katerih sem se pogovoril z raznimi ustanovami in pristaniškimi operaterji, sem v deželnem svetu nešteto krat opozoril, zadovoljivih odgovorov pa nisem nikoli dobil,« pravi danes že bivši deželni svetnik in novoizvoljeni poslanec Demokratske stranke Giorgio Brandolin, ki se sprašuje, zakaj operaterji še

Novi tržiški privez

BO NAVENTURA

vedno čakajo na načrtovano vzdrževanje morskega dna, čeprav so zanj plačali. »Zakaj že 16 let govorimo o poglobitvi vhodnega kanala? Čigava je krivda? Morda so krivi tisti, ki so mislili, da bodo vse rešili z deželnim zakonom in ki niso nikoli znali prispevati k razvoju tržiškega in tržaškega pristanišča. Mislim na deželnega odbornika Riccardija, ki bi zdaj ne smel zavračati krivde na druge.«

Župan in veleposlanik

FOTO MONG

NOVA GORICA

Župan gostil veleposlanika

Novogoriški župan Matej Arčon je včeraj sprejel Clemensa Kojo, avstrijskega veleposlanika v Sloveniji. Veleposlanik, ki je svoje službovanje v Sloveniji začel septembra lani, je bil prvič na obisku v Novi Gorici, zato je bilo srečanje namenjeno predvsem medsebojnemu spoznavanju in predstavitvi občine. Arčon je gosta seznanil s prednostmi in razvojnimi možnostmi Goriške. Veleposlanik je ob tem poudaril namen, da v času službovanja v Sloveniji obiše in bolje spozna vsa mesta in večje občine. Poseben pomen daje veleposlanik tudi univerzitetnim mestom, saj ocenjuje, da je sodelovanje obeh držav na področju znanosti in kulture izrednega pomena. V nadaljevanju je obiskal gledališče, Goriški muzej, kostanjeviški samostan in univerze. (km)

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
OBČINSKA 2 PRI SV. ANI, Ul. Garzarolli 154, tel. 0481-522032.

DEŽURNA LEKARNA V TRZČU
OBČINSKA 2, Ul. Manlio 14 A/B, tel. 0481-480405.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
STACUL, Ul. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V TURJAKU
SPANGHERO, Ul. Aquileia 89, tel. 0481-76025.

Šolske vesti

LUDETEKA PIKANOGAVIČKA za otroke 2. in 3. letnika vrtcev ponuja animacijo, glasbo, gledališko dejavnost, pravljčni kotiček, ustvarjalne delavnice, ples, predvsem pa veliko igranja in zabave. Dejavnosti bo vodila Damjana Golavšek, glasbenica, igralka in avtorica gledaliških predstav. Delovala bo vsako sredo od 27. marca do 15. maja, od 15.30 do 17.30 v Dijaškem domu. Prevoz iz vrtcev v Dijaški dom je zagotovljen; informacije in prijave do zasedbe mest po tel. 0481-533495.

ENOLETNO ŠOLANJE V SLOVENIJI za dijake višjih srednjih šol s slovenskim učnim jezikom v Italiji organizira SLOVIK v sodelovanju z Gimnazijo Poljane in z Dijaškim domom Ivana Cankarja. Program omogoča zamejskim dijakom šolanje in bivanje v Sloveniji pod pogoji, ki veljajo za dijake s stalnim bivališčem v Republiki Sloveniji: to pomeni, da zanje ni predvideno plačevanje šolnine, bivanje v dijaškem domu, prehrana in prevozi pa so subvencionirani; informacije v uradih SLOVIKa na Korzu Verdi 51 v Gorici, tel. 0481-530412, info@slovik.org, www.slovik.org.

SINDIKAT SLOVENSKE ŠOLE organizira srečanje na Južnotirolskem s predstavniki krajevnega šolstva namenjeno učnemu in neučnemu osebju šol s slovenskim učnim jezikom v Gorici in Trstu 11. in 12. aprila; prijave po elektronski pošti na sledeči naslov: sss.gor@gmail.com. Okvirni program na spletni strani sindikata www.sindikait.it.

PREDAVANJE ZA STARŠE z naslovom »Vpliv televizije, video igrice in interneta na otroka: na kaj moramo biti starši pozorni?« bo potekalo v Dijaškem domu v petek, 22. marca, ob 17.30 (v slovenščini) in v ponedeljek, 25. marca, ob 17.30 (v italijanščini). Srečanje bo vodila psihologinja Susanna Pertot. Poskrbljeno bo za varstvo otrok (s predhodno najavo); informacije po tel. 0481-533495.

Čestitke

Danes naša nona EMA 89 let slavi. Vse najboljše in veliko zdravja ji želim Sebastjan in Martina.

Gledališče

KD BRIŠKI GRIČ vabi na gledališko predstavo za otroke in odrasle »Palček« v izvedbi dramskega društva Slavec iz Solkana v četrtek, 28. marca, ob 18. uri v kulturnem domu na Bukovju v Števerjanu; vstop prost.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V GRADIŠČU: v petek, 22. marca, ob 21. uri »Infinite o sfinité?«, igrata Emanuela Grimalda in Paola Minaccioni; informacije in predprodaja vstopnic pri blagajni gledališča, Ul. Ciotti 1 v Gradišču, tel. 0481-969753.

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU NOVA GORICA predstava »Bogastvo«, ki je bila napovedana za danes, 20. marca, odpade zaradi bolezni v ansamblu; informacije na blagajna.sng@siol.net in po tel. 003865-3352247.

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 19.50 - 22.10 »Il grande e potente Oz«.
Dvorana 2: 18.00 »Amiche da morire«.

Dvorana 3: 20.00 - 22.10 »La frode«.

DANES V TRZČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 19.50 - 22.10 »Il grande e potente Oz«.
Dvorana 2: 17.30 - 20.00 - 22.00 »Buongiorno papà«.

Dvorana 3: 17.15 »Il grande e potente Oz« (digital 3D); 19.50 »Argo«; 22.10 »Educazione siberiana«.

Dvorana 4: 17.45 - 20.00 - 22.10 »Dead Man Down - Il sapore della vendetta«.

Dvorana 5: 17.30 - 19.50 - 22.10 »Il lato positivo - Silver Linings Playbook«.

Razstave

V MUZEJU TERITORIJA v palači Locatelli (Trg 24 Maggio 22) v Krminu bo v soboto, 23. marca, ob 18. uri odprtje razstave Nella Taverne z naslovom »Mandala«; na ogled bo do 28. aprila od četrta do sobote 16.00-19.00, ob nedeljah 10.30-12.30, 16.00-19.00.

V KULTURNEM DOMU V GORICI je na ogled skupinska fotografska razstava »Ženski pogledi 2013«. Razstavljajo Katerina Pittoli (Števerjan), Loredana Prinčič (Gorica), Tamara Puc (Nova Gorica) in Slavica Radinja (Štamber); do 25. marca od ponedeljka do petka 10.00-13.00, 16.00-18.00 ter med kulturnimi prireditvami.

ŠTANDREŽ - V petek
Pirjevec o drugi vojni
in ideoloških ločitvah

»Bele« in »rdeče« najdemo v zamejstvu in v matici

V petek se na Goriško vrača tržaški zgodovinar Jože Pirjevec. Na svojem prvem predavanju iz niza o zgodovini Slovencev, ki poteka v organizaciji ZSKD, je v četrtek minulega tedna prikladal v Budalov dom v Štandrežu veliko ljudi, ki so pozorno prisluhnili njegovim izvajanjem na temo izbruha prve svetovne vojne, posledice katere zaznavamo tudi danes.

Ravno tako zanimiva bo tudi tema drugega Pirjevečevega predavanja. Tokrat bo govor o drugi svetovni vojni, ki je bila še bolj uničujoča in strašna kakor prva, saj so nasilne ideologije in izum novih uničujočih orožij poskrbeli, da pred vojno ni bil varen nihče v Evropi. Posebno pozornost bo predavatelj namenil našim krajem, ki so bili na udaru že veliko let pred vojno, pa tudi vojna jim ni prizanesla. Vojni dogodki z okupacijo, z nasiljem vseh vrst in z nastankom močnega odporiškega gibanja so tudi botrovali k razkolu v samem slovenskem narodu. Ločitev na dva tabora, na »bele« in na »rdeče«, je opazna še danes tako v zamejstvu kakor tudi v matični domovini. Ravno temu ločevanju bo posvečen večer z Jožetom Pirjevcem, ki se bo v petek, 22. marca, začel ob 20. uri v domu Andreja Budala v Štandrežu. (vip)

MANJŠINE - SSK
V Bruslju
goriški predstavnik

V prostorih Evropskega parlamenta v Bruslju bo danes delovno omizje na temo ogroženih jezikov in jezikovne raznolikosti v EU. Pobudnik je evropski poslanec François Alfonsi, ki je član EFA. Govorniki bodo institucionalni predstavniki in strokovnjaki na jezikovnem področju, k sodelovanju pa so povabili predstavnike članic Evropske svobodne zveze, ki bodo poročali o stanju v svojih državah. V ta namen je Alfonsi povabil tudi stranko Slovenske skupnosti, ki jo bo zastopal goriški pokrajinski tajnik Julijan Čavdek.

Namen omizja je soočenje med institucijami, ki so pristojne za področje manjšin in jezikovne raznolikosti, ter predstavniki Evropske svobodne zveze, zato da oblikujejo konkretne predloge za poročilo, ki bo šlo v obravnavo v pristojno komisijo in nato v Evropski parlament.

SPDG prireja v nedeljo, 24. marca, pohod Cerje-Trstelj. Hoje je tri ure in pol. Zbirališče pri gostilni Miljo pri Devetakih ob 8. uri. Izlet vodi Srečko Vizintin (335-5421420).

DRUŠTVO PROSTOVOLJNIH KRVO-DAJALCEV prireja dva enodnevna avtobusna izleta: 5. maja v Padovo, v sklopu kongresa krvodajalcev, ter 22. junija v Gardaland. Informacije in vpis v sedežu društva v Gabrijah ob ponedeljkih, od 17.00 do 18.00.

Obvestila

OBČINA SOVODNJE obvešča, da potekajo izredna vzdrževalna dela na naslednjih prometnicah v občini: Štraldalta (od križišča z Ul. 4. novembra do avtoodpada); Pot na roje (pri pilu); Prvomajska ulica (križišče z ul. Potok); Črnci (Vrh).

ZMAGOVITE SREČKE KARNIALOVE PUSTNE LOTERIJE: 7428 (križarjenje »Klasična Grčija in otoki« za dve osebi z ladjo Costa Magica), 0250 (19-palčni led televizijski sprejemnik), 3170 (mikro glasbeni stolp Hi-Fi), 1317 (večerja za dve osebi v znani domači gostilni), 8420 (digitalni fotoaparati), 2156 (naprava za kavo), 8331 (MP4 predvajalnik), 7101 (večfunkcijski tiskalnik Wi-Fi), 7779 (opekač kruha) in 5460 (košara z gastronomskimi dobrotami). Za prevzem nagrad, ki so bile izžrebane 21. februarja, se morajo lastniki zmagovitih srečk zglasti na gabskem sedežu društva v roku tridesetih dni od objave rezultata žrebanja; informacije po tel. 380-6335315.

OBČINA ŠTEVERJAN v sodelovanju s civilno zaščito, lovskima družinama iz Števerjana in Jazbin, društva F.B. Sedej in Briški grič ter osnovno šolo A. Gradnik organizira ekološki dan v soboto, 23. marca. Udeleženci se bodo zbrali ob 9. uri pred občinsko hišo.

ZADRUGA ROGOS vabi v rezervat ob otoku Cona pri izlivu Soče v soboto, 23. marca, ob 9.30 na čistilno akcijo v sklopu drugega ekološkega dneva; udeleženci naj imajo škornje, organizatorji bodo nudili vrečke, rokavice in kosilo ob zaključku; informacije po tel. 0481-784111, 333-4056800; več na www.riservanaturalegradina.com, www.giardinobotanicocarsiana.it, e-mail: inforogos@gmail.com.

SKGZ vabi v torek, 26. marca, ob 20. uri na sejo pokrajinskega sveta, ki bo potekala v Tumovi predavalnici goriškega KBcentra (Verdijev korzo 51, 3. nadstropje). Seja je razširjena tudi na člane pokrajinskega tajništva, Zbor članov posameznikov in uslužbence goriških ustanov.

BARVANJE PIRHOV: veselo popoldansko ustvarjanje bo v četrtek, 28. marca, od 15.30 do 18. ure v kultur-

nem domu na Bukovju v Števerjanu. Vsak udeleženec naj prinese s seboj 4 kuhana jajca; informacije po tel. 334-2294517.

»ZUMBA WITH SASA«: vsako sredo od 19. do 20. ure sprostilna plesna-fitness vadba za vse, ki pomaga k dobri volji in boljšemu počutju. Prva lekcija bo v sredo, 3. aprila, v kulturnem domu na Bukovju v Števerjanu. Zumbo prirejata KD Briški grič in KD Paglavce; informacije: tel. 334-2294517.

Prireditve

V KULTURNEM CENTRU MOSTOVNA v Solkanu bo ob 10-letnici delovanja danes, 20. marca, ob 22. uri koncert skupine Mare i zubari in DJ Bloop afterparty; več na www.mostovna.com.

V GORIŠKI KNJIŽNICI FRANCETA BEVKA na Trgu Edvarda Kardelja 4 v Novi Gorici bo v četrtek, 21. marca, ob 18. uri predstavitev pesniške zbirke Davida Bandlja »Odhod«. Pesniško zbirko bo predstavila in vodila pogovor z avtorjem pisateljica Anja Mugerli.

V KNJIGARNI UBIK na Korzu Verdi 119 v Gorici (tel. 0481-538090) bo v sklopu niza »Pagine di donne 2013« v četrtek, 21. marca, ob 18. uri Lisa Corva predstavila svojo knjigo »Ultimamente mi sveglia felice« in Widad Tamimi bo govorila o svoji knjigi »Il caffè delle donne«.

V KULTURNEM DOMU V GORICI bo v sklopu niza »Srečanja z avtorji 2013« v četrtek, 21. marca, ob 18. uri Marko Sosič predstavil svoj roman »Ki od daleč prihaja« v mojo bližino«.

ASKD KREMENJAK vabi na predstavitev knjige »Filmsko ustvarjanje Aljoše Žerjale. Od 8mm do digitalne kamere« v petek, 22. marca, ob 20.30. Predstavitev bo potekala v večnamenskem centru v Jamljah, Prvomajska ulica 20. Knjigo bo predstavil avtor, Aljoša Žerjal iz Škedenja.

EVROPEISTIČNA AKADEMIJA FJK prireja v petek, 22. marca, ob 18. uri v konferenčni dvorani Fundacije palače Coronini Cronberg na Drevoredu 20. septembra 14 v Gorici predstavitev publikacije kapetana italijanske vojske Giuseppeja Amata z naslovom »L'eco dei miei passi a Kabul. SKUPNOST DRUŽIN SONČNICA vabi na »Predavanja 2013« v domu Franca Močnika v Svetoivanski ul. 9 v Gorici ob 20. uri: v petek, 22. marca, raziskovalec, pisatelj, publicist in naravovarstvenik Anton Komat z naslovom »Hormonski motilci, največje tveganje človeške vrste«.

OBČINSKA KNJIŽNICA SOVODNJE pod pokroviteljstvom Fundacije Goriške hranilnice vabi na predstavitev knjige Branka Marušiča »Sosed o sosedu« v občinski knjižnici v Sovodnjah v torek, 16. aprila, ob 18. uri.

Pogrebi

DANES V GORICI: 9.30, Luigia Cenci vd. Bergamini iz splošne bolnišnice v cerkev Sv. Ane in na glavno pokopališče; 10.30, Anacleto Gonella (iz Vidma) v cerkvi na Rojcah in na pokopališču.

DANES V KRMINU: 15.00, Angela De Marchi - sestra Martina v kapeli samostana Rosa Mistica in na pokopališču.

DANES V RONKAH: 9.55, Claudio Libertini s pokopališča v cerkev Sv. Lovrenca, sledila bo upepelitev; 11.00, Michele Ceschia iz hiše za starejše občane v cerkev Sv. Lovrenca, sledila bo upepelitev.

DANES V TRZČU: 12.00, Emilio Puntin iz bolnišnice, sledila bo upepelitev; 12.15, Mauro Marchesi iz bolnišnice v cerkev Devica Marcelliane, sledila bo upepelitev.

DANES V ŠKOCJANU: 11.00, Pietro Patriarca (iz tržiške bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču v Trzču.

DANES V PIERISU: 11.00, Mario Visintin (iz tržiške bolnišnice) v cerkvi, sledila bo upepelitev.

O NAŠEM TRENUTKU

Politični labirint in Frančiškova pot

ACE MERMOLJA

Ob torkih preberem na športni strani Primorskega dnevnika intervju Veliki 360 stopinj. Med vprašanji je tudi eno »o politiki. Odgovori so običajno standardni: »Me ne zanima«, »Same čakole«, »Skrbim za svoje zadeve« itd. Skratka, mlajši ljudje, ne glede na to, če so športniki ali ne, izražajo oddaljenost od politike. Prihaja mi na misel prispodoba o televizijski nadaljevalki, kjer se skozi tedne, mesece in leta vrstijo eni in isti obrazi v borbi za oblast, za denar in še za kako pikantno zadevo. Podoben je občutek vprašanih, ko izražajo nezanimanje.

V medijskih vrtljakih, dodajmo dnevene škandale, se politika resnično zazdi sga elite, ki si izmika stolčke, spleta intrige in nasprotniku koplje jame. Vse to plačujemo državljani, ki naj bi z vsem tem ne imeli nikakršnega opravka. Sodim pa med tiste, ki z dovolj veliko natančnostjo vedo, da politika ni le fikcija. Poglejmo npr. na stvari s »terena«. Na stotine oziroma tisoče županov, odbornikov in svetnikov skrbi npr. za stvari in potrebe, ki so občanom blizu. V manjših občinah so to lahko skrb za urbanistične načrte, za izdajo gradbenih dovoljenj, skrb za luknjo na cesti, za smeti, za telovadnico ali nogometno igrišče, če smo že pri športu.

Vse to je politika, ki predpostavlja odgovornost in izbire, saj ni denarja za vse in ni vsaka izbira optimalna. Nekateri upravljajo bolje, drugi slabše, vendar je v upravljanju politika, ki v najštevilnejših primerih ne prinaša kakih posebnih beneficijev in privilegijev. Težko bi kdo rekel, da ga ne zanima, če je pred njegovo hišo cesta asfaltirana, razsvetljena in če so napeljali greznični odtok. Tudi to je politika, ki pa je televizije ne kažejo in ne zaseda prvih strani vsedravnih časopisov.

Politika ni le to, kar vidimo iz Rima ali iz kakega velemesta, kot sta Rim in Mi-

lan. Politika je tudi to, kar se dogaja v Sovodnjah in v Dolini. Pa tudi v Rimu ni nujno, da so v palačah le okostnjaki in zombiji. Po zadnjih vsedravnih volitvah je prišla tako v poslansko zbornico kot v senat množica novih ljudi, ki niso vpleteni v škandale, ki nimajo skritih interesov in ki jih žene volja po obnovi politike in države. Seveda ostajajo tudi stara jedra, stari interesi in stari principi, vendar je veter preнове močnejši od ohranjanja stvari, kot so bile do danes. Vprašanje je, če se bo možnost po prenovi uresničila ali pa jo bodo tesne strankarske ograje in volilne računic ubile. Te pa so res stare.

Piero Grasso v vlogi predsednika senata in Laura Boldrini kot predsednica poslanske zbornice sta častitljivi imeni, osebi ki ne prihajata iz aren televizijskih šovov, ampak iz ostrih okolij. Grasso ni Schifani, ki je bil njegov tekmeč za senat, ni Berlusconi je zvesti služabnik. Ne smemo pozabiti: Berlusconi je in bo ostal, čeprav je neko obdobje minilo. Berlusconi je, ker v Italiji stara in trdna desnica ni mrtva, nasprotno, ohranja veliko moči in sredstev za vzpore.

Grasso in Laura Boldrini pa sta dodaten dokaz, da je v Demokrski stranki in v Bersanijevi koaliciji veter prenovne močnejši od odporov, ki verjetno obstajajo. Bersani ne taktizira. Z Berlusconijem se ne more povezati, ker bi se DS zlomila. Nujno išče konsenz ob točkah, ki spreminjajo gospodarsko, socialno in institucionalno shemo države. Predlogi, ki jih ponuja v razmislek, niso blef. Stare politične alkimije so trenutno mrtva stvar. Čas za nekatere globlje spremembe je dozorel. Vprašanje je, če bodo Grillo, Casaleggio ter izvoljeni predstavniki gibanja 5 zvezd omogočili Bersanijevo vladno in jo pogojevali na poti spreminjanja, tako v Italiji kot v Evropi, ali pa so cilj vodilnih

mož gibanja ponovne volitve z morebitno zmago in vlado 5 zvezd. Scenarij je tvegan tudi za Grilla, saj je možno, da bi ga po nekaj mesecev praznih besed del volivcev zapustil. Po internetu se vedno več Grillovih volivcev oglašja v prid vlade, ki naj bi uresničila nekatere osnovne preobrate. Pustiti Italijane po velikem spektaklu praznih ust, se mi ne zdi najboljša zamisel. Skratka, tudi za Grilla naj bi veljal razmislek, da se ni pametno oklepiti sondaž in da današnja zmaga ni nujno jutrišnje zmagoslavje. Kaj pa!

Danes bo Napolitano pričel s posvetovanji. Neka nova tehnična vlada, ki bi imela kot cilj volitve, bi dokazala, da se v Italiji resnično vse spreminja z namenom, da ostane vse, kot je bilo prej.

Svojo novo pot je med tem pričel jezuit Jorge Mario Bergoglio ali papež Frančišek. Za njegovo delo vlada ogromno pričakovanje, saj sledi njegovo posvečenje edinstvenemu odstopu Ratzingerja, ki je ostal v vatikanski državi in ni odšel v kako izgnanstvo kot Celestin. Nekatere novosti je Frančišek že nakazal, vendar bi napočno mislili, če bi pričakovali nenadno revolucijo. Meni je učen, veren in o cerkvenih stvareh podučen gospod nekoč rekel: »Ni naloga papeža, da opravlja kaka revolucionarna dejanja. Njegova naloga je, da v sodobnosti vodi cerkev po brazdi, ki jo je zaoral Kristus.« Massimo Cacciari je izrazil modro oceno, da se cerkev, ko je v krizi, vrača h koreninam. To pomeni k veri in k pomenu vere. Ratzinger je ob ključku svojega poslanstva opozoril, da dejanja izven vere spajo obraz cerkve. Frančišek je po izvolitvi in po preprostem pozdravu pozval množico k molitvi. Za cerkev je možen pogled v naprej, če se utemelji pri začetku. Za politiko je tak pogled možen, če se vrne k ljudem, predvsem k tistim, ki pravijo, da jih politika ne zanima.

JEZIK NA OBROBJU

Prejšnji teden sem ostala dolžna še nekaj pripomb k slabo napisanim stavkom o alžirskem priseljencu v centru CIE. Poročevalec je zapisal: »Policisti so ga pospremili v goriško splošno bolnišnico, kjer naj bi ga podvrgli zdravniškemu preverjanju, v kolikor je požrl prenosni vžigalnik. Medtem, ko je zdravnik na njem opravljal pregled, je naenkrat odtrgal s sebe napravo za infuzijo in se pognal v dir po hodniku urgence.«

Oglejmo si posamezne izraze, ob katerih se mi je zdelo potrebno ustaviti. **V italijanščini bi bil glagol accompagnare primeren, medtem ko moram v slovenščini reči, da so ga odpeljali v bolnišnico.**

Podvreči pomeni koga podrediti ali si koga ali kaj podrediti; v publicističnem jeziku najdemo zapisano, da se je kdo podvrgel operaciji ali preiskavi, **ustrezno bi bilo: operirali ali preiskali so ga. Lahko pa je kdo podvržen pljučnici ali kapi, kar pomeni, da večkrat oboli za pljučnico in da je nevarnost, da ga zadene kap.**

Preverjati pomeni ugotavljati pravilnost, resničnost ali točnost česa npr. podatkov, prepisa, znanje učencev z izpraševanjem, pa tudi natančno pregledati npr. dokumente, potne liste. Alžirec pa tega ni potreboval.

Veznik v kolikor ima v SP krogec, kar pomeni, da raba ni ustrezna, da je izraz nepravilen. Srečujemo ga v publicistiki v pogojnih odvisnih stavkih namesto podred. veznika če.

Še nikdar nisem slišala, da bi slovenski zdravnik na kom opravljal pregled, **navadno rečemo, da zdravnik pacienta pregleduje, že večkrat pa sem brala, da je jezdec pognal konja v dir; ljudje pa navadno tečemo ali stečemo po hodniku.**

Slovar tujk nam pojasni, da je urgenca v slovenščini opomin, nujna prošnja ali zahteva in veja medicine za nudenje nujne pomoči. Šlenc navaja poleg tega še nujna zdravniška

pomoč: SP pa, da je urgenca žargonski izraz za oddelek za nujno zdravstveno pomoč.

Če zdaj ob upoštevanju vseh navedenih pojasnil in razlag napišemo zgoraj citirane stavke **v ustrezni slovenščini, bi bilo v poročilu zapisano takole: »Policisti so ga odpeljali v goriško splošno bolnišnico, kjer naj bi ga zdravnik natančno pregledal zaradi suma, da je požrl vžigalnik.**

Med zdravniškim pregledom je naenkrat strgal s sebe infuzijsko iglo s cevko in stekel po hodniku oddelka za nujno zdravstveno pomoč.«

Na koncu se ustavimo še za hip ob manj spornem stavku: Sindikalist A. O. »spričo novega protesta poudarja, da morajo na kvesturi imenovati enega funkcionarja, ki naj bi se ukvarjal izključno z upravljanjem centra za priseljence CIE.«

Nepravi predlog spričo ima v slovenščini oznako publicistično; knjižna sopomenka je zaradi. Šlenc ju prevaja različno (a causa samo zaradi), Pleteršnik pa enako (nem. wegen). **Pri nas v splošni rabi prevladuje spričo, v osrednji Sloveniji pa zaradi.** Ker mislim, da sindikalist ne more ukazovati kvesturi, bi moral poročevalec zapisati, **da bi morali na kvesturi imenovati funkcionarja s posebnimi pooblastili za upravljanje centra CIE.**

Kar dva tedna sem posvetila enemu samemu kratkemu poročilu. K sreči so taki članki izjema, ki se ne bi smela pretihotapiti na časopisne strani.

Lelja Rehar Sancin

AVSTRIJA - V redakciji Elisabeth Arlt in Susanne Weitlaner

Spet izšel zbornik slovenske manjšine na Štajerskem Signal

Pri Kulturnem društvu sedmi člen za Slovence na avstrijskem Štajerskem je znova izšel letni zbornik Signal 2012/2013. Redaktorici sta poslovodkinja društva Elisabeth Arlt in predsednica Susanne Weitlaner. Zbornik je obsežen, saj obsega blizu 270 strani. Tudi tokrat je dosledno dvojezičen, besedila so namreč v dobrososedskem duhu objavljena v nemščini in slovenščini.

Zbornik se prične z zapisom o razstavi o štajerskih Slovencih z naslovom Gledat kaj delajo. Lani pletli so jo v sklopu Maribora kot evropske prestolnice kulture postavili v mestni Veliki kavarni. Razstava, ki je nadgradnja stalne razstave v Pavlovi hiši, je izčrpno prikazala zgodovino te precej asimilirane slovenske narodne skupnosti v Avstriji in njenjo nekako znova obnovljeno sedanost. Razstava je bila je zelo uspešna, čeprav je sledila medijsko veliko bolj razvpiti razstavi Nemci in Maribor. Avtorica razstave in teksta v Signalu je Elisabeth Arlt.

Sveži zbornik se tudi tokrat ukvarja s poukom materinščine za pripadnike ali potomce narodnih skupnosti v Avstriji. Na avstrijskem Štajerskem spričo močne asimilacije

zaradi zgodovinskih in političnih razlogov pouk slovenščine po večini poteka po ovinku kot učenje jezika sosedov. O maturi iz slovenščine na avstrijski gimnaziji piše Norma Bale, o dvajsetletnici sodelovanja med šolama iz Šentilja in Arnfelsa/Arveža čez mejo piše Jelka Weldt, o pouku slovenščine v Gradcu na novi srednji šoli St. Andrä pa Tatjana Vučajnk. Dieter W. Halwachs je prispeval članek o pouku romšine v Avstriji. Škofa Antona Martina Slomška skozi njegovo nenehno prizadevanje za omiko in izobrazbo predstavi Josef Till.

Andreas Stangl nam odgrne tančice pozabe nad seizmologom, izumiteljem, naravovarstvenikom in domnevno politično žrtvijo dogodkov ob razpadu Avstro-Ogrske monarhije Albinom Belarjem, ki ga imenuje celo za modernega Leonarda da Vincija iz Slovenije. Heinz Trenczak je prispeval podoben zapis o prav tako malo pozabljenemu uredniku in kasneje hollywoodskemu scenaristu (The Hilter Gang) ter igralcu Kurtu Neumannu, ki je ljudsko šolo obiskoval v Mariboru. Neumann, ki sicer ni bil nikoli tako slaven kot njegov soimenjak, ki je režiral filme o Tarzanu, je ob anšlusu

zaradi svojega angažmaja v ljudski fronti zoper fašizem moral z Dunaja pobegniti v ZDA. Sledi zapis o nepoznanem sosedstvu med Gradcem in Mariborom, ki ga je avtor Boris Jaušovec razdelal na rivalstvu pesnikov, nobelovca Tagoreja, ki ima kip v Mariboru, in Roseggerja, ki mu kandidatura za Nobelovo nagrado za literaturo prav zavoljo »slovanske podpore« Indijcu ni uspela. Krasi pa Roseggerjev kip graški park. Mike Markart obuja spomine na otroštvo ob meji v avstrijski Radgoni. O Slovencih v Argentini in Avstraliji sta potopise pripisala Dejan Valentinič in Marjan Šrampf. Dušan Ščap je dodal še zgodovinsko študijo o urbarju gosposčine Freudenau iz Črncev okrog leta 1641. Zbornik se zaključuje z izbranimi fotografijami z lanskega prireditve v Pavlovi hiši.

Izid Signala so podprli Urad zveznega kanclerja Avstrije, oddelek za subvencioniranje etničnih manjšin, Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu in Štajerski deželni urad za kulturo. Veliko prevajalsko delo pa so opravili: Eva Balič, Barbara Predin, Sebastian Walcher in Susanne Weitlaner. (B.J.)

PISMA UREDNIŠTVU

Zaprtje Odseka za zgodovino pri NŠK

Tako. Naposled je Odsek za zgodovino pri Narodni in študijski knjižnici povsem zaprl svoja vrata. Tokrat ne zaradi tega, ker je morala osebe v dopolnilno blagajno. Sedaj prostori niso varni. Kot prostori šole v Špetru, sem najprej pomislila.

Sem stara obiskovalka OZE. Obiskovala sem ga že kot srednješolka, ko nas je stari Drago Pahor, Samov in Milošev oče, vpeljeval v gradivo, nam govoril o Kalistrih, o Marici Nadlišek, o Tigru, o partizanskih šolah, in nam razlagal, kako je gradivo urejeno in shranjeno. Naneslo je, da je vprašal, ali poznamo osebo, ki bi znala tipkati, in tako se je zgodilo, da sem, najstnica, svoji mami našla službo. A na Odsek me je kasneje vodila predvsem službena pot učitelja zgodovine.

V teh mesecih pripravljam gradivo za šolske didaktične mape in digitalne predstavitev PPT, saj sem s tem namenom dobila štipendijo, ki jo po Osimskih sporazumih namenijo šolnikom. Tako sem v teh tednih na Odseku srečala, kljub velikim omejitvam v njegovem delovanju, ki jih je uvedla uprava, še druge obiskovalce. Eni so pregledovali gradivo o prvi svetovni vojni, drugi o šoli, o Albinu Bubniču in njegovem arhivu, Magajnovne slike, idr. Eni so prišli z onstran meje, včasih je bilo tudi veliko italijanskih obiskovalcev.

A, kaj - nekateri pravite, da je tega gledanja v zgodovino že preveč? Pravite, da imamo vendar danes sve-

točni splet - brez skrbi, to tudi v šoli že dolgo uporabljamo: cobiss, dlib, units/sebina, sistory, rutars, liberliber, europeana, newspapersarchive, ... Pa bi bilo lepo, ko bi tudi del gradiva z Odseka in iz Knjižnice dali na splet. Saj bi imeli kaj ponuditi!

Živimo v najbogatejšem delu sveta, pa nam spet in spet pravijo, da ni denarja. To pravijo študentom iz revnejših družin in mladim brezposelnim, revnejšim upokojevcem in bolnim. To pravijo tudi javnim šolam in mnogim kulturnim ustanovam, ki že itak delujemo s skromnimi sredstvi in, vsaj pri nas, tudi v skromnih prostorih (če jih primerjamo s katerimi drugimi, seveda). Morda pa bo zavel nov veter. Bomo znali v tok s časom? Kaj pa, če takrat ne bomo več imeli s čim?

A bodimo pozitivni in še bolj skromni. Bi se dalo urediti, da škatle z gradivom iz Odseka za zgodovino, ki ga kdo od nas prav sedaj potrebuje, dobimo na vpogled kako drugače? Upam, da se bo to dalo - v pričakovanju trajne rešitve, ki bo končno ovrednotila to ustanovo in ji dala pomen, ki ji gre.

Marta Ivašič

Prej do novice na naši spletni strani

www.primorski.eu

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM Na kanalu 103

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.30 Deželni TV dnevnik, sledi Čezmejna TV - Dnevnik SLO 1

Rai Uno

6.10 Aktualno: UnoMattina Caffè **6.30** Dnevnik in vreme **6.50** Aktualno: UnoMattina **7.00** 8.00, 9.00, 11.00 Dnevnik **12.00** Igra: La prova del cuoco (v. A. Clerici) **13.30** Dnevnik in gospodarstvo **14.10** Verdetto finale **15.15** Aktualno: La vita in diretta **17.00** Dnevnik **18.50** Kviz: L'eredità (v. C. Conti) **20.00** Dnevnik **20.30** Igra: Affari Tuoi (v. M. Giusti) **21.10** Nad.: Che Dio ci aiuti 2 **23.25** Dnevnik – Kratke vesti **23.30** Aktualno: Porta a porta

Rai Due

6.50 Risanke **8.15** Nan.: Sabrina, vita da strega **8.35** Nan.: Le sorelle McLeod **10.00** Dnevnik: Tg2 Insieme **11.00** Variete: I fatti vostri **13.00** Dnevnik in rubrike **14.00** Detto fatto **16.05** Nad.: Tutti pazzi per amore **17.00** Nad.: Army Wives **17.45** Dnevnik in športne vesti **18.45** Nan.: Cold Case **19.35** Nan.: Squadra Speciale Cobra 11 **20.30** 23.25 Dnevnik **21.05** Roberto Benigni in Tutto Dante – Il 14esimo dell'Inferno **22.35** Nan.: A gifted man

23.40 Film: Little Big Soldier (akc., '10)

Rai Tre

6.00 Aktualno: News Rassegna stampa **6.30** Il caffè **7.00** Tgr Buongiorno Italia **7.30** Tgr Buongiorno Regione **8.00** Aktualno: Agorà **10.10** Dok.: La Storia siamo noi **11.00** Codice a barre **11.30** Buongiorno Elisir **12.00** Dnevnik **12.45** Aktualno: Le storie – Diario italiano **13.10** Nad.: Lena, amore della mia vita **14.00** Deželni dnevnik in Dnevnik **15.10** Nad.: La casa nella prateria **16.00** Rubrika: Cose dell'altro Geo **17.40** Dok.: Geo & Geo **19.00** Dnevnik, Deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Variete: Blob **20.10** Per ridere insieme con Stanlio e Ollio **20.35** Nan.: Un posto al sole **21.05** Chi l'ha visto? **23.15** Glob Porcellum

Rete 4

6.20 Rubrika: Media Shopping **6.50** Nan.: T. J. Hooker **7.45** Nan.: Miami Vice **8.40** Nan.: Hunter **9.50** Nan.: Carabinieri **10.50** Aktualno: Ricette di famiglia **11.30** Dnevnik **12.00** Nan.: Un detective in corsia **12.55** Nan.: La signora in giallo **14.00** Dnevnik

NAŠA SLIKOVNA KRIŽANKA

REŠITEV (17. marca 2013)

Vodoravno: Prosečan, ekonom, rakavina, Latina, Edalini, tisočak, sirota, erot, ena, T. R., nanometer, I. D., akti, Lev, ladja, Ivan, Ita Rina, iam, tra, akna, Isonzo, parere, Ulan Bator, Arsa, anilin, gos, Uri, Bor, R. B., matineja, Nala, tesarba, in, A. K., Anton Aškerc, tik, raznolikost, iritacija, ska, oranta, din, Rečan; **na sliki:** Ivan Trinko.

ŠPORTNA SLIKOVNA KRIŽANKA

REŠITEV (19. marca 2013)

Vodoravno: Katar, ica, Asola, ral, Strasberg, ten, UNRA, Faraglia, Davidov, trk, kler, SOS, Mair, rajnik, travma, Stael, moziček, Tantalos, NASA, A. K., inlet, erar; **na sliki:** Dejan Faraglia.

14.45 Lo sportello di forum **15.30** Nan.: Hamburg Distretto 21 **16.35** Nan.: My Life **17.00** Film: La maschera di fango (western, '52) **18.55** Dnevnik in vremenska napoved **19.35** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Nan.: Walker Texas Ranger **21.10** Film: Mission – Impossible 3 (akc., ZDA, '06, i. T. Cruise) **23.55** I bellissimi di R4

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar **8.40** La telefonata di Bel-pietro **8.50** Aktualno: Mattino Cinque **11.00** Aktualno: Forum (v. R. Dalla Chiesa) **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nan.: Centovetrine **14.45** Show: Uomini e donne (v. M. De Filippi) **16.15** Resn. show: Amici **16.55** Aktualno: Pomeriggio Cinque **18.50** Igra: Money Drop **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Striscia la notizia – La voce dell'insolvenza (v. E. Iacchetti, E. Greggio) **21.10** Film: Hereafter (dram., ZDA, '10, i. M. Damon) **23.35** Film: Match Point (dram., '05, i. S. Johansson)

Italia 1

6.40 Risanke **8.45** Nan.: Una mamma per amica **10.35** Nan.: E.R. - Medici in prima linea **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **13.40** Simpsonovi **14.35** What's my destiny Dragon Ball **15.00** Risanka: Lupin **15.50** Nan.: Chuck **17.40** Nan.: La vita secondo Jim **18.10** Nan.: Life Bites **18.30** Dnevnik **19.20** Nan.: CSI – New York **21.10** Mistero **0.15** Nad.: The Vampire Diaries

La 7

7.00 7.50 Omnibus **7.30** Dnevnik **9.50** Coffee Break **11.00** L'aria che tira **12.30** 18.50 Rubrika: I menù di Benedetta **13.30** Dnevnik **14.05** Kronika **14.40** Nad.: Le strade di San Francisco **15.30** Nad.: Jane Doe **17.10** Nan.: Il Commissario Cordier **20.00** Dnevnik **20.30** Otto e mezzo **21.10** Talk show: Le invasioni barbariche **0.15** Omnibus note

Tele 4

7.00 Deželni dnevnik **7.30** 12.45 Italia Economia e Prometeo **7.40** Dok.: Italia da scoprire **8.05** Dok.: Il portolano **8.30** Deželni dnevnik **13.00** Rubrika: Le ricette di Giorgio **13.20** Dnevnik **13.45** 21.00 Rubrika: Qui studio a voi stadio **17.00** 19.30, 20.30 Dnevnik **17.30** 23.30 Trieste in diretta **20.00** Happy Hour **23.02** Nočni deželni dnevnik in vremenska napoved

Slovenija 1

7.00 Dobro jutro **10.10** Nan.: Ribič Pepe **10.30** Odd.: Zlatko Zakladko **10.50** Dok. odd.: Slovenski vodni krog **11.15** Impro Tv **12.00** Dok. film: Jaz sem Janez Janša **13.00** Poročila, športne vesti in vremenska napoved **13.30** Tednik (pon.) **14.25** Globus (pon.) **15.00** 17.00 Poročila **15.10** Mostovi – Hidak **15.50** 18.40 Risanke **15.55** Kviz: Male sive celice **16.45** Dobra ura **18.00** Infodrom **18.55** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.30** Slovenska kronika **20.05** Film tedna: Ženska z zlomljenim nosom (Srbija, '10) **22.00** Odmevi, sledijo poročila, šport in vremenska napoved **23.05** Dvanajst

Slovenija 2

7.00 Otroški program: OP! **8.00** Otroški infokanal **8.50** Infodrom **9.55** Dobra ura **11.15** Dobro jutro **13.55** Igralci brez maske **14.30** Igralci tudi pojejo **14.45** Dok. serija: To bo moj poklic **15.20** Evropski magazin **15.40** Nordijsko smučanje - svetovni pokal: smučarski teki, sprint (M in Ž), prenos **17.35** Mostovi – Hidak **18.05** O živilih in ljudeh **18.35** Na vrtu **19.00** Točka **19.50** Žrebanje Lota **20.00** Pred Planico 2013, oddaja pred finalom svetovnega pokala v smučarskih skokih **20.45** Umetnostno drsanje - svetovno prvenstvo: revija,

posnetek iz Londona **22.05** Odd.: Bleščica **22.40** Film: Ragtime

Slovenija 3

6.35 Primorska kronika **7.35** Aktualno **8.00** Poročila **8.10** Žarišče **8.25** Beseda volilcev **8.30** 9.30 Poročila **8.55** 9.40, 11.10 Kronika **9.00** Sporočamo **12.00** 31. izredna seja Državnega zbora, prenos **21.30** Žarišče **21.45** 23.20 Kronika **21.55** Sporočamo **23.00** Aktualno **23.25** Odmevi

Koper

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv - deželne vesti **14.20** Euronews **14.30** „Meridiani“ **15.30** Dok.: ZDA **16.00** Biker Explorer **16.30** Eno življenje, ena zgodba **17.20** Vsdanes – vzgoja in izobraževanje **18.00** Na obisku **18.35** Vremenska napoved **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.00 Vsdanes - Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Dok. odd.: Catanzaro **20.00** Alpe Jadran **20.30** Dok. odd.: City folk **21.00** Folkfest **22.15** Potopisi **22.45** Artevisione **23.15** Effe's Inferno

Tv Primorka

8.35 10.00, 17.00 Tv prodajno okno **8.45** Pravljica **9.00** 18.30 Naš čas **10.30** 13.00 Videostrani **12.00** Vedeževanje s Cvetko **17.30** Mozaik za gluhe in naglušne **19.30** 21.30 Dnevnik in vremenske napovedi, Kultura... **20.00** Znanstveni večer **21.00** Kakovost. Inovativnost. Prihodnost. **22.00** Glasbeni večer, Dnevnik, Tv prodajno okno in Videostrani

POP Pop TV

6.05 Risanke **7.30** Nad.: Biser **9.00** 10.10, 11.35 Tv prodaja **9.15** 17.50 Serija: Larina izbira **10.40** 16.40 Nad.: Kot ukaže srce **12.05** Nabn.: Kaos **13.00** 24 ur ob njih **14.00** Nan.: Naša mala klinika **15.00** Nad.: Vzgoja za začetnike **15.40** Nan.: Srčna strast **17.00** 24UR popoldne **18.55** 24UR - vreme **19.00** 24UR - novice **20.00** Film: Klient (dram., ZDA, '94, i. S. Sarandon) **22.00** 24UR zvečer **22.50** Nan.: Težki zločini **23.45** Nan.: Zdravnikova vest

Kanal A

6.50 Risane serije **8.30** 13.45 Nan.: Frasier **8.55** 14.15 Nan.: Dokler naju smrt ne loči **9.20** Nan.: Igrače za velike **9.55** 17.05 Nan.: Alarm za Kobro 11 **10.55** Astro TV **12.25** Tv prodaja **12.55** 18.55 Nan.: Številke **14.45** Film: Smrtonosni valovi **16.30** Nan.: Igrače za velike **18.00** 19.45 Svet **20.00** Film: Nepozabni vikend **21.30** Film: Na begu pred mafijo **23.45** Film: Magična reka

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.25 Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 V novi dan; 10.00 Poročila; 10.10 V novi dan; 11.00 Studio D; 11.15 Bruno Križman – Mednarodni utrinki; 12.00 Pregled dogodkov – Slobodan Valentinčič; 12.30 Moja, tvoja, naša knjižnica; 13.20 Iz domače zakladnice; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Iz zivi časa; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.30 Odprta knjiga: Jasna Jurčič: Pasji dnevi - 9. nad.; 18.00 Glasbeni magazin; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
5.00 Jutro na RK; 5.50 Radijska kronika; 7.00 Jutranjik; 8.00 Pregled tiska; 8.10 Pogovor s sinoptikom; 8.45 Radijska kronika; 9.00 Dopolan in pol; 9.10 Pregled prireditev; 9.30 Poročila; 10.00 Živalski blues; 10.30 Poročila; 11.00 Pesem in pol; 11.30 Poročila; 12.30 Popoldnevnik; 13.30 Na rešet; 14.00 Aktualno; 14.30 Poročila; 15.30 DIO; 16.20 Prireditve danes; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 19.00 Dnevnik; 20.00 Odprto za srečanja; 21.00 Koncertna prizorišča; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Indie ni Indija.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)
6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.00, 12.28, 13.30, 14.30, 15.28, 16.30,

IRIS Sreda, 20. marca
Iris, ob 21.05

Flags of our fathers

ZDA 2006

Režija: Clint Eastwood

Igrajo: Ryan Philippe, Jesse Bradford, Adam Beach in Barry Pepper

Leto 1945, nepozabni trenutek v vojni na Tihem oceanu. Trenutek, ko šest ameriških vojakov dviga zastavo na gori Suribachi. Dvig ujame Fotograf Joe. Podoba v domovini postane nov simbol upanja.

Trije vojaki takoj nato umrejo, Ira Hayes, René Gagnon e Jhon Doc Bradley pa postanejo pravi heroji.

Ljudje v domovini spet verjamejo v junake.

Matere spet čakajo, da se sinovi vrnejo domov živi in zdravi.

Da bi povzročile še večje navdušenje, vojaške oblasti pošljejo tri preživele vojake, nazaj v ZDA, kjer še naprej služijo državi – ne na bojišču, ampak med množico oboževalcev. Njihova nova naloga je zdaj zbiranje sredstev za nadaljevanje vojne. Ti trije možje igrajo vlogo junakov do potankosti – vozijo se po državi, stiskajo roke, toda vedo, da so resnični junaki umrli na otoku, kar jih seveda spravlja v zadrego. Eastwood v filmu hoče razkriti resnico. Pripovedovalec je James Bradley, sin Doca (enega treh preživelih), ki je tudi napisal knjigo, po kateri je posnet film.

VREDNO OGLEDA

Primorski dnevnik

Lastnik:

Zadruga Primorski dnevnik d.o.o. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
fax 040 7786381

Tisk:

EDIGRAF srl, Trst
Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ
Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, faks 040 7786339
email: trst@primorski.eu
Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 356320, faks 0481 356329
email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,
tel. 0432 731190, faks 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,
fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>
Naročniško - prodajna služba
Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, faks 040 7786339
Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena: 1,20 €
Celoletna naročnina za leto 2013 220,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €
Letna naročnina za Slovenijo za leto 2013
220,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo,
Partizanska 75, Sežana,
tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v
Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.
www.tmedia.it
GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI

advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Faks +39.0481.32844
Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob praznikih povisek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI

oglasit@tmedia.it
Brezplačna tel.št. 800912775
Faks +39.0481.32844
Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 € na besedo; nekomercialni oglasi po formatu, osmrtnice, sozljaj, čestitke in zahvale na besedo, DVD - IVA 21%

Registriran na sodišču v Trstu
št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen v Evropsko zvezo manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvu, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

Milano-Sanremo 2013, lonjerska Trofeja ZŠSDI 2006: dirki, ki ju ne bomo pozabili

Kolesarska dirka Milano-Sanremo 17. marca 2013 (na sliki AN-SA levo) in 30. Trofeja ZŠSDI 5. marca 2006 (foto KROMA). Dirki bosta ostali zapisani z »belimi« črkami, saj ju je zaznamoval snežni metež. V Sanremu je slavil zmago Nemec Ciolek, v Lonjerju pa je po pravi odiseji nad ciljno črto dvignil prvi roke Marco Bandiera. Od 173 kolesarjev je na cilj prišlo le 23.

NOGOMET - Selektor Slovenije Srečko Katanec po treningu v Kopru

»Nismo odpisani«

Za skrčenimi nogami, belimi nogavicami in rožnato Gazzetto se je na prednjih mestih avtobusa z registrsko tablico Slovenj Gradec v parkirišču na koprski Bonifiki skrival ... Srečko Katanec. Na koprskem zvoniku je ura odbila poldne. Slovenska izbrana vrsta je pravkar končala trening, ki sodi v sklop priprav na petkovo kvalifikacijsko tekmo proti Islandiji (ob 18.00 v ljubljanskih Stožicah).

Selektor slovenske reprezentance je še vedno navezan na Italijo, kjer je v Genovi pri Sampdoriji preživel kar nekaj let. »Vedel sem, da imajo na Obali Gazzetto, ki jo vsakikoli rade volje prelistam. Italijanska Serie A je še vedno prvenstvo, ki ima svoj čar,« pravi Katanec, ki ni bil najboljši volje. Na treningu se je namreč poškodoval Valter Birsa. »Biki je bil v dobri formi. Nanj sem resno računal. Zdaj pa bo treba počakati in videti, kako huda je ta poškodba. Vsekakor sem z našimi 'Italijani' (nogometaši, ki igrajo v Italiji op. av.) zadovoljen, saj igrajo redno in imajo dobre minute. Tudi Krhin.«

V medijih v Sloveniji ste izjavili, da v petek ne boste igrali proti ribičem.

Islandci so vedno boljši nogometaši. Lahko presenetijo vsakogar, saj igrajo, kot druge skandinavske reprezentance, zelo disciplinirano. Boj ne daj, da bi jih podcenjevali.

Uvrstitev na SP 2014 v Brazilijo pa bo pravi čudež.

Nismo še izgubili upanja, čeprav vemo, da bo naloga vse prej kot lahka. Za začetek bo treba najprej premagati Islandijo, drugače bo vseh upanj konec. Ne smemo pozabiti, da imajo Islandci tri točke več na lestvici od nas.

Ali je bila odločitev, da postane te znova selektor, težka?

Veliko sem razmišljal. Čut odgovornosti in nove ambicije pa so me dokončno prepričali.

Ali so bila mogoče pričakovanja pred začetkom kvalifikacij prevelika?

Po drugi uvrstitvi na SP so se ambicije nogometne Slovenije znova povečale. Ampak, pustimo se presenetiti.

Jan Grgič

Šempetrski
krilni igralec
Valter Birsa
(na posnetku v
dresu Torina) se je
včeraj poškodoval.
Na sliki zgoraj
slovenski selektor
Srečko Katanec

ANSA

NA KOPRSKI BONIFIKI

Sproščeno le do Birsove poškodbe

Sončno vreme, cvetoči mandeljni in sproščeno vzdušje reprezentantov na dopoldanskem treningu na koprski Bonifiki v pričakovanju petkove kvalifikacijske tekme. Sproščeno le do Birsove poškodbe. Šempetrca, ki brani barve Torina v A-ligi, je proti koncu treninga »oklestil« član Chieva Boštjan Cesar. Selektor Srečko Katanec ni reagiral. Skribi ima že dovolj. Po treningu je Birsa odšel do avtobusa. Zvil si je gleženj in najverjetneje ga v Stožicah ne bo na igrišču. Na treningu ni bilo veliko radovednežev. Ob igrišču pa smo spoznali nekdanjega Bregovega trenerja, Izolana Fabia Lovrečiča, ter trenerja Kopra Rodolfa Vanolija. Mimogrede: njegov Koper bo v soboto na Bonifiki ob 15.30 v prijateljskem srečanju gostil Udinese. Reprezentante pa je po treningu obiskala tudi koprška atletinja Snežana Rodič, ki je pred medtem trenirala na bližnji atletski stezi. Pred odhodom v Portorož, kjer je nastanjena slovenska izbrana vrsta, smo pokramljali tudi z nogometašem Bologne Renejem Krhinom (intervju boste lahko prebrali v prihodnjih dneh) in Interjevim vratarjem Samirjem Handanovičem. Oba sta optimista pred petkovo tekmo. Z nastopi v italijanski A-ligi pa manj. »Nisem še v pravi formi,« je dejal Krhin. Handanovič pa ni zadovoljen z Interjevim rezultati. Za zanimivost naj dodamo še, da je po treningu Katanec podpisal avtogram navijaču na jugoslovanski dres nekdanje »njegove« številke 4. Dogodek je požel veliko zanimanja tudi med fotografi. (jng)

Žreb bo 6. decembra

ZÜRICH - Žreb predtekmovalnih skupin za nogometno svetovno prvenstvo, ki ga bo prihodnje leto gostila Brazilija, bo 6. decembra ob 17. uri po slovenskem času v Costa do Sauípeju v zvezdni državi Bahia.

Totti: »Če me pokliče ...«

RIM - Nogometaš Rome Francesco Totti tudi v 36. letu ni izgubil želje, da nastopa za italijansko reprezentanco. Kapetan Rome se je odzval na razmišljanje selektorja Prandellija, ki je oznanil, da o Tottiju resno razmišlja, in zatrdil, da je za azure vedno pripravljen igrati.

V Zagrebu Hrvaška-Srbija

ZAGREB - Na zagrebškem Maksimiru se bosta v petek v okviru kvalifikacij za SP pomerili Hrvaška in Srbija. V obeh taborih so se zvrstili številni pozivi, da ne bi prišlo do incidentov.

Vstopnice za EuroBasket

LJUBLJANA - V 24 urah po začetku prodaje vstopnic za EuroBasket 2013, ki bo letos v Sloveniji, je bilo prodanih nekaj več kot pol vstopnic za finale in drugi polfinale ter nekaj manj za prvi polfinale in tekmo za 3. mesto. Nakup vstopnic je še vedno mogoč prek spletne strani www.eventim.si, na lastnih prodajnih mestih Eventima ter na bencinskih servisih Petrola v Sloveniji. Vsak posameznik lahko kupi največ po štiri vstopnice za posamezno tekmo. Paketnih vstopnic za več tekem ali delov prvenstva ni.

Priznal tudi Sörensen

KOEBENHAVN - Vrsti nekdanjih vrhunskih kolesarjev, ki priznavajo zlorabo prepovedanih poživil, ni videti konca. Uporabo kortizona in prepovedanega krvnega dopinga Epo je v pogovoru za drugo dansko televizijo priznal še nekdanji danski profesionallec Rolf Sörensen. »Čas je, da priznam, da sem bil tudi sam del obdobja uporabe Epa,« je dejal Danec, srebrni na olimpijskih igrah leta 1996 v Atlanti.

Abidal znova na igrišču

BARCELONA - Nogometaš Barcelone Eric Abidal je danes prvič po enajstih mesecih spet zaigral na tekmi, potem ko so mu aprila lani presadili jetra. Zdravniška ekipa je že pred mesecem dni prižgala zeleno luč za njegovo vrnitev na igrišča. Tekmovalno vrnitev je Abidal opravil na prijateljski tekmi Barcelonine B ekipe s francoskim drugoligašem Istresom.

TURNO SMUČANJE

Tadei Pivk z Nejcem Kuharjem slovenski prvak

Turni smučar iz Žabnic Tadei Pivk je s slovenskim tekmovalcem Nejcem Kuharjem, ki nastopa tudi na tekmah svetovnega pokala, osvojil slovenski državni naslov. Na Triglavskem smuku sta bila s časom 1:42,21 najhitrejša. Drugouvrščeno dvojico Šenk/Triler (Jezerko) sta prehitela za več kot 6 minut. Pivk, ki ima tudi slovensko državljanstvo, je na državnem prvenstvu nastopil prvič.

Turni smučarji bi se morali s Krme (Kovinarske koče, 870 m) povzpeti do Kredarice (2515 m), vendar so zaradi nevarnosti plazov v zgornjem delu trase po spustu do pod Pleše opravili še en vzpon do pastirskega stanu.

SMUČARSKI POLETI - Konec tedna v Planici

Leteli bodo do 230 m

Junija bodo v dolini pod Poncami zabrnili stroji in letalnico čakajo posodobitve

LJUBLJANA - Vodja tekmovanja na finalu svetovnega pokala v smučarskih skokih v Planici Jelko Gros je povedal, da je bila letalnica bratov Gorišek že v nedeljo 95-odstotno pripravljena na veliki finale sezone. Pojasnil je, da so obilno sneženje pričakovali. Zdaj bodo napravo le še čistili, da bo čim bolj varna, zadnji uez smučine pa bodo opravili v sredo. »Imamo zelo dobro vremensko napoved in stalnega sodelavca Jureta Jermana, ki nas vedno pravočasno opozori na spremembe. Sicer vedno malo pretirava, a je bolje tako, saj smo na ta način vedno pripravljeni tudi na najbolj črn scenarij. Pričakovali smo do pol metra novega snega, zato smo že do nedelje pripravili letalnico do 95 odstotkov,« je o trenutnih razmerah v dolini pod Poncami povedal Gros.

Letos bodo skakalci zadnjič leteli na velikanki

bratov Vlada in Janeza Goriška v takšni obliki, saj letalnico že junija čaka temeljita prenova, da bo moč leteti še dlje kot doslej. Vodja tekmovanja tako letos pričakuje, da bo moč leteti do okoli 230 metrov.

»Naš cilj so poleti nekje med 225 in 230 metri. Kakšen skakalec lahko z izjemnim skokom in ob dobrih razmerah poleti tudi dlje. Je pa res, da lahko ti novi kombinezoni na letalnici povzročijo kar nekaj težav. Na eni strani tekmovalci pristajajo s precej večjo hitrostjo, po drugi strani pa ti lahko ob vzgonskem vetru hitro kakšen skakalec 'odfrči' predaleč, tako kot je to zimo Jurij Tepeš v Harrachovu,« je razložil Gros.

Že junija bodo v dolini pod Poncami zabrnili stroji in letalnico čakajo posodobitve v skladu s pravili Mednarodne smučarske zveze (Fis), tako da bo že leta 2014 na svetovnem pokalu moč leteti še precej dlje.

Robert Kranjec na lanski izvedbi smučarskih poletov v Planici

ANSA

JADRANJE - Začetek sezone za Čupina jadrarca Simona Sivitza Košuta in Jaša Farnetija

Čakajoč na jadrnico iz Zadra v Tel Aviv

Po (nepozabni) izkušnji v San Franciscu na krilih Pokala Amerike sta se Čupina jadrarca Simon Sivitz Košuta in Jaš Farneti spet presedla v olimpijski dvosed in nadaljevala s treniranjem. Čeprav je letošnja mednarodna sezona pred vrati, bosta slovenska jadrarca začela z nastopi šele na drugi predolimpijski regati v francoskem Hyeresu, torej konec aprila, špansko Palmo de Mallorco, ki bo konec meseca, pa bosta izpustila. Varovanca trenerja Matjaža Antonaza namreč še nimata konkurenčne jadrnice, dobila jo bosta čez nekaj dni. »Od zveze bova prejela rezervno jadrnico olimpijk Contijeve in Micolijeve. Gre za jadrnico iz leta 2010, uporabljali pa sta jo le eno sezono,« je pojasnil krmar Simon Sivitz Košuta. Brez konkurenčne jadrnice se torej ne bosta podala na prizorišče prve regate za svetovni pokal, saj bi rada novo jadrnico prej spoznala in jo optimalno regulirala. Jadrarca bržkone nočeta tvegati, da bi se ponovila negativna izkušnja izpred dveh sezon, ko sta novo jadrnico spoznavala šele na španskem otoku.

Čupina jadrarca pa nove jadrnice nista čakala križem rok. Pretekli teden sta staro jadrnico opravila tridnevni kvalitetni trening v Zadru z bivšima svetovnim prvakoma Fantelo in Mareničem in

hrvaškima olimpijkama Ninčevićem in Zupanovo. Trening s kvalitetnimi sparring partnerji je bil zelo uspešen: jadrarca sta po daljšem premoru ponovno pridobila občutke na dvosedu, hkrati pa sta imela odlično primerjavo. »Če jadrša s slabšimi sparring partnerji ali sebi enakimi, ne ugotoviš, ali je bil manever res dober. S tako vrhunsko posadko, kot sta Fantela in Marenič, pa sva morala jadrati stalno 200-odstotno, če sva jim hotela biti ob strani, ne pred njima. S takimi treningi pa je napredek zagotovljen,« je potrdil Sivitz Košuta. Priprave sta zaključila še z nastopom na regati v Splitu, kjer sta zmagala, prave konkurence pa tam ni bilo (Fantela in Marenič se regate nista udeležila). Sodelovanje s hrvaško posadko sicer ni bilo zadnje, saj načrtuje Čupina ekipa take priprave še jeseni.

Čeprav bo letošnja sezona le prehodnega značaja - gre za sezono po olimpijskih igrah -, bosta jadrarca izkoristila čim več priložnosti za kvaliteten trening. Pravkar se odpravljata na desetdnevne priprave v Tel Aviv. »Trenirala bova z mladinci, glede na idealne vetrovne in vremenske pogoje pa bodo to idealne priprave pred letošnjo sezono,« je dejal krmar dvojice, ki bo s flikistom Farnetijem nato sredi aprila odpotoval v francoski Hyeres na pre-

dolimpijsko regato. To bo tudi prva izmed kvalifikacijskih regat za italijanske jadrce za nastop na Sredozemskih igrah, druga pa bo na Gardskem jezeru. Zveza sicer ni dorekla točnih kriterijev, saj si prevzema pravico, da bo sama odločila, katera posadka bo predstavljala Italijo v Turčiji. Z novim vodstvom zveze so se spremenili tudi vodilni moške v reprezentančnih ekipah. Reprezentančni trener bo odslej biv-

Simon Sivitz Košuta in Jaš Farneti med regato v Splitu

ši jadrlec Nicola Pitanti, zveza pa bo jadralcem dovoljevala, da bodo na nekaterih regatah imeli ob sebi osebne trenerje. Reprezentančne ekipe (v prejšnjem olimpijskem obdobju so se jadrarci delili v ekipe A, B in C) tačas še niso sestavljene, ve se samo, da bosta Čupina jadrarca v Hyeresu nastopala za reprezentanco (zveza jim bo zato poravnala tudi vse stroške), kako bo naprej, pa je še neznanka.

Jasnih ciljev si letos dvojica s trenerjem Antonazem ni postavila: »Nabirala bosta predvsem kilometrino. Nastopila bosta tudi na čim večjem številu regat, na katerih ju bo tudi zveza podpirala, od septembra dalje pa se bodo začele priprave na naslednjo sezono, v kateri bosta lovila olimpijsko normo,« je napovedal Antonaz.

Veronika Sossa

KOŠARKA - U19 Elite V boju za vrh lestvice poraz Jadrana

Jadran Qubik - Servolana 48:60 (8:18, 22:31, 37:40)

Jadran: Batich 10, Žerjal 4, Ridolfi 15, Leghissa 3, Mattiassich 4, Gregori 5, Daneu 7, Majovski, Strnad, Zoch, Valentinuz, trener Oberdan. 3 točke: Ridolfi 2, Leghissa 1; PON: Batich (34).

Jadran je v tekmi za vrh lestvice zasluzeno izgubil proti Servolani, ki je tri kroge pred koncem prvenstva matematično osvojila prvo mesto na lestvici. Varovanci trenerja Oberdana niso začeli prepričljivo, tako da je Servolana povedla 4:12. Nato so se jadrancovi predramili, z zelo dobro obrambo so se v tretjem delu približali na same tri točke. Kaj več pa v zadnji četrtini niso zmogli, saj je Matija Batich zapustil igrišče zaradi pete osebne napake in brez njegovega doprinosa so gostje takoj prevzeli vajeti v svoje roke in povedli za 8-10 točk, kar je bilo dovolj za zmago. Gostje so prevladali predvsem po zaslugi conske obrambe, ki je zaustavljala najboljša strelca Jadrana Baticha in Ridolfija, vsekoli pa je bilo preveč napak v podajah in metih, da bi bil rezultat pozitivnejši. Trener Oberdan je sicer svojim igralcem čestital za požrtvovalnost in vložen trud.

V zadnjih treh krogih mora Jadran nujno dobiti vsaj eno tekmo, če želi ohraniti 2. mesto, ki še vodi v naslednjo fazo.

AL. SMUČANJE Na Abetoneju še trije solidni nastopi

Na Abetoneju so včeraj tekmovali še trije člani slovenskih klubov v Italiji. Med miškami 2 (letniki 2001) sta nastopili članici Devina Petra Udovič in Sara Craievich, ki sta osvojili 54. oziroma 61. mesto med 80 tekmovalkami. Trener Aleš Sever je bil z nastopom zadovoljen, saj sta obe smučali zadovoljivo. »Glede na ostale tekme v deželi sta potrdili letošnje rezultate, škoda pa, da je bil zaostanek kar velik,« je dejal Sever. Za prvouvrščeno Lauro Auer iz Bocna sta zaostali približno 6 sekund.

Med miški 2 (2001) pa si je pravico do nastopa priboril Mattia Del Latte, smučar Mladine, ki je v njegovem drugem nastopu osvojil 56. mesto med 105 tekmovalci. Trener Ivan Kepran je bil z nastopom zelo zadovoljen: »Glede na število treningov je to odličen rezultat, saj smo letos trenirali pri Mladini približno 40 dni, ostali hribovci pa tudi po 100 dni.«

Včeraj so se nastopi članov slovenskih klubov v Italiji zaključili, saj se med dečki in naraščajniki nihče ni uvrstil na državni finale. Smučarska sezona se bo sicer še nadaljevala v nedeljo s tržaškim pokrajinskim prvenstvom na Trbižu.

PLAVANJE Elia Pelizon (Bor) deželni podprvak na 100 in 200 prsno

Elia Pelizon

Plavalec plavalnega kluba Bor Elia Pelizon je na zimskem deželnem prvenstvu začetnikov A osvojil dve srebrni kolajni. Dvakrat srednje šole Cirila in Metoda pri Sv. Ivanu je bil drugi v svojih paradnih disciplinah 100 in 200 m prsno. Krajšo razdaljo je v 25-metrskem bazenu plaval v času 1:17,62, daljšo razdaljo pa v času 2:47,88. Ravno v daljši razdalji je Pelizon (še ni dopolnil 13 let) pokazal kvaliteten skok, saj je pred zmagovalcem na papirju zaostajal za 11 sekund, na tekmovalcu pa je bil prvouvrščeni hitrejši le za dve sekundi. »Delali bomo na tem, da bomo v poletnem delu še boljši. Tačas je bil edini konkurent predvsem fizično močnejši, trenira pa enkrat več kot Pelizon,« je še dejala trenerka Andreina Mergatti. Pravico do nastopa na deželnem finalu, ki je steklo v soboto in nedeljo v tržaškem bazenu Bianchi, si je priborila tudi začetnica B Irina Blasina (letnik 2003), ki je nastopila v disciplinah 100 hrbtno, 50 delfin in 100 prosto. Plavalca, ki šele prvo leto tekmuje, se je izkazala na 50 m delfin, kjer je osvojila 2. mesto v finalu B, s časom 44,55 pa je bila boljša od marsikatero boljše tekmovalke v finalu A. Z deželnim finalom se je zaključila zimska sezona, zdaj čakajo plavalce Bora različni mitingi v Sloveniji in Trstu.

MLADINSKA ODBOJKA - Moški U17 Olympia brez zastojev proti deželnemu naslovu

V nedeljo se je zaključil redni del deželnega prvenstva Under 17, najboljši čakajo zdaj še odločilni boji za osvojitve deželne naslova. V končnici bo seveda nastopila tudi goriška Olympia Hlede A.I., ki velja tudi za glavnega favorita. Na svoji dosednji poti goriški odbojkarji niso naleteli na enakovrednega nasprotnika, saj so bili vsaj za razred boljši od vseh in so svojim nasprotnikom v desetih tekmah prepustili le en set. Tudi zadnje kolo je za Olympio predstavljalo golo formalnost, saj so skromni Virtus premagali 3:0 (25:17, 25:11, 25:15). Sloga Tabor je bila v tem kolu že na pragu zmage, saj je, sicer nekoliko presenetljivo, a povsem zaslužno, vodila proti Fincantieriju z 2:0. Vendar so gostje od tretjega seta dalje zaigrali veliko bolje, uveljavili svojo moč na mreži in uspelo jim je obrniti potek tekme v svojo korist. Končni izid je bil 2:3 (25:20, 25:22, 18:25, 19:25, 12:15). Osvojena točka vsekakor kaže napredek, marsikaj bo seveda še treba izpiliti, z dobrim delom in poletnimi pripravami pa od njih v prihodnji sezoni lahko pričakujemo marsikaj več.

Vrstni red: Olympia Hlede A.I. 30, AUSA Pav 23, Coselli 17, Fincantieri 10, Sloga Tabor 7, Virtus 3.

Odbojkarji Olympie in Soče na Regional dayu

Danes bo v telovadnici v Červinjanu tako imenovani Regional day, pregledni trening, na katerem bodo trenerji moške predmladinske reprezentance Barbiero, Di Pinto in Soliman spoznavali najbolj perspektivne mlade odbojkarje (od letnika 1997 do 2000) iz naše dežele. Zveznim trenerjem bo pomagal selektor deželne reprezentance Under 16, seznam odbojkarjev pa je sestavljal Luigi Schiavon. Med štirinadsetimi povabljenimi igralci je kar osem članov Olympie in en odbojkar Soče. To so Simon Komjanc, Manuel Manfreda (oba 97), Manuel Lupoli, Andrea Waschl, Daniele Franzot, Kristjan Komjanc (vsi 98), Luca Pellis, Simon Cotič (oba 1999) in Mitja Pahor (2000).

UNDER 16 ŽENSKE

V skupini zmagovalcev je Zalet Dvigala Barich brez težav s 3:0 (25:17, 25:9, 25:10) odpravil zadnjevrščeni Coselli. Ker so bile številne odbojkarice na šolskem izletu, se je ekipi pridružila mlada Veronika Škrk (sodi še v kategorijo U13), ki je zelo dobro opravila svojo nalogo.

Na Goriškem je Olympia 0:3 (11:25, 21:25, 16:25) izgubila proti Staranzanu, ki ga sestavljajo tehnični in fizično boljše odbojkarice. Goričanke so se vsekakor prehitro predale.

Vrstni red (TS – skupina zmagovalcev): Zalet Dvigala Barich 25, Eurovolleyschool 19, Olympia 16, Zalet plave 15, Virtus 9, Oma 6, Coselli 0 (Oma z dvema, Zalet plave z eno tekmo manj). **Vrstni red** (Gorica): Fincantieri 51, Grado 39, Torriana, Staranzano 36, Mossa 32, Est Volley 31, Lucinico 20, Moraro 14, Pieris 12, Olympia 10, Millenium 1 (Staranzano s tekmo več).

UNDER 14 ŽENSKE

V skupini zmagovalcev je Sloga Dvigala Barich 0:3 (15:25, 14:25, 22:25) izgubila proti Azzurri. Na mreži se je poznala odsojnost Ferijeve; z izjemo 3. niza so igrale pod svojimi sposobnostmi in bile preveč statične v polju in večkrat premalo zbrane.

Vrstni red (TS-skupina zmagovalcev): Evs/Altura, Azzurra 12, Coselli 7, Olympia 5, Kontovall 3, Sloga Dvigala Barich 0 (Azzurra s tekmo več, Evs/Altura z eno, Coselli in Olympia z dvema tekmo manj).

60 osnovnošolcev na turnirju namiznega tenisa

Minulo soboto je v zgonski telovadnici kar mrgolelo otrok, saj je potekal promocijski turnir v namiznem tenisu za osnovnošolce. Turnir je bil izpeljan v okviru projekta »Mens sana in corpore sano« v izvedbi slovenske višje srednje šole »Žiga Zois«, ki združuje mrežo višjih, srednjih in osnovnih šol. Tokrat so organizatorji povabili na turnir enajst osnovnih šol, slovenskih in italijanskih. Sodelovale so: O.Župančič (Sv.Ivan), P. Tomažič (Trebče), 1.maj 1945 (Zgonik), S. Gruden (Šempolaj), F.Milčinski (Katinara), italijanski šoli z Opčin J.Kugy in Lona, italijanska osnovna šola s Proseka F. Venezian, tržaški Mompurgo in Pittoni, povabljeni pa je bila tudi šola Marzotto iz Villanove di Fossalto. Organizacija in sama izpeljava tekmovanja pa ni bila povsem enostavna, tako da je priskočilo na pomoč matično društvo ŠK Kras, ki je nudilo dvorano in 18 miz, sodnike in kolajne pa je priskrbela deželna namiznoteniška zveza. Z združenimi močmi je organizacija nadvse uspela, otrokovi nasmejani obrazi ob zabavi pri igri za zeleno mizo pa so povsem poplačali trud organizatorjev.

V prijetnem, predvsem pa športnem vzdušju, so učenci nastopali v treh starostnih kategorijah, razdeljeni pa so bili na neregistrirane in registrirane igralce. Zdrave tekmovalnosti tudi ni manjkalo, kot se pač za tekmovalca spodobi. (R)

VREMENSKA SLIKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7 in 13 uri.

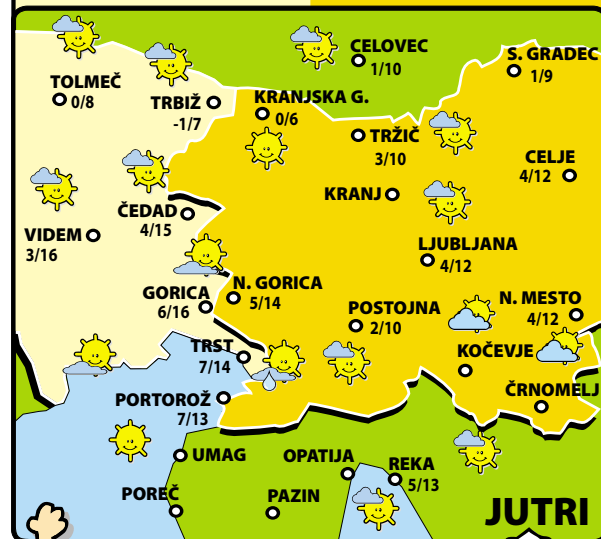
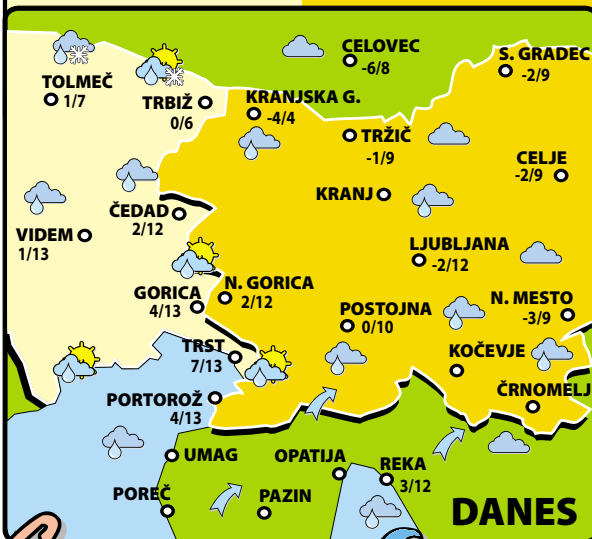
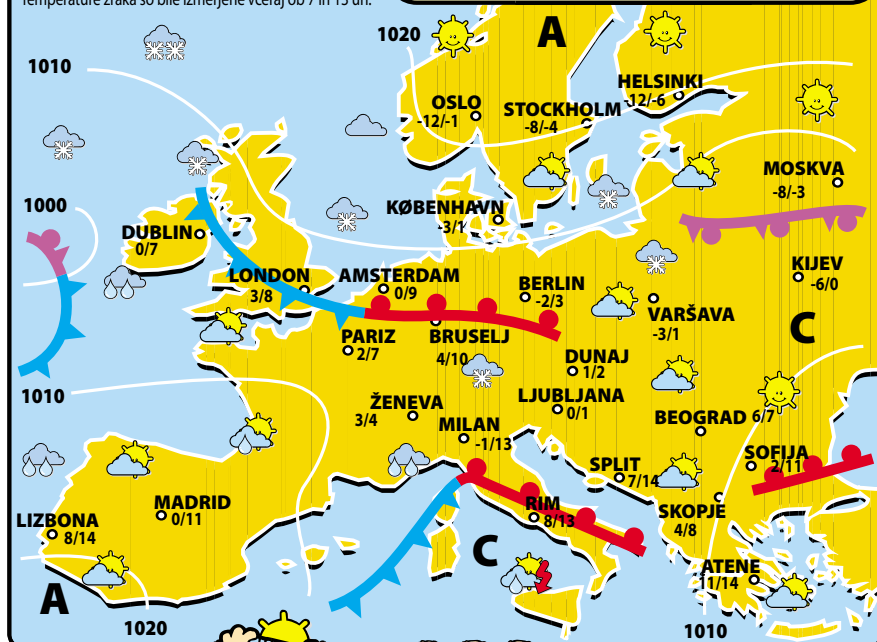
Med danes popoldne in jutri se bo nad našo deželo pomikala vremenska fronta. Jutri čez dan bodo priekali suhi in stabilni severni tokovi. Konec tedna pa nas bo dosegla nova vremenska fronta.

Dopoldne bo povsod po deželi prevladovalo precej oblačno vreme, čez dan pa povsem oblačno. Od popoldneva ali večera se bo ob morju in v nižinskem pasu že verjetno pojavil rahel dež. V hribovitem svetu nad okoli 800-1000 m bo pa snežilo.

Danes se bo spet pooblačilo, dopoldne bo rahlo deževalo predvsem v zahodnih, proti popoldnevu in popoldne pa tudi ponekod v osrednjih in južnih krajih. Čez dan bo pihal jugozahodni veter. V noči na četrtek se bodo padavine nekoliko okrepile in zajele vso državo. Meja sneženja se bo spustila na okoli 800 metrov nadmorske višine.

Ponoči in zgodaj zjutraj bo verjetno še deževalo, možna bo tudi kakšna nevihta, zlasti ob morju in na vzhodu. Tekom dopoldneva hitro izboljšanje z obilnimi razjasnitvami. Na obali bo dopoldne začasno pihal severovzhodnik, čez dan pa v glavnem zahodnik.

Do jutra bodo padavine od severozahoda ponehale, čez dan se bo od zahoda jasnilo. Zapihal bo severni veter, na Primorskem pa bo zjutraj prehodno pihala šibka burja.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 6.08 in zatone ob 18.17
Dolžina dneva 12.09

LUNINE MENE
Luna vzide ob 11.21 in zatone ob 1.52

BIOPROGNOZA
Vremenske razmere bodo večinoma obremenilne.

PLIMOVANJE
Danes: ob 1.53 najnižje -2 cm, ob 6.33 najvišje 15 cm, ob 13.12 najnižje -36 cm, ob 20.01 najvišje 25 cm.
Jutri: ob 1.58 najnižje -9 cm, ob 7.14 najvišje 24 cm, ob 13.41 najnižje -43 cm, ob 20.15 najvišje 30 cm.

MORJE
Morje je rahlo razgibano, temperatura morja 9,5 stopinje C.

SNEŽNE RAZMERE

Kanin - Na Zlebeh ...	450	Piancavallo ...	150
Vogel ...	270	Forni di Sopra ...	130
Kranjska Gora ...	65	Zoncolan ...	170
Krvavec ...	190	Trbiž ...	150
Cerkno ...	130	Osojčica ...	130
Rogla ...	150	Mokrine ...	260

Za spletni Washington Post bo treba plačati

NEW YORK - Eden od zadnjih ameriških časopisov, ki je bralcem omogočal brezplačen dostop do spletnih vsebin, Washington Post, je v ponedeljek sporočil, da bo od poletja treba za novice plačati. Podrobnosti o ceni in začetku zaračunavanja še niso dodelane. Za tiste, ki želijo do člankov brezplačno, sprememba ne bo tragična. Tudi po novem bo prvih 20 člankov na spletni strani časopisa zastoj. Tisti, ki bodo do člankov prišli preko iskalnikov, kot je Google, bodo imeli še naprej neomejen dostop. Prost dostop bo tudi za domačo stran in za naslovne strani sekcij. Washington Post gre tako po poti časopisov kot je New York Times, ki se je za podobno potezo odločil pred leti in se je izkazala kot dobra, saj je časopis v zadnjem četrtletju posloval z dobičkom.

Uničevanje makovih polj ne pomaga veliko

KABUL - Afganistanske varnostne sile so v pokrajini Helmand na jugu države začele obširno akcijo uničevanja makovih polj, saj je znano, da je mak naravna prlina za proizvodnjo opija in heroina. Vladne sile si še leta prizadevajo z uničevalnimi akcijami zatreti proizvodnjo prepovedanih drog in prekupevanje z njimi. Vendar doslej podobne poteze razen delno propagandnega učinka niso imele otipljivih uspehov. Po poročilu Združenih narodov o mamilah in kriminalu so v Afganistanu samo v lanskem letu povečali dimenzije makovih polj za 18%.

LONDON Velika Britanija načrtuje novo jedrsko elektrarno

LONDON - Velika Britanija je podelila dovoljenje za gradnjo nove jedrske elektrarne, ki bo prva po letu 1995. Zgrajena bo v Hinkley Pointu na jugozahodu Anglije in bo sčasoma zagotavljala okoli sedem odstotkov vse električne energije v državi, poroča nemška tiskovna agencija dpa. Nuklearno bo gradil francoski energetski velikan EDF.

Britanski energetski minister Ed Davey je poudaril, da bo elektrarna z dvema reaktorjema, ki bo stala okoli 14 milijard funtov (16,3 milijarde evrov), igrala »ključno vlogo« pri diverzifikaciji dobave energije in bo zmanjšala ogljični odtis države. Britanci morajo z EDF doseči le še dogovor o ceni, ki jo bodo plačevali za energijo, proizvedeno v elektrarni. Davey je prepričan, da bo ta dogovor dosežen kmalu.

Britanska okoljska agencija je EDF podelila tri glavna okoljska dovoljenja, ki so potrebna za delovanje elektrarne. To bo prva nuklearna na Otoku po Sizewell B, ki so jo v Suffolku na omrežje priključili leta 1995. »Investicije v novo infrastrukturo so nujne za spodbujanje gospodarstva,« je v britanskem parlamentu danes dejal Davey. »Projekti v energijo z nizkimi emisijami ogljikovega dioksida bodo vključevali velike investicije, podpirali odpiranje delovnih mest in spodbujali rast,« je še zagotovil.

Manj navdušeni so v nevladni okoljevarstveni organizaciji Greenpeace. Izvršni direktor organizacije John Sauven je do načrta kritičen iz gospodarskega vidika, opozoril pa je tudi, da Britanci nimajo »kredibilnega načrta« za ravnanje z jedrskimi odpadki.

BIŠKEK - Starodavna navada ljudstev Centralne Azije Turnir Kok-Bor z vratolomno ježo kirgizijskih jezdecev

BIŠKEK - Kirgizijski jezdec se v teh dneh udeležuje turnirja v Kok-Boru, starodavnem športu ljudstev Centralne Azije. Turnir sodi v niz slovesnosti, ki se odvijajo v glavnem mestu Kirgizistana Biškeku.

Kirgizi, podobno kot drugi narodi Centralne Azije, še vedno gojijo kult konjenišva in sodijo med najboljše jezdec na svetu. Ambicija vsakega Kirgizijca je že od otroških let obvladati konja, odrasli jezdec pa so sposobni vratolomne ježe, ki včasih traja tudi po cele dneve.

Za velike praznike je ob semnjih na sporedu tudi turnir v igri Kok-Bor, med katero jezdec z grobo ježo, med katero stiskajo bič med zobmi, skušajo drug drugemu odvzeti trup ubite ovce. Včasih je to bila prava ovca, danes igrajo večinoma z nagačenim kozuhom. (na fotografijah Ansa dva prizora z večrajšnjega turnirja v Biškeku)

NEW YORK Ryanair naročil 175 Boeingov

NEW YORK - Irski nizkocenovni letalski prevoznik Ryanair je danes objavil novico o naročilu 175 letal Boeing 737-800s. Kataloška vrednost posla je skoraj 15,6 milijarde dolarjev (12,1 milijarde evrov), poroča nemška tiskovna agencija dpa. Pri Ryanairu pojasnjujejo, da jim bo nakup omogočil krepitev števila preplanih potnikov na več kot 100 milijonov letno do marca 2019. Na ta način naj bi v letalskem prevozniku ustvarili tudi 3000 delovnih mest.

Ryanairova flota bo imela s tem ob koncu leta 2018, ko naj bi bili dobavljeni vsi naročeni boeingi, več kot 400 letal. Dobavljena letala naj bi zamenjala okoli 75 starejših Ryanairvih letal, preostali pa bodo dodali k rasti Ryanairove flote »sodobnih in energetsko zelo učinkovitih« jeklenih ptic.

Dogovor, podpisan včeraj v New Yorku, morajo sicer še potrditi delničarji Ryanaira. Boeing je s tem zabeležil svoj največji posel v letošnjem letu. Gre tudi za njegovo največje naročilo s strani katekole evropske družbe. Ameriški letalski proizvajalec je sicer v zadnjem času v ospredju predvsem zaradi težav z letali 787 dreamliner. Potem ko so bili namreč prvi primerki teh letal dobavljeni letalskim družbam, so te poročale o številnih težave na litij-ionskih baterijah, ki pripomorejo k manjši porabi goriva. Letala so na koncu prizemljili, dokler Boeing ne zagotovi ustreznih popravkov sistema. (STA)